سپین

ناول

Ketabton.com

نور محمد

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناول

سپین

نور محمد تره کی

خپرونکی:

پښتو ادبي غورځنګ، کوټه پښتونخوا

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم	:: سپين
ليکوال	:: نور محمد تره کی
کمپوز، ډيزاين او خپرونکی	پښتو ادبي غورځنګ، کوټه
د چاپ لړ	:: (۱۸)
کمپوزر	:: حبيب الرحمن تاثير
د چاپ شمېر	:: (۱۱۰۰) ټوکه
د ړومبي چاپ	:: ۲۰۰۹م کال
د چاپ ځای	::

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غوږ خنک یادښت

نور محمد تره کی د پښتو ادب هغه ځلانده ستوری دی چې په خپل وار سره يې پښتو ادب ته هغه رڼا وربخښلې ده. چې هر کله د پښتو کیسیز ادب ذکر راځي نو د نور محمد تره کي پنځوني به پاله پدره "هر و مرو" ذکر کېږي. هغه په دې چې نورمحمد تره کي پښتو ادب ته دومره په لوړه کچه ناولونه وړاندې کړي دي چې تر اوسه پوري پر دې ناولونو باندې څو لسیزي تېرې شوې دي خو دوی خپل ارزښت له لاسه نه دی ورکړی او تر څو پوري چې زموږ په ټولنه کښې ناانصافي او د بل پر حقونو تېری روان وي نو د ځيلو انسانانو په لاره کښې به دغه ناولونه د مشالونو په څېر خپلې رڼاوې خپروي او د انسانانو په ويښتابه کښې به له ژوندیو انسانانو سره سم خپل رول لوبوي. ډېر د افسوس ځای دی. لکه څنګه چې نور د پښتو په زړه پوري آثار د بېلا بېلو ټولنو له خوا څخه خپاره سول او لا خپرېږي. خو تر اوسه پوري چا د نور محمد تره کي د ناولونو و چاپولو ته زړه ښه نه کړ. په دې اړه ډېر څه لیکل کېدلای شي. دلته څني ډډه کوو. د طالب چې اصل نوم يې اختر محمد دی. د مور دې شیدې سې چې په کوټه کښې يې يو وخت د کابل کتاب پلورنځي په نامه باندې دکان کاوه. هغه وخت د نیوي په لسیزه کښې يې د تره کي د ځلورو واړو ناولونو کاپي د افغانستان د علومو اکاډمي له چاپ څخه په هم هغه بڼه چاپ کړل.

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د طالب دغه ګام به د پښتو په تاریخ کښي ژوندی ځکه پاته وي چي دا یوه داسي دوره وه چي دلته د افغانستان چاپ کتابونه د ځینو کړیو له خوا په شعوري ډول له منځه وړل کېدل. خو بیا را وروسته چا دا جرأت ونه کړ چي دغه کار یې په نوي بڼه کړی وای. پښتو ادبي غورځنګ په داسي وخت کښي دې کار ته اوږه ور کړه چي په اصطلاح اوبه لا تر ورخ نه دي تېري سوې.

سپین په دوهم ځل په کال ۱۳۵۷ کښي د افغانستان د علومو اکاډمي لخوا د شل زره په تیراژ کښي چاپ سوی. چي زموږ پر وړاندي پروت دی. د سپین په لومړی جاپي نسخه پسې مو ډېره هڅه وکړه خو و مو نه موندله. سپین د نورمحمد تره کي له ناولونو څخه یو داسي ناول دی چي زموږ د ټولني ډېري هغه ناخوالي چي له بده مرغه تر اوسه پوري زموږ په ټولنه کښي موجودي دي او زموږ خوار او ځپلی اولس لا تر اوسه پوري ورسره لاس و ګرېوان دي. یکښي ځېړل سوي دي او تر څو پوري چي زموږ ټولنه د ویښتابه پړاو ته نه وي رسېدلې سپین به د پښتنو او نورو داسي ټولنو چي له دغه ډول ستونځو سره مخ دي ستر رول لوبوي.

پښتو ادبي غورځنګ ویاړي چي د ستر لیکوال اروابناد نور محمد تره کي سپین ناول په نوي او ښکلې بڼه پښتني ټولني ته وړاندي کوي.

په درنښت

پښتو ادبي غورځنګ. کوټه

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپين

په کلي کې خورالوی شخول دی. هري خوا ته خوږ دی. ځوک يوې خواته په بيړه دروميي او ځوک بلي خواته ځغلي. ځوک د چا په خبره ښه نه پوهيږي او هر يو سرگردانه ښکاري.

د يوه ښکلي چمبر له مخه چي له کلي ځخه لږ وتلی دی يوه لويه ډله خلک ناست دي. چا سر کښته اچولی دی، ځوک بيا د خپل اړخ له سړي سره ورو-ورو پسپسيږي او يو ځه ورته وايي. په دې ډله خلکو کي زياتره سپين پگړي دي چي له نورو شاوخوا کليو ځخه راغلي دي. د چا ږيري شناوي دي، د چا تکي سپيني او اوږدي دي، د چا ږيري بيا توري دي. دا يواځي د تورو ږيرو ښښتنان دي، چي سرونه يې ډېر نه دي ځړولي، او يو ځه په هسکه غاړه گوري. په دې ډله خلکو کي چوپه چوپايي ده چي يواځي کله کله ښهاری اورېدل کېږي او هم د خينو تسپو د ټکهاري په اثر آرامه فضا لږ ځه سره ووهله سي، او هم کله کله له ناستو کسانو ځخه کوم يو ارميږي وکاږي او لږ ځه په زوره ووايي: "توبه خدايه! توبه".

دا چي سړی د کلي شخول او خوږي ته گوري او د د غه ځای سکوت او آرامي ته نظر وکړي حيرانيږي چي هلته ولي داسي حال دی او دلته ولي دومره په ادب سره خلک ناست دي او د يو شي لپاره انتظار باسي.

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوم وخت چي څوک د چمبر لويه دروازه پرانېزي نو د ښځو او وړو د ژړاوو او کوکارو خورا لويه څپه راووځي او د حاضرينو سکوت او آرامي مختله کړي.

په کلي کي ځوړه له دې جهته ده چي د شاوخوا ديار ه ځخه يو ګڼ شمېر راندي. خواران. وږي. تږي راټول سوي دي او د دې انتظار باسي چي د حاجي... مړي به څه وخت ښخېږي. چي دوی يې اسقاط واخلي او خېرات يې وخوري، د غه خواران "نه په آسمان ستوری لري او نه په مځکه سيوری." دوی په رسم او رواج پروانه هم کوي. او لکه سپين پګړي او سپين کالي دومره مقيد نه دي.

په کوڅه کي ځای په ځای د دغو خورانو کوچني ډلي ناستي دي او يو بل ته کيسي او نکلونه کوي. د دوی زياتره نکلونه په دې برخه کي وي چي پلانکی سړی چي مړ سو نو خورا ښه خېرات او اسقاط يې پسي کړی و او يا دا چي پلانکی کنجوس و په خپل مړي پسي يې هيڅ ونه شندل.

په دغه وخت کي له چمبره د مرحوم يو سپين ږيری ورور چي په کلو کلو ورسره مرور و راووت او سترګي يې مښلې. داسي څرګندېده لکه چي خورا ډېر يې ژړلي دي او اوس لا هم ډېر غرېب ورته درېږي او خپله ژړانه سي کنټرولولای. او پر خپله مرورتيا يې افسوس کاوه.

له حاضرينو څخه يو معمر سړي مخاطب کړ او پوښتنه يې ورځني وکړه چي:

"مړی خو لا پخوا پرېمنځل سو. نو ولي جنازه نه راباسئ؟".

اخندزاده صاحب د دغه معمر سړي خبره پرې کړه او د مرحوم ژړغونکي ورور ته يې وويل:

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"کتاب وایي هر څومره چې مړی ژر ښخ سي ثوابونه یې
مغومره ډیر ويي نو که تلوار پري ږي وکړي دا به د مرحوم د روح د
آرامۍ لپاره خورا ښه کار وي".

"موږ خو د صاحبزاده صاحب راتګ ته انتظار باسو چې د
جنازې لمونځ ورکړي. سړی مو لا پخوا پسې استولی دی ګوندي
اوس را ورسېږي".

ډېره موده لا نه سوه تېره چې له لیري یوه ډله را څرګند
سول. یوه له حاضرینو څخه وویل:

دا ډله چې راځي د صاحبزاده صاحب ډله را ته ایسي. راځئ
چې موږ ورته تیاری وکړو څوک که اودس نه لري هغه دي ژر
اودسونه تازه کړي ځکه چې لمونځ به سمدلاسه کېږي.

وروسته له هغه چې د ټولو حاضرینو مخونه د هغې ډلې و خوا
ته ورواوښتل نو دغه کسان تقریباً په یوه پلا ولاړ سول. څوک د
کاریز د اوبو وخواته د اودس د تازه کولو لپاره لاړل او څوک د
صاحبزاده صاحب مخې ته ورو-ورو وررهي سول چې د هغه
هر کلي وکړي.

صاحبزاده صاحب پر یوه خورا ښه چاغ سره آس باندي
سپور دی ده خورا لویه پنډه تکه سپینه پګړی داسي تړلې ده چې
یو ول یې پر بل وله باندي دومره ښه نه دی راغلی خو د پګړی
اخېري ولونو یې بیا انتظام مونډلی دی. د صاحبزاده صاحب
کوچنی تک سور مخ په سور بخونه لویه ږیره او بیا په سپینه
پګړی کي خورا کوچنی برېښي او سړی باید د ده مخ دلیدو لپاره
ښه ځیر سي. ده پر خپله پګړی باندي سپین ځادر هم غوړلی دی
چې د ده سر یې ښه ګرد او مسطح غونډي کړی دی. دی په عمر
ډېرش یا دوه ډېرش کلن برېښي. د صاحبزاده تر شا څو نور
کسان چې څوک په پښو ځي او څوک پر خرو سپاره دي. څو څو

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تنه چې د هغوی پګړۍ هم سپيني دي د صاحبزاده صاحب د آس پر يوه او په بل اړخ روان دي او خپل قدمونه په خورا اوچت ډول د آس له قدمونو سره برابر اخلي. هغه خلک چې مخې ته يې ورغلي وو د صاحبزاده صاحب خورا تود هر کلي وکړ. او هر يوه د ده لاس ښکلاوه.

صاحبزاده صاحب بې له دې چې له آسه څوړ سي خپل دواړه لاسونه يې يوې خواته او بلې خواته خلکو ته د مچېدو لپاره څړولي وو او د آس ملونه يوه مريد نيولي وه.

صاجنراده صاحب پر آس سپور په ګڼو خلکو کې د چمبر مخې ته را وررسېده، او لومړۍ تر دې چې له آسه څخه کښته سي يوه مريد ته يې وويل:

"ور ته ووایاست چې جنازه را وباسي".

وروسته له هغه چې خپله يوه پښه يې د آس له رکابه راوکښله او د مريد پر اوږه يې کښېښودله او بيا په وقار سره له آس څخه راکښته سو.

د مرحوم ورور د ده لاس ونيو او هغه يې مچ کړ او وروسته له هغه څو قدمه پر شا ولاړ. بيا نو د چمبر د دروازې خواته رهي سو، څو نور کسان هم ورپسې لاړل چې له هغه سره د جنازې په رااېستلو کې مرسته وکړي.

صاحبزاده صاحب د ګڼو خلکو په منځ کې ولاړ و او څو تنو ملا ډولو او معمرو کسانو چې د ده په خواکې په تعظيم سره ولاړ وو، د ده د ښه صحت او د ده د کاله او د تېر د ښه والي پوښتنه اوګرويږنه په خورا منيه سره کوله چې ده به ورته وويل: "د الله فضل دی په هر حال شکر دی بې له کفره".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دغه حال کې جنازه را وایستله سوه. څرنګه چې د چمبر دروازه پرانستل سوه د ژړا او کوکو څپه په خورا شدت سره راووتله.

اديره له کلي څخه ډېره ليري نه ده. جنازه د مخه سوه او صاحبزاده صاحب او نور مشايعين په پسې روان دي.

د اديرې پر څنګ پر يوه پلن ځای باندې چې شګې يې پرې اوارې کړې وې. جنازه په معمولي تشريفاتو سره کېښېښودله سوه. سپين پګړي او سپين کالي ټول د جنازې سره نږدې شاوخوا ولاړ دي او سمدلاسه يې د لمانځه لپاره صفونه سم کړل. خواران او پښې لڅي لږ څه ارت ولاړ وو.

وروسته تر هغه چې د جنازې لمونځ د صاحبزاده صاحب په امامت ادا کړی سو نو ټول حاضرين د يوې حلقې په توګه د قبض لپاره کښېناستل او د قرآن کريم دوره شروع سوه.

د مرحوم ورور او خو زامن يې چې عمر يې ۱۰-۱۱ کلو ته رسېده صاحبزاده صاحب ته نږدې ناست دي. د مرحوم تر ټولو مشر زوی کوز ملک ته تللی دی او دلته حضور نه لري. د خدای بخښلي يو زوی لومړی د دورې د مراسمو تر ختمېدو ولاړ سو او د خپل اکا د هدايت سره سم کورته په دغه مقصد ولاړ چې له کوره د اسقاط لپاره روپۍ راوړي. تقريباً نيم ساعت وروسته د مړي يو بل زوی ولاړ سو او د کور په لوري رهي سو.

يو څه وخت لا نه و تېر سوی چې يو بل زوی يې هم له دورې څخه جګ سو او د کور خواته روان سو.

د دورې مراسم له معمول وخت څخه زيات اوږده سول. دا څرګنده چې د وېشلو لپاره پيسې ته وې رارسېدلې. صاحبزاده صاحب د مړي ورور ته سر ورنږدې کړ او ورته وېې ويل چې:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"کوم شی د اسقاط لپاره حاضر دی او که يه؟ که وي نو ولي يې نه وېشئ چي مړی له خېره سره بنخ سي"

هغه ورته وويل:

"هلکان تللي دي چي پيسې راوړي، ګونډي اوس راورسېږي".

له پنځلسو دقيقو وروسته صاحبزاده صاحب بيا په يوه معنی داره کتنه ورته وکتل او دی سمدستي له حلقې څخه ولاړ سو چي په هلکانو پسې ولاړ سي او پيسې ژر راوړي.

کوم وخت چي د خلګو له نظره د کوڅو په دېوالو کي نهام سو نو يې خپل تګ شديد کړ او تقريباً په منډه د خپل ورور د چمبر خواته روان و، په سوې ساه په انګړ ورننووت او په وچ ږغ يې ناري کړې:

"کاني! سمېه څه سواست؟ خدای مو خوار کړه، ژر سي چي د صاحبزاده صاحب طبيعت خته سو او نور خلګ هم ستړي سول راوځئ چي ځو".

خو د ده ږغ د ښځو په ژړا او د کوچنيانو په نارو او انګولاوو کي هيڅ اغېزه نه کوي. په يوه خونه کي چي هغه تشه وه ورننووت. څوک يې مونده نه کړل اوبلي خوني ته وراغی چي يوه ورېنداره يې د برج له زينو څخه په منډه او په نيولې او سوې ساه راکښته سوه او چي په خپل لېوره يې سترګې ولګېدلې نو لويه چيغه يې وکړه او ويې ويل چي:

"کور خو مي سپيره سو هلکانو سره مړه کړل. هله ژر سه دوی ټول په برج کي دي تر سرو يې سره نيولي دي او سره څکوي".

ميرامد (د مړي ورور) په بيړه او تعجب او خواشيني د برج په زينو کي وروخوت او په ډېر تعجب يې وليدل چي ښځي او

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلکان پرله کښېنې توی دي او یو بل سره کښېوي. (میرامد) په زوره چیغه کړه او دوی یې له دغه ناوړه عمل څخه منع کړل او لاسونه یې یو د بل له څنو څخه وکښل. بیا میرامد په قهر پوښتنه وکړه چي:

"دا د کور د ورانولو حرکات او جګړه د څه لپاره ده؟ ولي مو پیسې رانه وړې. چې خلکو ته سوو پښلې وای؟ ټول خلګ زموږ په انتظار کي دي.

سمت (۱۱) کلن په داسي حال کي چي خوله یې له وینو ډکه وه او د سر ښکېدلي وېښتان یې په مخ او پزه پراته وو. ورته وویل چي:

دا حرموني ګوره (کاني ته اشاره) د خپلي شریري مور په مرسته غواړي چي نغدي روپۍ وتروښوي او هم ځیني غمي او د سرو زرو شیان پټ وساتي. او وروسته له وېش څخه هغه د خپل ځان په ګټه استعمال کړي.

خو د کاني مور سمدلاسه خوګامه پر مخ راغله او پر سمت باندي یې تو کړل او ورته یې وویل چي:

"د دروغجن مخ تور دی. ستا خپلي مرداري مور دا کار کړی دی اوس غواړي چي د نورو سپین کالي ور مردار کړي. نازک (لېوره ته خطاب) چي د هلکانو د پلار سالانه وه ختلې چي دغه پلیته (خپلي بني ته اشاره) راولاړه سوه او د خپل مېړه په جېبونو کي په کیلي پسې ګرځېدله چي د کوچني خوني ور خلاص کړي او هلته نغدي او جنس د زوی په واسطه د خپلي پلار ګنې کره وباسي. خو زه په دې پوهه سوم او دا مي له دغه ناوړه کار څخه راوګرځوله. خو اوس چي (کانې) په پیسو پسې راغی او ما غوښتل چي ده ته پیسې ورکړم تا ته یې در وړي نو

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سمدلاسه مور او زوی را بانـدي حمله وکړه او وې ویل چې مور غواړو د دوی حق پټ کړو.

میرامد د دغه خبرو په اورېدو نور خواشیني او غمجن سو او ترک – ترک یې وژړل او په ژړا کې یې وویل:

"لالاجان پر دېره پروت دی او تر اوسه لا ښخ سوی نه دی چې زامنو او ماینو یې دغه حال اچولی دی. ټول سیالان او نا سیاله پر ادیره ناست دي او ټولي ښځي په خونو او انګړ کې د ویر کولو لپاره ناستي دي او هري یوې په ژړا ستوني څیري کړي خو دخدای بخښلي ماینې او زامن پر پیسو سره خوري. او خدایه دا څه حال دی؟ اوس که دوست او دښمن راخبر سي خو پزه به مي شل خایه پرې سي. د ټول عمر او ټول کاله نوم به مي برباد سي".

د مرحوم ټولي څلور ماینې وې. د دوو ماینو یې دلته دغه حال دی او دوې نوري ماینې یې له پاتاخوانو سره ناستي دي خو دوی جسماً هلته ناستي دي او روحاً خورا په عذاب دي ځکه چې هره یوه دا تصور کوي چې هغو نورو دوو بنو یې خانونه ماړه کړل. او ډېر مال او جنس به یې ایستلي وي او دوی دواړه تش لاسونه پاته سوې.

میرامد په بیړه یو موټی پیسي راواخیستلې او په تاخت د ادیرې خواته راروان سو. په سوې ساه یې خان ور رساوه او سمدلاسه یې د پیسو په وېشلو پیل وکړ.

هر کله چې د ده ټول معنویات خراب سوي وو نو ده د پیسو په وېشلو کې دومره دقت ونه کړای سو او د دې متل په مطابق یې رفتار ونه کړ چې وایي: (برخي وېشه مړونه ګوره).

د اسقاط په وروستی مرحله کې د ملایانو او طالبانو څور پورته سو او دغه کلمات اورېدل کېدل چې:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"په سپېدو کې راغلي يو تولـه ورځ مـو ورتـه تېـره کـړه خـو اخـر يـې دومـره شـي راکـړ چـې هـيڅ مناسـبت راسـره نـه لـري. ارمـان مـي هغـه سـر ګرداني وه چـې د مـړي پـه پرېمنځلـو او کـښته پورتـه کولو کې مو تېره کړه".

يو بل ملا ورباندي برغ کړ چې:

"څـه وکـړو وروره داسـي بـده زمانـه ده چـې هـيڅ تـصور يـې نـه کېږي. د سپين ږيري او سپين کـاليو قـدر لـه منځـه ولاړ اوس يـې څـوک د پيـاز لـه نرخـه نـه پوښـتي، عالمـانو تـه اوس چـې د انبيـاوو وارثـان دي څـوک دوه تو تـه اهميـت نـه ورکـوي. خـداي دی خېـر کړي ېرېږم چې پر دغو خلکو د خدای قهر نازل نه سي".

داسـي څرګنـدېږي کومـه برخـه چـې صـاحبزاده صـاحب تـه رسـېدلې وه هغـه د ده پـه طبيعـت سـمه نـه وه لګېـدلې او دغـه پيـسې يـې چـې ده تـه ورکـړې سوې وې د خـان تـر حيثيـت او مقام او د مـړي تر بدايي توب ډېري کښته ګڼلې.

د خپـل نارضـايت د څرګنـدولو لپـاره يـې فرصـت مونـده کـاوه. بيا ده خپل يو نژدې مريد ته وويل چې:

"ډري رابانـدي وهـي، دومـره يـې سـر ګردانه او لالهانـده کـړو اخـر ګـوره څـه يـې پـه لاس کـي راکـړې، دومـره انـدازه پيـسې خـو څـوک د حجـرې چـړې تـه ورکـوي او يـا يـوه بـل خېـر غوښـتونکي تـه يـې ورکـوي، داخـو د لنګـر د يـوې ورځـي خـرڅ هـم نـه کېـږي دغـو خـداې خـوار کـړو تـه دغـه حقيقـت پـه يـو چـل سـره ورسـوه او ښـه يـې پوه کړه چې څه بايد وکړي؟".

پـه دغـه حـال کـي د پيـسو وېشلو کـار چـې پـه خـواره ډلـه کـې توزيـع کېـده هـم پـای تـه ورسـېده او خلکـو دې تـه هڅـه وکـړه چـې مړی قبـر تـه يوسـي. وروسـته تـر دې چـې مـړی ښـخ سـو د کلـي مـلا، صـاحبزاده صـاحب دې تـه راوبالـه چـې د مرحـوم د ژونـد پـه بـاره کـې

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه ووايي او د ده ښه سړي توب ثابت کړي. ده لږ څه تندي تريو کړ او ورويې له ځانه سره وويل چې "څه خبر مې ځني وليد چې دغه خدمت هم ورته وکړم؟".

بيا يو څو ګامه وروسته ولاړ غاړي يې تازه کړې او په وينا يې پيل کړ:

مرحوم خورا ښه سړی و، خپل پنځه وخته لمونځ يې کاوه بداي سړی و دا خو څرګنده ده چې د خدای رضا او بيا جنت په بدايي ګټل کېږي ځکه چې بدايان کولای سي چې ښه خېراتونه ورکړي او په دې توګه د خلګو او د خدای تعالی رضا حاصله کړي....

مرحوم دغه د خېر کار تر يوه حده پوري کړی و خو اوس د ده د وروسته پاته کسانو وظيفه ده چې دغه د خېر کارونو ته دوام ورکړي، او د ده روح آرام وساتي".

بيا يې لاس پورته کړ او دعايې وکړه ټول حاضرين په خورا بيړه او شوق سره بېرته د کلي خواته رهي سول او د معمول سره سم دوی ته ښوروا، غوښې او ډوډۍ ورکول کېدله. د غوړي ډوډۍ او غوښو د خوړلو په اميد د هغو خوارانو زړونه چې په هفتو-هفتو يې څه نه وو ليدلي او تود او غوړ نګولي يې خوړلی نه و خوشحاله او تاوده وو.

عامو خلګو ته په کوڅه کې ډوډۍ ورکول کېدله، او خواصو ته داسې ترتيب نيول سوی و چې د مرحوم په کور کې ډوډۍ وخوري.

کوم وخت چې خلګ له اديرې څخه بېرته د کلي خواته راګرځېدل نو د مړي ورور ميرامد د هغه مريد له خوا چې د صاحبزاده صاحب له پلوه ورته هدايت ورکړی سوی و پوه کړی سو چې د ده عطيه (اسقاط) لږ و او بايد د دې تلافي خورا په بيړه

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وسي. له دې جهته کوم وخت چې دوړې وخوړله سوه نو میرامد یو موټې نوري پیسې هم ورکړې اهمداډول یې نور معتبر او مشهور ملا یانو ته هم یو څه پیسې بیا ورکړې. دا چې صاحبزاده صاحب ته دوهمه پلا بیا لاس ونیول سو او هم نورو ملا یانو ته تکرار یو څه ورکړی سول نو سمدلاسه یې د مرحوم نور ډېر صفتونه او خصایل رابرسېره کړل او هر یوه د ده د سخاوت او مېړانې په یادولو پیل وکړ او په دغه باب کې یې یو زیات شمېر مثالونه راوړل او یوه ښاغلي وویل:

"صاحبزاده صاحب زما له زبانه یې کوه چې یوه ورځ د جمعه خان د کلا لمرخریکې ته ښه ډېر خلک سره ناست وو. چې مشکوندې توری (یوه کونډه وه) راغله او ټول حاضرین یې مخاطب کړل چې ورته (۳۲) افغانۍ په پور ورکړي چې د یوه پوروړي غاړه په وباسي ځکه چې هغه عرض وربانډي کړی دی او ماسلان یې په پسې کړي دي. د دې خوارکۍ اوبه په هیچانه پوري وتلې تر څو چې دغه مرحوم جېب ته لاس کړ او هغه روپۍ یې ورته ورکړې.

په دې کې شک نه شته چې دغې توری بیا درې چرګان او (۵۰) دانې هګۍ ده ته ورکړې او هم یې یو پاو کوچ وروړل. خو دلته خبره د ده په دې مېړانه ده چې ده بې له کوم ځنډ څخه دا خواره د ماسلانو له غمچینې څخه وژغورله او د ده مرسته د هغې د زړه ډاډسو.

یو بل سړي را درسته کړه چې:

"خدای بخښلی خو د دغه ټول کلي او دیار پزه و. موږ او تاسي ته خو داسي و د یو غره په شان اړ او درمانده یې هیڅ وخت نا امیده نه دی پرې ایښی. ده به هر چاته په پسرلي کې په سلم غنم ورکول. او په رشه به یې ورځني بېرته اخیستل. د ده سلم تر

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

نورو ټولو بدايانو ګټور و. سوی سړی هم نه و که به چاپه خپله تاکلې نېټه پور ور ونه رساوه نو په پوره زړه او ورين تندي به يې تر کاله پورې پرېښود او يوازې د سلم تفاوت به يې يوه په دوه وشمېره چې البته دغه کار يې طبيعي او د معمول او رواج سره سم و.

له دغه ډول وينا ګانو څخه وروسته حاضرين ولاړ سول د ټولو ناستو کسانو موچني په وره کي ورسمې کړې سوې.

صاحبزاده صاحب دمخه او نور ټول خلګ ور پسې سول په داسې حال کي چي ټول حاضرين پرې راټول وو دی په ډېر وقار د مريدانو په مرسته پر آس باندي سپور او ورو - ورو له خپلو مريدانو سره له ډلي څخه ليرې کېده

نور خبرات خواره هم سره تيت او پرک سول او سبا ته د پاتا تغرونه وغوړول سول چي له خلوېښتو شپو وير او پاتا څخه وروسته تغرونه بېرته ټول سول.

د پاتا اخيستلو په موده کي د مړي زامن. ماينې او لوڼې خو په آرامه نه وې ناستي. دوی به هره ورځ د يو شي او يا بل شي په پلمه په خپلو کي سره وهل او تل به خوار او سپين ږيری (ميرامد) له دوی سره په عذاب و.

کوم وخت چي د وير تغرونه ټول سول نو ميرامد خپل وړېرونه وريرې او ورېندار ګاني سره راوغوښتلې و دوی ته يې په نصيحتونو او وينا کولو شروع وکړه.

ميرامد د دوی دغه ناوړه حرکتونه او په خپلو کي پرله پسې جګړې خورا وغندلې او دوی ته يې وويل چي:

"پلار مو دومره مال او نغدي پيسې در ته راټولي کړې دي چي هغه نه يوازې تاسي نسئ تمامولای. زه پوره يقين لرم چي ستاسي لمسيان يې هم نه سي خلاصولای نو ستاسي څه بې بختي

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وار ده چي په خپلو منځو کي سره خوري او ټول ديار پر خان باندي خندوي. تاسي خو زما او زما د ټول کاله او ټبر پزه هغه وخت راغوڅه کړه چي مړی لا پر ډېره پروت و او تاسو د ميراث اخيستلو او د لويي بر خي لاس ته د راوړلو لپاره جګړې کولي.

ښځو يوې د بلي کوڅي وشکولي او هلکانو د يو او بل ځمي غونچه - غونچه وکښلي. خان دي وخوري دغه مرداره دنيا چي تاسي يې په سر ګرداني او خګرخوني اخته کړي ياست. په دې بايد ټول پوه شئ چي زه اوس د خپل مرحوم مشر ورور پر ځای ناست يم بايد تاسي ټول اوس زما د وينا او توصيو احترام وکړئ. او وروسته له دې داسي کار ونه کړئ چي هغه ستاسي د ټول کاله په زيان تماميږي".

د مړي مشري ښځي يعني لومړنی مايني پړونی سره راټول کړ او په داسي حال کي چي د خپل تکري يو غوږ يې په خوله کي نيولی و په يوه لوړ خو ژړغونکي غوندي ږغ ورته وويل:

"د روپيو د صندوق کلي د ګلالی (د مړي د کشري يا وروستی مايني) سره ده او هم د قبالو او نورو سند کلي د ښايستوګي (د مړي دريمه مايني) سره ده موږ په ټبر و څو شپو کي وليدل چي دوی دواړو خپله چاره وکړه او هر څه چي يې زړه وو هغومره اندازه مال يې تر ګونډې لاندي کړ. هر څومره چي موږ لاس وپښي وهلي خو چا راته غوږ ونه نيو او زموږ دغه اظهارات يې سپين سترګي وبلله. خو اخر موږ هم د خدای بخښلي په نامه يو او زوزاد لرو او په دغه کور کي مو پوره حق شته. په دې زموږ بشپړ يقين دی چي که وضعيت هم دغسي پسې دوام وکړي نو موږ او کمکيان به مو سره لمر ته ووځي نو هغه وخت خو به بيا سيال او نا سيال په تاسي خاندي خدای مي دي خپل زوی (سپين) ژر راولي".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهمي ورپنداري يې ورته وويل چې:

"ته بايد مونږ ټولو ته په يوه ستر ګه وګورې، د خداى بخښلي اولاد ستا زامن او لوڼي بلل کېږي، داسي نه وي چې څوک دي د زړه ټوټه وي او څوک دي د پردي، ترټولو ښه خبره دا ده چې زمونږ لاسونه سره وکاږې ځکه چې هلکان ټول کمکيان دي او وينه يې توده ده زما هلکي خو تر ټولو کمکي هم دى مونږ بني هم يوه د بلي خبره دومره نه سو سره زغملاى. خداى دي نه کړي چې يو ورځ ته راځي نو پر سرو کوپړيو به راشي".

په دغه مجلس او ياد کور او کاله په خبرو کي د مړي له (۱۴) زامنو چي يو يې هم له ۱۰-۱۱ کلونو څخه ډېر عمر نه درلود او د څلورو لوڼو څخه شپږ زامن او درې لوڼي حاضري وې. دوى به کله-کله په خبرو کي ورولوېدل او د خپلو ميندو په تاييد او د ميروګانو په ترديد به يې په عصبانيت سره خبري کولې. دا لس دوولسو کلو هلکانو خو به لاسونه سوک کړل او پورته به يې ونيول او ناره به يې کړه چي:

"مونږ به خپل حق چاته نه پرېږدو او که څوک د دې کار د کولو هڅه وکړي نو ماغزه به يې ورباندي توى کړو".

مير امد وويل چي:

"اوس يو پر بل مه سره غورځئ زه به ستاسي چيټه (پرېکړه) ژر در وکړم. کوم وخت چي نور هلکان هم راسي نو زه به تاسو ټول يو ځاى سره کښېنوم او ستاسي حقيقي وضعيت به تثبيت کړم".

په دې وخت کي د بداى کاله وضعيت ورځ په ورځ خرابېده او د دغه د اعضاوو تر منځ بې اعتمادي ډېرېده. د ښځو دعوې او د هلکانو د کور او صحرا جګړو د ټول کلي په تېره بيا د خان او د کلي د ملا توجه خان ته راواګرځوله. هغوى غوښتل چي د دوى له

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

جگر و ځخه ناوړه ګټي وکړي. او په دغه ډول نس او جېب ډک کړي.

د میرامد مشره ورېندار ځلور زامن لري چې مشر یې (۲۳) کلن او کشر یې لس کلن دی. د مشر زوی نوم یې (سپین) دی چې د پلار د مړینې په وخت کې دلته نه و. دی خورا زړور، په زړه کلک او بې میني غوندي سړی بریښي. او په خپل ټول کاله کې هم په دغو خویونو مشهور دی. دغه زلمی که څه هم باید د زلمیتوب ټول صفتونه ولري خو خورا حریص او په دنیا مین دی. خورا تینګ هم دی او دغه یې عادت دی چې په هر څه او په هره توګه چې وي باید پیسه لاسته راوړي. د ده مور هم د ده په شان ده او د خپلو بنو او بنزیانو وجود یې خورا بد ایسي او دوی ټول د خپلې هوسایي لپاره یو لوی مانع ګڼي.

کوم وخت چې د (سپین) پلار لا ژوندی و ده او مور به تل داسې لارې چارې لټولې چې د هغوی په واسطه وکړای سي چې خپل دښمنان (بنزیان) او (بني) له منځه لیري کړي او یا یې څه نا څه تر خپل کامل نفوذ لاندې راولي. د مور او مشر زوی دغه فکر په تېره بیا په هغه وخت کې خورا شدید سوی دی چې د سپین پلار مړ سوی دی. دوی خپل د زړه خواله د بل هیچا سره نه کوي او نه کوم بل زوی او لور په خپلو دغو خواهشاتو خبروي. دوی دواړه بې له دې چې یو ټاکلی پلان جوړ کړي. دې ته امیدواره دي چې یوه ورځ به خپل مقصد ته ورسېږي او یو خورا مسعود ژوند به یې په نصیب سي.

ځکه چې سپین تر ټولو سکه او ناسکه ورونو ځخه مشر دی. نو ځکه تر میرامد وروسته ټول ده ته یو څه په درنه سترګه ګوري. خو په دې هم مشهور دی چې که یې لاس ورسېږي خپلې

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاسکه خوبندي. ميندي او وروته به الووی کړي او خولې ته به يې واچوي.

د دوی چمبر دوه انګړه لري. چې يو يې د ننه انګړ دی او بل يې د باندي او ښئي خواته يې د مېلمنو کوټه ده. د (مرحوم) دوی مايني دننه په انګړ کې دي او دوې نوري يې په دباندي انګړ کې اوسي. هره ښځه جلا - جلا کوټه لري خو د دوی پخلی تول په يو ځای کې کېږي او وار په وار يې پخوي د کور او کاله شيان په دوی کې ويشلي سوي دي. مثلاً د اوړو د کوټې کيلي د يوې ښځي سره او د لاندي او نګوني د شيانو کيلي د بلې ښځي سره همدا ډول چای او بوره له بلې سره او د شېدو او مستو واک او اختيار د بلي سره دی.

د دوی د پخلي په وار د ځای د جارو کېدلو په وار او د پسونو او غواوو د زېرمي کولو په وار باندي هره ورځ داسي جنجال. دعوې او حتی جنګونه وي چې يو قيامت جوړ کړي دا دعوې او جګړې اوس تر پخوا بېخي ډېري سوې دي. او کوم وخت چې دوې ښي دعوې سره شروع کړي نو د هغوی لوڼي او زامن هم راټول سي او په خورا نفرت او کينه د خپلي مېري په مقابل کې درېږي او هغه ډول سپکې خولې ورته پرې کوي چې په هيڅ کتاب يې روانه وي کله - کله خو داسي وي چې د ښځو کوڅي وخېژي او د هلکانو سرونه سات سي او ويني پرې وبهېږي. ځکه چې د (مېړي) دوهمه ښځه يواځي يو زوی او يوه لور لري چې هغه هم (۶) کلن او لور يې (۸) کلنه ده نو ځکه دا تل د خپلو بنزيانو او بنو له لاسه وهلې رټلې وي. دا ښځه که يوه ورځ دعوې وکړي نو دوې دري شپې په خپله بېکسي ژاړي. او د انګړ په منځ کې ناسته وي او سوتونه کوي. او د دې په سوتو کي چې زوی او لور هم برخه واخلي نو يوه عجبه منظره جوړه سي.

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(سپين) د خپلې مور. او ورونو او خویندو سره په دننه انګړ کې استوګنه کوي. یوه ورځ یې مور ورته وویل چې:

"تر څو به دغه خوار او د شنه زړه ژوند تیروو. زما ډېري بدي طالع دي خواني مې دي د پلار سره خاوري کړه. کوم وخت چې یې زه راودولم پلار دي هیڅ شی نه درلو. یو زوړ یابو یې و چې د منجار یتوب سودا به یې په شاو خوا کلیو کې وربالندي ګرځوله او خرڅوله به یې. یو څه لږ ځمکه یې چې درلوده هغه یې زما د ولور دادکولو لپاره حرڅه کړه. ډېر تریخ ژوند او تنګیساوي رابانـدي تېري سوي. خدای پاک زما پلو او کوخی ستا په پلار پوري نیکمرغه کړو او یو وار یې بېړی وچلېدله او په څو کلو کې د روپۍ خاوند سو چې بیا البته خورا غټ بډای وګرځېده. د ده بډایي زما د بدبختي موجب سوه. هر څومره چې یې دنیا ډېرېدله هغومره د ده د ښځو کولو هوس زیاتېده تر څو چې خبره دې اندازې ته ورسېدله چې زه یې اوس د داسې مشکل سره مخامخ کړې یمه. هر څه چې دي د لاسه کېږي ژر یې وکړه چې لږ څه مو غوړونه په آرام سي او پاته شپې ورځې مې په هوسایی تېري سي".

سپين په مينه خپلې مور ته وکتل او په يو خوږ او له مينې ډک ږغ يې ورته وويل:

"زه په دغه خصوص کې له خپلو خينو نېتيانو سره په صلاح او مشوره اخته يم. زما دغه دوستان او اشنايان ماته سمې لارې لټوي او غواړو چې دغسې يو چل جوړ کړو چې د شتمنۍ ډېره برخه موږ واخلو. دا ځکه چې ته په خپله وايې چې له پلار سره مې دې سختۍ او نا آرامه شپې تېرې کړې دي او د اوسنۍ شتمنۍ بنسټ تا ايښي دی. نو تر ټولو موږ زيات استحقاق لرو چې د ميراث لويه برخه موږ واخلو".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپين دغه خبره پر مور باندي ډېره ښه ولګېدله او په دې چي زوی يې هم له مور سره همفکره دی ډېره خوشحاله سوه. مور يې په داسي حال کي چي خپلي لور (تورپېکۍ) ته يې د چايو لپاره بړغ کاوه داسي وويل چي:

"رښتيا خبره خو دا ده زويه چي اوس نو له خدای پاک څخه دا غواړم چي خپل ځان ته کور ولرم او خپلواکي ژوند تېر کړم او له دا دومره کړپ او کړوپ څخه مي غوږونه په آرام سي خپلي نرېندي راته ګرځي او زه د هغوی زېرمه کوم. دا مي په ټينګه پتېيلي ده زويه چي څرنګه له دغه مردار ډنډ څخه خلاصه سمه دستي به کوزده در کوم چي خدای مي په لمسيانو پتمه کړي".

په دغه وخت کي تورپېکۍ رانوتله او دوې پيالې او يوه شنه پيتلي چاينکه يې د مور او مشر ورور په مخ کي کېښودلې او سمدلاسه يې په سوک-سوک پيل وکړ او په ژړغونکي بړغ يې مور ته وويل:

"(خړ) په ځاپېړه ووهلم او په خپله يې منډه کړه د باندي ووت. ماته په لاس رانه غی که نه نو ما به يې حق په لاس ورکړی وای. که لالاجان (مقصد يې سپين و) د ده غوږونه تاو نه کړي نو والله خو به يې کلک ووهم".

مور يې پر باړخو ښکل کړه او د هغې سر يې په خپل تمر پوري ونيو او په مينه يې ور ته وويل:

"د زړه سره مه ژاړه. هغه شيطان -نو زه پېژنم. کور ته چي راسي ستا کسات به ورځني واخلم ته چي زما غوندي مور کی لرې څه غم يې ژاړې".

دوی په دغو خبرو کي وې چي د سپين يو کوچنی ورور په منډه راغی او سپين ته يې وويل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"خان صاحب په وره کي ولاړ دی او نا غواړي".

ده سمدلاسه د چایو پیاله کښېښودله او ژر ژر یې موچنې په پښو کې او په زغرده وره ته وراغی. له روغبړ او هر کلي څخه وروسته یې ورته وویل:

"راځه د ننه کورته لاړ سو. د مېلمنو خونه لرې څه ښه نه ښکاري خکه چي هره ګړی لوی او واړه په وخي او ننوځي. ادې ښه چای پوخ کړی دی او ځای هم بې غمه دی".

په داسي حال کي چي خان صاحب یې تر څنګ راروان دی دوی دواړه د خوني وره ته راغلل او (سپین) مور ته یې غږ وکړ چي خان صاحب ورسره دی باید ژر نیالی او څنګوالښي برابر کړي.

بیا یې خان صاحب ته وویل چي "بسم الله در ننوځئ" هغه هم چي ور ټیټ و سر کښته کړ او په خونه ورننووت. لومړی تر دې چي پر تازه اچول سوي نیالی باندي کښېني. خان صاحب نوک ونیو او د سپین مور ته یې وویل چي:

"سپین سري ستړې مشې! له رنګه خو اوس ښه راته ابسي. ګوندي د مړي له غمونو او خواشینیو څخه اوس خلاصه سوې یې. خدای دي زامن لره. ته باید د دوی په وجود ژوندی پاته سې. او هم خوشحاله اوسې چي زامن دي خیني زلمیان دي او خیني د غویو له پښو څخه وتلي دي".

له دغه وینا وروسته یې لومړی د اوږې څادر پر څنګوالښي واچاوه او بیا پر نیالی باندي کښېنوست. خپله مشهدی لونګی یې چي پر یوه کلکه چکني خولی باندي یې تړلې وه له سره راکښته کړه پر خپله ګونډه باندي یې کښېښودله. لومړی تر هغه چي خان صاحب بیا په وینا خوله پرانیزي د سپین مور ورته وویل چي:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"خدای دې دا ستا غونډې ننګيالي خانان د دغو خلکو له سره نه کموي. په تاسو مو آب خوندي دی. د قوم د عزت لمن تاسي پاکه ساتئ. ستا هغه نېکي او ښې مرستې چې د سپين له پلار سره دې کړې دې زموږ نه هېرېږي. د سپين پلار (خدای تعالی دې وبخښي) په محکمو کې دومره لاس او پښې نه سوای کولای او تل به يې له تاسي څخه مرسته غوښتله. اوسنی زمانه خو خورا خرابه زمانه ده. که دې چاته پور ورکړ نو داسي يې وګڼه لکه په خره سپره بدې چې رانيسي".

بيا يې زوی ته مخ راواړاوه او په يو ډېر غونډې اواز يې ورته وويل

"دغه لغ لېږ. پښې لڅې چې ګدلې يې په شلو لارو سره تللې او د ګدلې په هر کوټ کې يې په زرهاوو سپږې دې داسې ساده او سازې شيان مه ګڼه. دوی هېڅ وخت زموږ په شان له خلکو سره چې يو څه ګوله ډوډۍ خدای ورکړې ده دوستان نه دي که زموږ مال په لاس ورسي هغه بيا په اسانۍ بېرته نه ورکوي. کومه ورځ چې اړ سي او کوچنيان يې له لوږې ناري ورته وهي او په خپله هم په نس نو کاري لګوي نو د شپې ننواتي راسي او يو څه په سود وسلم غواړي خو هغه وخت چې د سلم د ادا کولو او يا د سود ور کولو نېټه يې راسي نو څان يوې خوا او بلې خواته کوي. او په زور پلمې جوړې کړي. هېڅ ورباندې نه شته. نو په دغسې حال کې هم دغه خانان صاحبان دي چې زموږ سره مرسته کوي او دغه ډول خدای خوار کړي خلک محکمې ته سپاري او هلته يې په يوه ګړۍ ور څخه واخلي. ځکه چې په شريعت او اصولو دواړو موږ ته پېره وي. او هم د خپل حاکم په خوله کې يو څه ورواچوو.

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو د دغه خان صاحب هغه ښېگڼي او مرستې چې په سوو پلا يې ستاله پلار سره کړې دي مونږ نه سو هېرولای. که دوی نه وای او حکومت (چې د خدای د عدالت سیوری دی) نه وای نو دا لوچکانو او مزدورانو به زموږ بدایه طبقه بېخي ور که کړې وای. او نن ورځ به موږ دغه مخکې باغونه. نغدي پيسې او جنس نه درلودی".

دې ستاينې او نرمو او پستو خبرو خان صاحب ډېر خوشحاله کړ او ده ته يې زړه ورتول کړ او په خورا خوشحالۍ يې وويل:

"خو ستا پلار دې خدای وبخښي په دې ښه پوهېده چې خپل غنم څه وخت باید خرڅ کړي او په چا يې باید وپلوري. ده خدای بخښلي هيڅ وخت په منې چې ريشې به واخيستلی سوې غنم به چا که څه هم په سرو زرو به يې غوښتل نه خرڅول. ځکه چې به د (بچه گرو) وخت سو د کندوانو خولې به يې ايله کړې هره ورځ به د ده د کور مخ ته خورا الويه ډله ښځې او نر ناست وو. او دا ټول به ده تر له تېر کړو. که څه هم په دغو معاملو کې موږ هم تر ده وروسته نه پاته کېدو خو ده ته خدای عجبه ستاره ور کړې وه. خو چې د دنيا له کارو دې رااېستلی وای نو داسې يې وبوله چې د علاقداري د ليکونکي په مخ نه سو ورتلای او خپله خبره يې نه سوای ادا کولی. نو په دغه وخت کې به يې له ما څخه مرسته وغوښتله او ما به په دغه نسبت چې يو آبداره سړی او د دونه دنيا خښتن و. ملا ورسره وتړله او هر چا چې به لږ څه مزغی کړاوه او يا به يې د خپل سلم په اداکولو کې خان دوري-دوري کاوه نو سمدستي به مې د ماسلانو په لاس ور کړ او تر هغه به يې ډباوه چې د ده سره به يې سمه لاره ونيوله او دا به يې ومنله چې په هره توگه چې وي د ده پور ور کړي. نو دلته چې کوم شی ستا مور ووايه هغه

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

مازي وينانه وه بلکي دغه ټولي رښتيا دي. که موږ يو پر بل ښنګ سره ونه لګوو نو دغه خداى خوار کړي بزګران به مو ژوند تريخ کړي. ځکه چي دوى ډير دي او موږ لږ. د يوه او د سلو خونه سره کيږي، خو د دوى په خوله کي خورا ښه ملونه زما او د ماسل غمچينه ده او بس...".

بيا وروسته له هغه چي د نسوارو يوه لويه کپه يې خولې ته اچول غوښتل، و يې ويل چي:

"هو زما خو د چايو پياله سړه سوه په خبرو کي مي هر څه هېر سول". نسوار يې بېرته په ډبلي کي واچول او بيا يې وروسته له هغه چي د چايو غړپ يې وکړ او پياله يې بېرته پر مځکه کښېښودله و يې ويل:

"دا چاى خو سوړ سوى دى، ښه ماو تا خو پلا د مځه يو څو خبري سره کړې دي او په دې برخه کي مو خبري کړې وې چي اوس ستاسي د کورني جنجالونه چي تر پخوا ډېر سوي دي څه ډول ورک کړو. او ستا د ميندو او ميرېزو ورونو چيتېه څه ډول وکړو. بيا زه ولاړم محلي حکومت ته ځکه چي د هغو خلکو په فقره خو به خبر يې چي هغوى څه وخت لومړى يو څو مړي کړي وو. فرصت مي ونه موند چي بيا له تا سره په دغه خصوص کي مفصل و رغږېږم".

سپين چي د مړو د فقرې خبر واورېده نو په مينه يې پوښتنه ور څخه وکړه چي:

"رښتيا هغه مو څرنګه کړه؟ خلکو ويل چي خورا لويه فقره وه او بېخي درنه سوې وه. خورا ډېر خلګ په کي نيول سوي وو".

خان صاحب په يوه داسي ږغ ورته وويل چي له هغه څخه د ده او د ده په شان د نورو خانانو فتح او برى ځرګندېده:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"سپینه! دا خبره ښځې ربښتیا ده چې رمه تل شپه په کار لري. که شپانه په منځ کې نه وي نو ومنه چې د پسه ساه به د نړۍ له مخ څخه واخیستله سي. همدا ډول که موږ خانان او خانزاده ګان په منځ کې نه یو نو د دغو خلکو حال او احوال به خورا راته پرېشان ښکاره سي او ماسلان به یې داسي سره څیري لکه لېوان، چې مېږي سره څيري. تر ټولو لا عجبه دا ده چې موږ دغه خلک له دومره لویو بارو او له دومره لویو مسولیتونو څخه خلاص کړو. بیا هم د مصرفو جلاوې نه پرې کوي. او هر څوک لا وایي هله خانه کور دي خراب سه. هغه خانه چې (ستاارتینه...) نو د دغو مړو فقره خورا لویه او درنه فقره وه. ډېر غټ غټ مامورین د یو پیاوړي هیت په توګه راغلي وو، خو د خدای په فضل او د مېړو په برکت دا لویه قضیه مو داسي فیصله کړه. چې والله که هیچاته چا داویلي وای چې له دغه ځای څخه ولاړ سه هلته کښېنه، هو! دا ټول د مړو برکت دی که نه موږ څه شي یو. خو البته په دې کې شک نه شته چې لګښت او مصرف نو هم ښه بې دریغه وسو، ته پوهېږې چې داسي فقرې خو بې له لوی او درانه مصرف څخه د ډېرو خلکو په ښو کې زولنې وراچوي. موږ د خدای په فضل داسي سوک تر ویوست چې والله که یې بیا څوک نوم واخلي".

سپین په داسي حال کې چې مور ته یې ویل چې لږ څه تود چای راوړې خان صاحب په مینه مخاطب کړ او ویې ویل:

"فتح او برى. دا خو جوته خبره ده چې خوله او ژبه خورا لوی کارونه کوي، تور سپین او سپین تور ښودلای سي. خو دا باید ومنله سي چې پیسه هر څه کولای سي. کله - کله به زما پلار ویل چې پیسه د سړي هر عیب پټولای سي".

دا په ښه ډول څرګنده سوه چې د خان صاحب په دغه بري باندي د سپین اعتماد نور هم ډېر او ټینګ سو او دغه یې د خپل

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

کار او مقصد د لاس ته راوړلو لپاره یوه ښه نمونه وبلله او په ډېر ښه زړه یې مور ته وویل:

"ادې جانې! زه د خان صاحب سره لږ څه د زړه خواله کوم. دا به ډېره ښه سي چي نجوني او هلکان دې خوني ته رانه سي او زموږ په مجلس کي راونه لوېږي. نو که تاته زحمت نه وي نو د باندي انګړ ته وروزه که څوک دلته زموږ کوټې ته راتلله مه یې را پرېږده".

د مور ښه یې سره سوه او په داسي حال کي چي لږ څه پرله و ابشېده ورته ویې ویل چي:

"هماغه د پلار خوېونه درسره خي. د هغه دا قاعده وه چي تل به یې اوبه تر پرووړو لاندي بېولې او هیڅکله یې په موږ باندي باور نه درلود. هر څه کار یې په نهامه کاوه. که د خان صاحب مخ ته مي نه کتلای نو وپوهېږه چي خورا ستره جګړه به مي درسره کړې وای".

دا خبري چي یې خلاصولې نو د خان صاحب پیاله یې بیا ورډکه کړه. او ولاړه دو هڅه یې وکړه. زوی یې په مینه ورته وکتل او ویې ویل:

"سړه سینه ښه ده. موږ ټول ستا یو. خو ته فکر کوې چي موږ له تا څخه کوم پټ پټاني لرو. یه. داسي نه ده. زه به د خپلو ټولو خبرو لنډیز او مقصد تاسي ته سمدلاسه ووایم".

"خان صاحب خو زموږ دوست او خواخوږی دی. هر څه چي ده په لاس راکړل هغسي به کوو. ځکه چي دی په هره سوړه بلد دی".

مور یې په دغه ډول دلاسا سوه او په ښه زړه دباندي ووتله او خپلو دوو لوڼو ته یې د چرګانو د زېرمي دا وویل:

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپين د خان صاحب څنګوانښي ته ښه نږدې سو. او په داسي حال کي چي د خپلې خولې ناړې يې غړچ تېرې کړې ورته وويل:

"ښه خان صاحب! دا متل به دې اورېدلی وي چي "څراغ يواځې خپله شاوخوا رڼا کوي". خو تر خان لاندي خايونه يې هماغسي تياره پاته وي. په دې کي موږ شک نه لرو چي ستا خبر خو ټولو ته رسېږي خو موږ لږ څه در څخه هېر سوي غونديو. که ستا په ياد وي څه موده پخوا دې راته ويلي وو چي زموږ د کور کاله جنجالونه به ژر رافيصله کړې. خو بيا ته په نورو خبرو کښېوتې او موږ ته دې هيڅ پام نه سو. اوس دغه درته وايم چي د پلار دنيا مې هر څېري ويړه غوږېدلې پرته ده. او د رسد وخت هم راغلی دی. داسي ګومان کېږي چي څلورمه برخه حاصل به يې په لاس رانه سي. ځکه چي زما مېړې ګاني او د دوی زامن او لوڼي خورا په زړه تور دي. سپي ته يې اچوي خو پر ما او زما پر ورونو يې نه ده پيرزو، زه يې وينم او په غوږو يې اورم چي هره يوه خان ته ګوډانه ډ کوي. د خپلو پلرو کره تغدي او جنس لېږي چي بيا يې په درد وخوري. سږ کال به د پالېزو عايدات څلورمه برخه په لاس رانه سي. او نه مو د باغونو حاصلات په پوره اندازه وليدل. نو داسي يو چل به جوړوې چي زموږ برخه درنه او غونډه سي ځکه چي ته دغه کارونه په اساني کولای سې.".

خان د سپين خبره پرې کړه او په يوه صميمانه ږغ يې ورته وويل:

"په دې کي خو څه شک نه لرې چي زه هر څه کولای سم. د خدای په فضل هرې خواته چي مخه کړم يوه لاره په کي وباسم. دلته خبره په تا او ستا په خوانې پورې اړه لري. زه يقين لرم چي پلار به درته ويلي وي چي ماله ده سره څومره نېکي کړې وې. ده

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي دا دومره شتمني سره راټوله کړه دا يې زما په اوږه راټوله کړه. اوس تاسي د کلي د کارېز له څلورو برخو څخه درې برخې خورئ دا زما په همت. په دغه کارېز باندي پخوا شپاړس شلو کسو ژوند کاوه. خو کوم وخت چي خداى پاک ستا پلار ته وکتل نو له هر يوه څخه يې ټوټه - ټوټه مځکه ورو - ورو راونيوله تر څو چي اوس د زمري برخه ستاسي ده.

دا کارېز لا څه کوې د خداى په فضل مانور کارېزونه هم ستا پلار ته رانيولي دي. که به چا خوله سره خلاصوله او يا به يې ستا د پلار سره کومه لاندي باندي کوله نو سمدلاسه به مي داسي بېزوګان داوړو لېوان ورته جوړ کړل چي دستي به يې لکۍ مړه سوه. دا ځکه چي زه خو ستا د دعاله بر کته په محکمو کي مخ لرم او مامورين مي هيڅ خبره په مځکه نه اچوي".

خان صاحب ساه واچوله او غوښت يې چي بيا خپلې خبري ته پسې دوام ورکړي خو سپين د ده په خبره کي ولوېدى:

"تا دلته زما خواني ته اشاره وکړه نو خان صاحب تا ته دي دا معلومه وي چي زه خو خان ستا ډېر مخلص ګنم. ستا مقصد له (لاس سره) څخه دى. هغه خو مالا تاسي ته پخوا ويلي وو چي په دې باره کي تاسو فکر مه کوئ. هر څه لنګې او (لاس سره) چي ته غواړې زه حاضر يم. چي درته دريې کړم. خو دومره ډاډ راته راکړه چي که زموږ خبره محکمې ته لاړه او له نور کاله سره مي خبره جګه کړه نو ته به مي په ځنګ درېږې. لومړى خو زه فکر کوم چي دلته به ستا د صاحبزاده صاحب او ملا صاحب په مرسته مقصد لاس ته راسي او که چېري ونه سو او دوى د نورو په لمسون زموږ د مقصد په لاره کي خنډونه اچول نو هلته به البته... ".

په دغه وخت کي د انګړ د وره ټکهارى د دوى تر غوږو سو او دواړه يې له دې چي څه ووايي يوه ګړى پټه خوله پاته سول، او

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر یوه دا فکر کاوه چي دا به څوک وي چي ورتکوي. خو خان سمدلاسه وویل چي:

"ها! هاها! ومي پیژانده چي دا ور څوک تکوي دا به ملا صاحب وي. زه خو وایم چي زه تل ستا خبر غواړم او ستا د ګټي لپاره هر ډول فکر کوم. نن غرمه ما ملا صاحب ته ویلي وو چي ماپښین به دلته دواړه راځو. ملا صاحب راسره وعده کړې وه چي د ماپښین له لمانځه وروسته به راسي... خان لا دا ویلنا اخر ته نه وه رسولې چي د سپین مور رانوتله او لږ څه په اضطراب یې وویل:

"په وره کي ملا صاحب ولاړ دی. نجونو ور خلاص کړ او هغه رانووت چي دغه دی اوس دستي به راورسېږي. که ستاسي خوښه وي زه به هغه بلې خونې ته بوځم".

خان سر وښوراوه او هغه یې په دې پوهه کړه چي دی د خان په غوښتنه راغلی دی، په دغه حال کي ملا صاحب په وره رانووت. د رانوتلو په وخت کي یې په لوړ ږغ وویل: "بسم الله...".

ملا صاحب سپین کالي اغوستي دي او سپینه پګړۍ یې تړلې ده او هم یې د سپین ماغوت یوه سدرۍ اغوستې ده، چي په هغې کي ژېړي تنۍ له ورایه برېښي. یو سپین څادر یې هم پر اوږو پروت دی په دې کي شک نه شته چي دغه سیان ټول سپین دي خو خورا خیرن دي په تېره د پګړۍ ولونه یې خیني ځایونه خیرن او ځیني ځای بیا سپین کوتان لري.

ملا صاحب ته سمدلاسه بله نیالي او څنګوانبي کښېښودل سول او لومړی تر هغه چي کښېني جېب ته یې لاس کړ او یو خیرن نسواري دسمال د تورو نسوارو یوه کوچنۍ ښیښه یې راو ایستله او هغه یې د نیالۍ پر ژۍ باندي واچول او بیا یې د خپل

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

څادر يوه څنډه کش کړه او کښيناست او هغه يې پر خپلو پښو او ځنګنو باندي خپور کړ.

په داسي حال کي چي د کوچني ښېښي څخه يې په خپل ورغوي کي تور نسوار را اچول دغه کار يې په خورا خوند او پوره زړه کاوه. خان ته يې وويل:

"و بخښه لږ څه ناوخته سو. خلک خورا سپين ستر ګي سوي دي، رښتيا چي زمانه اخره ده. خداى مو دي ايمان ته خير پېښ کړي. قضيه داوه چي د لمانځه څخه وروسته يوه ښيلي (لاټون) دماجت د يوې برخي د جوړېدو مسله راپورته کړه. هغه ويل چي دغه مصرف بايد د کارېز په شواروزو (شبانه روز) جلا کړل سي او هغه دي د مځکو څښتنان ور کړي. ما ورته وويل چي "يه! دا جلا بايد پر سرو سي. خو ده فرياد کاوه چي والله که د مابنام اتام په کور کي لري، له کومه به يې پرې کړي. نو ما ورته وويل چي تر دې دي لا خوله په خاورو سه، نيت دي ښه نه دی. په دين کي دومره چرت نه وهي. نو هر څومره چي منډي وهي هغومره دي خداى پسي خواروي تانه دي اورېدلي چي وايي:

"پر پرېږده شر و شور د دنيا
ولي يې په دې غمګين
ټينګه کړه رسۍ د دين"

خو د هغه خداى خوار کړي خوله په واک نه ده او نه يې خان په واک دی هيڅ نه قانع کېده. د غو نورو د ده په شان خداى وهلو پښې لڅو هم دده لوري ونيو او بغاري يې وهلې چي شې ورپوري نه شته. اخر مو خبره تاته پرېښودله که د دغو خداى خوار کړيو غوړونه يو ځل تاو نه کړې نو يقين وکړه چي سبا به پر

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوربو راسپاره سي او د سپين پګړيو او سپين کاليو قدر به نور هم کم سي. دا لا څه کوې چي يو سپين ستر ګي خو لا داسي خبري کولې چي د سړي وېښتان ور ته جګ دربدل او هغه زموږ پر خوله نه راځي".

توبه خدايه توبه! ستا له بدو کو څخه مو و ژغورې.

مثلاً ده وويل چي "موږ بزګران به له دغو سپين پګړيو او سپين کاليو مفت خورو څخه ځانونه خلاص کړو".

خبر عفوه غواړم خبره را څخه اوږده شانتي سوه...

په دغه آن کي سپين ولاړ سو او دوی ته يې وويل:

"زه پوهېږم چي زموږ او ستاسي خبري به اوږدې سي نو زه به ادې ته ووايم چي يو دوه چرګان وغځوي او لږ څه وريژې هم پخې کړي. مانښام دوډی به هم دلې وخورو. ملا صاحب که د مازيګر او مانښام د لمانځه ور کولو لپاره تګ غوښت البته ولاړ به سي خو بېرته به ډوډی خوړلو ته ځان راورسوي....

خان صاحب په ناز ستر ګي وروا وړلې او لومړی تر هغه چي دی څه ووايي، ملا صاحب ور ته وويل:

"خدای دي بر کتونه در کړي. دغسي د ښه سړي کارونه وکړئ چي اجر به يې خدای هم په دې جهان در کړي او هم به يې په هغه جهان...".

خان د ملا صاحب خبره غوږه کړه او ويې ويل:

"دی خو قدردانه سړی دی. د هر چا اندازه پېژني که څه هم موږ په دغه کور کي څه لږه ډوډی نه ده خوړلې او تل يې پر کوندري (دسترخوان) باندي ښه خوړولي يو خو نن به ځکه ډېر خوند وکړي چي کار هم د ده کوو او د ده د ګټي او نفعي لپاره به دلته صلاح مشوره کوو. نن خو مو تر يوې اندازې پوري ډوډی هم ورباندي پور ده".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین په منډه د باندي ووت او مور ته يې وويل چې:

"خان صاحب او ملاصاحب به مابنام دلته زموږ کره ډوډۍ وخوري ته يوه سرشته وکړه. ورته ووایه چې يو دوه چرګان حلال کړي او ښه پلاو (اصطلاحاً مرغ پلاو) ورته پوخ کړي خو دومره دي فکر اوسه چې دانوري بلاوي در خبر نه سي. (مقصد يې ميرې او د دوی اولادونه وو).

کوم وخت چې سپین بېرته په خپل خای باندي کښېناست نو خان صاحب ملا ته وويل:

"د سپین مقصد دادی چې د ده د پلار دنیا سو په سو پر ته ده او د ده میرې ګاني او د هغوی خپلوان يې په چاربناخو بادوي د ده هیله دا ده چې په هره توګه چې کېږي موږ ورسره مرسته وکړو او د هغو لاسونه ورځني وکاږو".

ملاصاحب لږ څه په چرت کې سو او بیا يې سپین ته مخ راواړاوه او ورته يې وويل چې:

"داسې مې واورېدل چې د خدای بخښلي آس دي صاحبزاده صاحب ته وروبخښه. په دې کې هیڅ شک نه شته چې صاحبزاده خو ښه سړی دی او هر څوک ورته اخلاص او عقیده لري. خو موږ د انبیاوو وارثان بلل کېږو. د دین په مسله ناست يو. نو که ستاسې مقتدیانو يوه سترګه د خدای په دغه ډول دوستانو وي نو په دې وپوهېږه چې بله سترګه مو بايد پر موږ هم وي. بیا په تېره د ماجت امام خو حقداره وي او دلته په جوماتي کې د خدای په هیله او ستاسې په هیله شپې او ورځې تېروي. زه دا نه وایم چې ګواکي تاسو له موږ سره مرسته نه ده کړې. حقیقت خو دا دی چې موږ ستاسو په زکاتو باندي پایو. دلته مې مقصد د مرحوم هغه کالي دي چې هغه به په خپله استعمالول..."

لومړی تر هغه چې سپین يو څه ووايي خان وويل چې:

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"هغه کالي يې لا نه دي درکړي؟ ما دا خيال کاوه چې د وخته به يې در بخښلي وي خو خبر دی اوس هم وخت نه دی تېر سوی، دوی خو سر گردانه دي. يووار د مړي غم او بيا د کور کاله جنجالونه ور په غاړه سول. دی هم نوی له سفر څخه راغلی، تر تاسي سپين پکړيو چي د دين ستني ياست څوک مستحق دي؟..."

سپين په داسي حال کي چي سر يې کښته اچولی و وويل:

"له هغې ورځي څخه چي پلار مي وفات سوی دی ما والله که د مخکي سر ليدلی وي. تل په ولاړو گرځم. هيڅ شي ته مي پام نه دی، که نه وي اصلي خو حقيقت دا دی چي هغه شيان خو په تاسو پوري اړه لري. بې غمه اوسه زه به دي په دغه برخه کي ناز واخلم".

"د دغو خبرو په اورېدلو ملا صاحب نور هم په پسي وغوړېده او داسي څرگندېدله چي تا به ويل په کاليو کي نه ځايېږي. بيا يې په ورغوي کي يو څه تور نسوار په خورا نزاکت سره واچول او هغه يې خان ته ونيول. خان په ډېره فاتحانه وضعيت ملا ته وکتل او د لاس په دوو گوتو کي يې نسوار راواخيستل او مستقيماً يې پزي ته يو وړل. يوه، يوه نيمه دقيقه بېخي چوپه چوپايي وه، بيا دغه سکوت خان صاحب مات کړ او ويې ويل:

"زما په خيل فکر کي د مرحوم په کاله کي بل داسي په مالگه سړی نه شته لکه سپين، که د مړي آب او مېنه خوندي کېدله نو همدغه به يې خوندي کوي. نو زموږ هم کوښښ دغه دی چي د ده ملا وتړو او په هره توگه چي وي له دغو اوسنيو جنجالونو څخه به يې خلاص کړو".

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا صاحب خپل ځنګوانبې رابېرته کړ او خان يې د خان په دې خبره ناګومانه واچاوه او ورته ويې وويل چې:

"سپين خو شکر دی هر څه لري سره او سپين يې ترسر تېر دي. پلار ورته هر څه ډېر کړي دي څه پروا يې لري. په لمنو-لمنو که يې باد کړي بيا هم نه تمامېږي. دی يې څه غم لري".

خان لږ څه تند سو او ويې ويل:

"مطلب بل شی دی. ملا صاحبه! د سپين داسې زړه دی چې له خپلو ميرو ګانو سره وېش وکړي او له هغوی څخه خان جلا کړي، يو آرام او مستقل ژوند ولري. ته خو پوهېږې چې دغه کور نه دی بلکې د ښزو کور دی هر څوک يې کالخوای دي. دوهم تکی دا دی سپين وايي چې د مخکو ډېره برخه بايد په ده پوري تکيه وکړي ځکه چې د ده مېريزي وروڼه خو ټول کمکيان دي او داسې خطر موجود دی چې د دوی د ميندو دلاسه به دا مځکې وړيا او يا په نه څه ووځي".

"ښه-ښه! اوس په مطلب ورسېدلم د ده د دريمې ميرې زوی خو هم اوس ښه لوی غوندي معلومېږي. زما په خيال پر ځان به ګرځېدلی وي او يا به ژر وګرځي".

خان لږ څه په جدي لهجه بيا ورته وويل:

"ته هغه څه کوې ملا صاحب! زموږ مقصد خو دا دی چې سپين ته يو څه ګټه راوړو ځکه چې سپين لوی ځوان دی او په ښه او بد پوهېږي نو دی هم داسې سړی نه دی چې د چا ښه ورونه ګرځوي".

ملا صاحب لږ څه شهيد غوندي سو او په داسې بړغ يې په وينا خوله پرانيستله چې په هغه کې د ده پښېماني او عذر غوښتل ښکاره معلومېدل.

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"صاحبه! حافظه مې نوکي خرابه سوې غونډي ده که کومه ناپرېيته او داسې خبره وکړم چې نه سره لګېږي نو تاسې ما وبخښئ".

د دوی دغه مرکه هغه وخت لږ څه غځېدلې وه چې د سپين خور پتنوس په لاس رانوتله. دغه چای د ملاصاحب لپاره دی. ملاصاحب غوښتل چې موضوع وځنډوي خو خان ورته وویل چې:

"دغه کوچنۍ نجلۍ د سپين خور ده. موږ باید خپلو خبرو ته پسې دوام ورکړو".

ملاصاحب بیا سر کښېښته واچاوه او ورویې د خان سره وویل چې:

"موږ خو د دې جانداری په کارونو کې دومره لاس نه لرو، خان صاحب ستا خو ښه ده هر ډول چې تا او سپين سره غوټه کړه زما خو ښه ده".

ملاصاحب چې دا خبره خلاصوله نوی پیاله ور پورته کړه څکه چې چای ډېر تود و د ده سونډان ژبه او تالو پري وسوځېدل او هم په دغه سبب یې (سور) ټولو واورېده. په سترګو کې یې اوښکي وګرځېدلې. خان د دې لپاره چې ملاصاحب په خان پوه نه کړي چې د ده په سوځېدلو پوه سوی دی او هم د دې لپاره چې سپين ته د ده په کار کې د ملاصاحب د مرستي او رول اهميت وښيي په یو آرام ږغ یې پوښتنه وکړه:

"هغه ورځ د کوز کلي څخه څو کسه راغلي وو او ستا پوښتنه یې کوله چا راته وویل چې د هغوی پر کومه کونډه باندي دعوه ده نو نه یم خبر چې هغه دې څرنګه کړه؟".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملاصاحب په داسي حال کي چي له جيبه يې ژېړي غټي تسبې چي د سدرې په غوټه پوري تړلې هم وې راوايستلې او هغه يې يو دوه درې پلا کښته او پورته کړې او ويې ويل:

"هغه خو د (لالي) اکاچې په ژمي کي مړ سو ښځه وه. ميراث خور و يې پسې اخيستې وه. ورته ويل به يې چي په خپل قوم کي مېړه وکړه. خو دا خورا سپين سترګې ښځه وه او دې خبري ته تن نه ږدي. ددې خيال دی چي په يو بل ځاى کي دخپلي خوښي مېړه وکړي. نو د (لالي) اکا تربرونه او د کونډې ورونه راغلي وو او يو ښتنه يې راڅخه وکړه چي په دغه خصوص کي څه وکړي؟. شريعت څه وايي؟ ماهم په ډانګ پېيلي ورته وويل چي شريعت خو وايي چې کونډه دخپل واک او خپل اختيار خاوندوه ده. هرچيري چي مېړه کوي کولای يې سي. خو دلته يوه خبره بله هم شته هغه داچي د قوم رسم ورواج هم يو شی دی. زموږ پلرونو او نيکونو داسي راتېره کړې ده چي بايد کونډه په خپل کاله کي خوندي سي او آب و پرده يې وساتله سي. خو خلګ اوس ډير سپين سترګي سوي دي. دعالمانو خبره نه مني. دښځې ورونه پر له غور ځارسول او په دې خبره خورا پر له واوښتل.

بيامو فيصله پر دې بانديي وکړه چي زه او (خان صاحب ته اشاره) به يوه ورځ سره کښېنو او ددوى تېره به وکړو".

خان صاحب بياور ځنې پوښتنه وکړه:

"څه پوري شته او که لغ لغړ دي؟. ما چي اورېدلي دي دښځې پلار ګنې په غوښه ده او شپه يې نه تېرېږي. ته وايې څه به په جوړ سي؟. په خبره ارزي او که به خوسي موچنې په کي وشلوو او څه به لاسته رانه سي".

ملاصاحب يو څه و مسل او په يوه او بل کناتي سو او په يوه پاسته غوندي ږغ يې وويل:

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"دوی خو په خپله سپين هډوکي دي د مابنام تبې يې نه باندې کېږي او تر کورونو يې سپي په منډه او په غپ تېرېږي. زه حيران يم چي تا ولي دلته د دوی د شتمنی او يا نېستی پوښتنه وکړه. کونډه په خپله هر شی دی او هر څه په جوړېدای سي. خو موږ دي خدای وساتي چي په چابه په جبر او زور يو شی جوړوو. خو دا هم وايم که چا څه راکړل ايسته يې نه غورځوم او که يې رانه کړل پسې غورځم نه. خالق رازق دی. چي خولې يې راکړې دي رزق به هم راکوي. تر اوسه خو يې ښه رارسولې ده له دې څخه وروسته به هم الله يادوو".

بيا خان سپين ته خير سو او ورته ويې ويل:

"ته ورسه ستا د مرحوم پلار کالي هر څونه جوړې چي يې وي د هغه کوټونه، اوږده کوټونه، پوستين، پګړی، خولی او نور هر څه چي ده استعمالول هغه راوړه چي ملا صاحب ته يې ورکړو ځکه چي د علماوو خوښي او رضايت د دين په لاره کي يوه غټه کاميابي ده. دا دي ښه کړي دي چي آس دې صاحبزاده صاحب ته ورکړی دی هغه هم دعاګوی دی او تل پر موږ وتاسي نظر ساتي. زما مشوره هم دغه ډول وه".

ملا صاحب په دې وينا باندي د ګل غوندي وغوړېده او په داسي حال کي چي له خوشحالی او ښه زړه يې غاړي بوږېدې وويل:

"خدای تعالی ځکه تاسي ته په رحمت کتلي دي. او تاسي يې په ټولنه کي درانه کړي ياست چي تاسو علماوو ته په درنه او د قدر په ستر ګه ګورئ. که دغه تاسي خانزاده ګان او د لوی زړه خاوندان نه وای نو د علماوو د شپې تېر خو به خورا سخت و. عام خلک خو عام دي. په هيڅ نه پوهېږي او نه څه کوي. دوی په خپل ځان پوري پکو دي. نو د عالمانو سره به څه وکړي.

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما ښه په یاد دي چې په دغه کلي کې نژدې لس دوولس کاله پخوا شپاړس شلي کسه اوسېدل.او هر چا به یوه کوچنۍ - کوچنۍ ټوټه ځمکه درلوده کله چې به د ریشو وخت راغی نو ته باور وکړه (سپینه زویه!) چې د خپل زکات په راټولولو به مې نوکان ووتل او هر چا به خورا سپین سترګي راسره کوله خو ځکه چې د دوی نېټونه ښه نه وو. او پر علماوو باندې یې دومره نظر نه و، نو د هغوی ځمکې خدای پاک ستا پلار ته ورکړې او هم خان صاحب په کې بې برخې نه سو. اوس خو په پوره زړه او آرامۍ سره خپل زکات په لاس راځي او له ډېرو خلکو سره لاس په ګرېوان نه یم".

کوم وخت چې یې د خپلې دغې وینا تاثیر په دوی دواړو کې په زړه پوري ولید نو ملا صاحب بیا خبره شروع کړه:

"پر وانه لري، اوس به د ښځو لاس اړ وي کالي به بیا ماښام چې ډوډۍ وخوړله سوه راوړي. ما داسې بلل لکه په خپل کور کې او اوس یې هم دغه ډول بولم".

په دغه وخت کې خان په یو ژور فکر کې ډوب و.

ملا صاحب چې کوم هوکې وانه ورېده نو یې بیا خبره غبرګه کړه او ویې ویل:

"وپوهېدې خان صاحب! کالي به وروسته له هغه چې د ماخستن ډوډۍ وخوړله سي رابه یې وړي. اوس به د ښځو لاس بند او اړ وي. څرنګه سپینه زویه! دغسې دي نه ده خوښه؟".

هو ملا صاحب! هر ډول چې ستا او د خان صاحب خوښه وي هغسې زما خوښه ده.

بیا ملا صاحب ناڅاپه له خپله ځایه تر وره دباندې نظر واچاوه او په مقصر غوندې برغ یې وویل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"د دنیا په کارونو کې ورک یم، لمونځ او اودس خو مې هېر دي.

خان صاحب ته او سپین دلته کښېنئ، زه به لمانځه ته ولاړ شم، او مقتدیان به راته ګوري، ماچې د مازیګر او ماښام جمعه ورکړه نو به راسم او که ستا زړه غواړي او ماجت ته راځې نو ډېره به ښه وي بیا به دواړه ډوډۍ ته راسو".

"ملاصاحب ته ولاړ سه زه به همدلته لمونځ وکړم او یوه ګړۍ به له سپین سره نور هم ورغږېږم تر څو چې ته راځې موږ به ښې لاري چاري در ته څارلې وي".

ملاصاحب سمدلاسه ولاړ سو او خپل څادر یې پر خان راتاو کړ او له بسم الله ویلو څخه وروسته له وره څخه ووت.

سپین له ده سره د انګېړ تر وره پوري ملګري وکړه او بیا بېرته راوګرځېده. خان پر نیالي بالندي ستوني ستغ پروت او د خوني چت ته یې په خیر - خیر کتل. کوم وخت چې یې د سپین د رانوتلو کړپار واورېده نو سمدلاسه یې پښې راټولې کړې او لږ څه یې د خان وضعیت سم کړ.

"سپینه ته خو ډېر طالبمن یې، ستا لپاره مې خورا ښه او په زړه پوري لاره وسنجوله چې د هغې په اثر هیله کېږي چې فایده به وکړې او د کور او کاله له جنجالونو څخه به دي اوږې سپکي سي، که څه هم دالاره لږ څه کړه وړه ده خو دومره در ته وایم چې څرنګه چې ستا زړه وي هغسي به دي چیټه وسي، اوس خدای پاک ښه موقع په لاس در کړې ده. نور ورونه دي کوچني دي. ته کولای سې چې اوس خپل موټ کول (ښکل) کړې او هغه مخکې چې ته یې غواړې خان ته کړې او بیا په بې غمه زړه واده وکړې او د یو خوږ ژوند څښتن سې".

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپين په خورا مينه ورته رانژدې سو او په داسي حال کي چي د ده پر څنګوانښي يې څنګلې ولګولې ورته وويل:

"ته خو زموږ مور او پلار يې. بابا به تل ستا صفتونه راته کول اخر چي په خپلو سترګو مو وليدل او هغه مرستي به يې تل يادولې تا به په محکمو کي له هغه سره کولې. نو زه پوره يقين لرم چي ته زما په خبر فکر کوې او زه به هم ستا لار ښودنه هېره نه کړم او هر څه چي مي له وسه وسي هغه به در څخه ونه سپموم. نو زه خو هم اخر پښتون يم او پښتني زېږولي يم".

خان ورته وويل:

"په دې کي به د ملاصاحب صلاح او مشوره هم واخلو. فکر کوم چي هغه به هيڅ په کي ونه وايي.

سپينه! تا يو ښه کار په نظر کي نيولی دی چي هغه دا وچي ملاصاحب ته دي د خپل مرحوم پلار کالي ورکړل. زه لږ څه زړه اونا زړه وم. ما ويل تا به بل چاته ورکړي وي او يا به پر ناګاره سي چي نه شته او هغه دي دلاسه ايستلي وي. اوس موږ کولای سو چي په دغه کاليو د ملاصاحب زړه راونيسو. ملاصاحب خو حقداره دی. بل دا چي ډېر عمر يې دلته تېر کړی دی تل په مړي او ژوندي، په غم او ښادي کي راسره شريک او حاضر دی. بل دا چي يو عالم سړی او د خدای د لاري څخه خبر او د نبي په مسند او مسله باندي ناست دی او زموږ او ستاسو دعاګاني بلل کېږي، که د ده لار ښودنه، نه وي او د ده وعظونه او نصيحتونه، نه وي نو والله چي دغو خلګو خو به چي تول له لوږي کبدي کوي په خپلو منځو کي خوړلي وای. زه چي خان يم په ياران يم ته چي بدای او شته ن يې او دا دومره ملکونه جايدادونه لرې خپل عبادت، لمونځ او اودس کوي چي په هغه جهان خدای ښه جنتونه در کړي نو ته دا ماته وايه چي ګواکي زه ستاسي په قدر نه پوهېږم؟ په هغه ورځ

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

باندي مي ستا خبري هم پر زړه د کاڼي کرښي دي چي تا دوی ته وویل "د خدای امر خو دا دی چي ملا صاحب در ته واوراوه ټول خان ته مسلمانان وایاست باید هغه د زړه په سترګو ووینئ او د زړه په غوږ وېي واورئ. که نه وي نو والله خو به د خپلو کوټو تنبې در پسي ټینګي کړم او ټول خو به په بندیخانو کي وراسته کړم. تاسو څه خیال کړی دی، شکر دی پاچایي شته، عدالت شته". ټول د دې خبرو په اورېدلو غلي غوندي سول او په هغه ورځ موږ د خلکو له څېړې څخه خلاص سو....

سپینه! خبره بلې خواته ولاړه خو په دې خوښ یم چي پر بده خوانه ده تللې په دې ډېر خوښ سوم چي ستا داشیان ټول یاد دي. دا به دي هم په یاد وي چي په هغه ورځ یوه کوچنی شانته نښته هم وسوه چي زما ناظر (ګند) هم په کي ژوبل غوندي سو او د هغه په عوض مو څومره کسان کش کړل او څومره مو بندیان کړل خو دا زښته سپین سترګي خلک دي، هر څومره چي یې په سر ټکوي هغومره دوی نور هم خپل شدت زیاتوي. ته څه فکر کوې چي ګوندي خلک اوس په کراره دي؟ زه در ته وایم چي دوی هماغه خلک دي کله ساړه سي خو مري نه او لړه موده وروسته بیا تاوده سي. خبر دي وي زموږ وستاسي ژوند دي وي په نړۍ کي خو هر څه پېښېږي. دغه ټول د همدغو یارانو په زور خوري. ته خو لا اوس هلک یې تجربه دي کمه ده، ستا پلار دي خدای وبخښي په دغو خبرو یې ښه سر خلاصېده".

صاحبه! ماته مي پلار ډېر څه راښودلي دي. هغه لا څه کوې زما په خپله ډېري خبري په یاد دي اوس خو زیاته کوچنی نه یم زما والله که هغه ورځ هېره سي چي څو کاله پخوا زموږ بزګرانو زموږ لنګي غواوي حلالي کړې او زموږ په چمبر یې یمان

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

را اخيستي او غوښتل يې چې زموږ کور ته اور واچوي. د دوی ناري تر اوسه پوري زموږ په غوږو کې دي چې ويل به يې:

"زموږ مځکې دغه سوايي خور په نه څه را ځخه تر لاسه کړي دي، موږ بېر ته خپلې مځکې غواړو او داسي نور ..." .

او دا مي هم نه هېرېږي چې کوم وخت چې ته او ملاصاحب په دغو خلګو راښکاره سوئ او يو څو خبري مو ورته وکړې دوی داسي ساړه سول لکه چې په اور باندي يخې اوبه توی سي. او په هر يوه لکی وځړېده. په تېره بيا د ملاصاحب دا کلمات خو مي تر اوسه په غوږو کي ازانګه کوي چې او خلګو برخي ازلي دي، ورکړه د خدای ده. تاسي ولي ناروا کوئ او پر دې سړي باندي راغورځئ! نه مو دي اورېدلي چې: "باخداداد گان ستيزه مکن". يعني چا ته چي خدای پاک ورکړې وي د هغه سره سيالي مه کوئ. تاسو ته به خدای په هغه جهان کي عوضونه درکړي. تاسي ولې په دې مرداري دنيا پسې دومره "ګرځئ ځرنګه يې ښه ويلي دي چې: "له پيښني تېښته نه شته" . اوس هم دا درته وايم چې داسي بې خبره خلګ شته چې تل په دې فکر کي دي چې څه وخت زموږ او ستاسي ببړی واړوي" .

له يو څه ځنډ او مکث ځخه وروسته خان خپله خبره پسي اوږده کړه او وې ويل:

"ما چې کومه لاره چاره ستا د ښېګڼي لپاره لټولې وه هغه دا ده چي تاسي سره وېش وکړئ.

دوې بني دي يوې خواته سي او دوې بني دي بلې خواته. ته په خپله هغه ميره له ځان سره کړه چې د هغې يو زوی او يوه لور ده. په وېش کي به زه او ملاصاحب دواړه ناست يو. هغه مځکې چې ته يې خوښوې هغه لا اوس وټاکه چې موږ يې د دربمانو په توګه تاته در په برخه کړو. وروسته له څو مودې به دي ميره يو

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

چېري خرڅه کړي. لور به يې هم يو چاته ورکړي. پاته سو يو زوی يې هغه به هم بياپه يوه بلا وخورو او په دغه ډول به د هغوی د ټولو برخه هم تاته درپاته سي. دا بايد درته ووايم چي دا خو د دې لوبي يوه برخه وه. بله برخه به يې داوي چي داسي چلونه بايد وسنجول سي چي د هغو نورو هلکانو مځکي هم تاته په لاس درسي. دا دوهمه برخه يې په تا پوري اړه لري. زموږ په مرسته ته اوس لومړنۍ برخه عملي کړه. دغه کار بيا اسانه دی. هيڅوک هم نه درپوهېږي. ميره دي ناوې ده، هغه بې له مېړه ژوند نه سي کولای. مېړه به هم په داسي ځای کي ورپيدا کړو چي بيا د دغه ځای مخ ونه ويني. پلار ګنی يې هم عاجزه او خواره ده څه نه سي کولای او نه ستا مخي ته درتلای سي. ته په دې خبره باندي ښه غور وکړه. که دي دا خبره خوښه سوه نو موږ به د دي د عملي کولو لپاره په تفصيل سره نقشه درجوړه کړو".

سپين يوه ګړی د ژور فکر په سيند کي لاهو سو. چي راپر سد کېده نو د خان د خولې څخه يې دا خبري بيا واورېدلې:

"هو يو شی به کوې هغه دا چي څوک ستا په دې خبره پوه نه سي، خکه چي په دغه وختو کي خلک دومره راته په ښه نظر نه ګوري لکه چي پخوا به يې کتل. په تېره بيا په دغو وختو کي خو يو څه بې لاري او بې سره پيدا سوي دي چي خورا ښو يېدلي دي او د هيچا حق نه پېژني، نه سپين کالي پرېږدي او نه د علم خاوند. دوی تل وايي چي همدغه بدايان، خانان او ملايان د خلګو دښمنان دي. که دي له مور سره صلاح کوله هم يې وکړه خو له دې کبله چي ښځي لږ څه ناقص العقله غوندي دي، نو زما په فکر ته په خپله چرت ووهه او بل څوک په ځان مه پوهوه په دغه خصوص کي ما د ملاصاحب سره هم تر يوحده پوري خواله کړي دي نو به يې هم سر په خلاص کړم".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپین سترګي وبرېښېدلې او پـه خان نـه پوهېـده چي دغـه تجویز د خوشحالۍ دی او کـه د غـم. خـو دې تکـي يـې لـه زړه څخـه ښـه ځکـه وکړه چي میره او خور خو به واده کړي او د دوی د مځکو حق به هم ده ته ورپاتـه سي.

هو! د دوی برخـه بـه هـم ده تـه ورپاتـه سـي، هغـه څـه لـږ او کـوچنی جایـداد نـه دی. دا چـي د دانـورو برخـه بـه هـم پـه یـوه نـه یـوه چـل سـره ترلاسـه کـړي. د ده پـه مغـزو کـي يـې خـورا خـوږې هیلـي ورپیـدا کـولې، د دغـو هیلـو تـر سـر رسـولو مـسله خـورا اسـانه او تـر لاس لانـدي ورتـه ځلېدلـه. ځکـه چـي خـان صـاحب او ملاصـاحب او هـم غالـب ګومـان دی چـي صـاحبزاده صـاحب بـه هـم د ده هـر ډول مرسـته او ملاتـړ وکـړي. خـو اوس بـه بیـا پـه دغـه چـرت کـي وي چـي پـه خپلـه دوی بـه څـومره او پـه څـه ډول ځنـې وغـواړي. کلـه بـه يـې پـه زړه کـي ویـل چـي پـه ښـکاره او ډ کـه خولـه پوښـتنه ځنـې وکـړي او هـر څـه چـي لازم وي هغـه بـه ورسـره وتـاکي چـي بیـا وروسـته دومـره غوښـتنه ځنـې ونه کړي چي تـر (مز يـې شکرانه) ډېره سي. خو بیا به يې د خان سره ویل چي اوس يـې پرېږده کوم وخت چي کار وسـي او ټـول خطـرات تېـر سـي نـو البتـه هغـه وخـت بـه يـې خوشحاله کړي. یوه لوېشت مځکه کـه راوګـټي نـو هـم تـر هـر څـه ښـه ده او هـیڅ قیمـت نه لري.

سپین بیا په یو احترام لرونکي ږغ ورځني پوښتنه وکړه:

"زمـا د دغـه میـرې پلار ګنـي کـه څـه هـم خـواره ده او څـه نـه لـري خـو کلـک خلـک معلـومېږي. کـه یـوه پـلا پـه لاره کـي راتـه ودرېدل او پښې يې ټینګې کړې نو بیا به څه کوو؟.

دوهمـه خبـره دا ده چـي تـه وایـې هلـک بـه پـه یـوه بـلا وخـورو. کـه چېـري خلـګ او ماماګـان يـې راخبـر سـي نـو څـه خـواب بـه وایـو. دا

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوالونه مې څکه دلته وکړل چې ښه ده د هر سي ترې اوس لا وتړلی سي".

خان ورته وویل:

"زویه' ستا دا پوښتني او لارښودني داسي دي (لکه لمسی چې انا ته...ورښيي) ما دغه ټول اړخونه څېړلي دي او د هر مشکل لپاره مې په زړه پوري لاره مونـدلې ده. هغه کورني څه کولای سي؟ که په دغو ټولو کارو سر تر پایه خبر سي نو بیا یې هم څه د لاسه نه کېږي څکه چې موږ په سړو کي پر ښېښ یو، که لاړ سي عرض وکړي نو دا خو زما نسوار هم نه دی څکه چې شکر دی غرانونه شته چې ویې شیندو. یوه خبره به زه درته وکړم چې نن ورځ غران هر څه کولای سي، او هر ډول درنه ډېره او چتولای سي، زموږ پاړسي ویونکي ورونه خو اوس پیسه (مشکل کشا) بولي که چېري (خدای دي نه کړي) ډېره سخته راغله نو صاحبزاده صاحب او... صاحب خو شته، دوی چې مازي سترګي وښوروي هغه کار د خدای په فضل سره بیا سوی وي.

یه زویه! په دغو خبرو پسي به نه ګرځې، که دي زړه غواړي چې ښې حاصل لرونکې ځمکې او ښه باغونه ولرې او له دغه اړخه دي هم زړه نور ډاډه سي نو دغه کار وکړه، او بیا سوکه ورته کښېنه او خدای یادوه".

له لږ څه ځنډ څخه وروسته خان بیا پر بږغ کړل:

"ته په خپله ملاصاحب ته څه مه وایه هغه به زه په خپله ژبه پوه کړم، څکه ته به په داسي ژبه ورته ووایې چې وبه ترهیږي".

په دغه وخت کي سپین ته خپل اکا میرامد ور په زړه سو او لکه نابېره چې یې د خپل مقصد په لاره کي یو لوی مانع لیدلی وي، بږغ یې کړه چې "د میرامد کاکا څه ترې تړې؟".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

خان د سترګو په کونج کي ورته وکتل او وې ويل:

"هغه زما په زړه کي دومره اهميت نه لري. په خپله دی خورا سپين ږيری دی. دا ګومان نه کېږي چي تر ډېره دي ژوندی وي، د داسي کارونو اجرا کول خو وخت غواړي. داسي نه ده چي نن موږ وويل او سبا يې سمدستي اجرا کړو. هر کار خپل يو ترتيب لري.

دوهم ټکی دا دی چي ته خبر يې چي ميرامد او ستا پلار له شلو پنځه ويشتو کلو را ايسته هيڅ خبري نه سره کولې. دا لا څه کوې چي يو د بل په مرګ خورا خوشحاله وه.

ګومان کوم چي کيسه به يې ستا ټوله په ياد وي. اوس هم ميرامد وايي چي زما ټول حق ده وخوړ او زه يې لخ لغړ وشړلم. له ما سره هم څه خبري نه کوي او کوږ مغزی را سره ګرځي. څکه چي دی دغه فکر کوي او هر چېري وايي چي ما د ده له ورور سره د ده په خلاف مرسته کوله. نو د ميرامد زړه له تاسي ټولو څخه تور دی. ډېر ځلي يې ويلي دي چي که ټول اور واخلي زه به سترګي ور کېږي نه کړم.

په دې څو وروستيو ورځو کي چي څي او راځي او يا دي د پلار پر مړي باندي دومره هغې خوا او دې خواته غورځېده مقصد يې دا و چي دی هم کوم شواروز (شبانه روز) مځکه په لاس راوړي، او په دغه اړ دوړ کي دی هم يو شی تر زامه کړي".

خو دوی په دغو خبرو اترو بوخت وو چي ملا صاحب بېرته له ماجت څخه راغی. څکه چي د انګړ ور تړلی نه و بې له کوم ټک او ټوک څخه سيخ هغې خوني ته روان دی چي هلته لومړی خان او سپين سره ناست وو.

کوم وخت چي ملا تر لومړي انګړ تېرېده نو لږ شان ته ځوړ يې تر غوږو سو او پرېکړي پرېکړي ټکي يې تر غوږو ورځي چي

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځيني يې اوري او ځيني نه. مثلاً يو ځل يې د يوې ښځې ږغ داسې واورېده چې ويل يې "سپين سرې (مقصد يې د سپين مور وه) خو لکه چې کوم چل يې جوړ کړی دی چې ځان ته يې لوګی راخېژي او څه پخوي، ځوک يې مېلمانه دي؟".

يو بل ږغ: "د چرګانو کنفهاري و، خان ... مېلمه يا صاحب...".

ملا صاحب چې په خونه ورننووت او په خپل ځای کښېناست نو په داسې حال کې چې له جېب څخه يې تسبې را ايستلې سپين ته يې وويل:

"ته خو د کور او کاله مشر يې اوس د خپل پلار په ځای ناست يې، د ټولو خلګو سترګي تاته دراوړي، ما څو ورځي پخوا اورېدلې وه او اوس مې هم تقريباً په خپله يقين راغی چې ستاسې په کور کې څه لږه بې انتظامي ښکاره کېږي. هلک. ښځه او کوچني ټول په خپل سر غونډي راته معلوم سول، که دغه وضعيت (خدای دې نه کړي) پسې اوږد سي نو ستاسې د کورني نوم به بدسي او تاسې ته به دنيا يې تاوانونه واوړي. دا خبري دلته ستا د خبر لپاره در ته کوم.

خان صاحب هم حاضر دی. که بد وايم دی دې راته ووايي".

خان صاحب په ښه مينه او توده لهجه ورغبرګه کړه:

"صاحبه! اوس زمانه تر خان تېره ده، ځوک د چا خبري ته غوږ نه نيسي، هر څه سړی دباندې کولای سي، خو کور او کاله ته چې راسي هر څه ورځني هېر سي او دلته د کاله د غړو په لاس لوبېږي، د احمدشاه بابا دا خبره دې نه ده اورېدلې چې ويلي يې دي:

"ټوله دنيا مې ايله کړه بې د ننګرې له غاړي نه".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته زما مقصد دانه دی چي ګواکي زه ستا د وينا طرفداري نه کوم او يا دا وايم چي خپل کهول په واک کي درلودل ښه کار نه دی، بلکي مقصد مي دا دی چي دغه کار که څه هم ډېر ګران دی خو بيا هم بايد تر يوه حده پوري خو وسي او زه هم ستا د وينا ملاتړ کوم".

ملا د خپلوی او همدردی په لهجه خپله وينا پسي اوږده کړه او ويې ويل:

"ستا خبره خو په سلو کي سل رښتيا ده، خو څکه چي دا يو لوی کور يادېږي او هر چا ستر ګي ورته نيولي دي نو دوی ته ښځي ضروري ده چي خپله لمن تل تر خپلو پښو لاندي وساتي او پري نږدي چي خلک دوی په ناوړه خوله ياد کړي، شکر دی غنم يې په کندوانو کي نه ځايېږي، په باغونو کي يې اسان ستړي کېږي، لويه ډله مزدوران او بزګران لري، په دينداری کي هم ښه دي خو که تر دې لا ښه وای نو ښه به وه.

"غوړي چي هر څومره غوړ وي هغومره ښه وي".

زه چي ده ته څه وايم له لوريني يې وايم. که دوی يعني دغسي شتمن خلک په آب و عزت کي وي او ډوډۍ يې پنډه وي نو څرګنده ده چي زموږ هم عزت دی او ډوډۍ به مو پنډه وي، خو که دوی خدای دي نه کوي داسي نه وي او يا خوار وي نو توبه له دې لوچګانو يعني اوپره خلکو، اوپره خلک خو په هيڅ بند نه وي".

سپين لږ څه سور او شين سو او بيا يې په يوه لاپو که غوندي بږغ ورته وويل:

"زه پوهېږم چي ستا نصيحتونه تل زموږ د فايدې لپاره وي. له دې کبله چي ستا پر موږ زړه خوږېږي او زموږ د هوساي او نېکمرغي سره مينه لرې، نو څکه دا راته واياست. خو زه دا له زړه درته وايم چي ما تل په دغه برخه کي ډېر کوښښ کړی دی او دا

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مي هیله ده چي برغ مو دباندي ونه وخي خو څه وکړم هیڅ خواته مي مخ نه اوړي. دا ښځي یعني میرې ګاني مي وهلې او ترټلې هم دي خو سره له هغه بیا هم دوی یوه پر بلي باندي دا ډول سره غورځي لکه پیشیاني. زه خوله همدې جهته دا غواړم چي ژر خان له دغه ډول ناوړو جنجالونو څخه خلاص کړم او هره یوه پر ځای کښېنوم. او په خپله خپلي غریبي ته د خپل پلار په شان دوام ورکړم. دغه کارونه به هم انشاءالله تعالیٰ ستا او د خان صاحب په برکت اجرا کړم".

دا خبره چي یې خلاصوله سمدلاسه یې د خپل پلار کالي چي بایدله ډوډۍ خوړلو څخه وروسته یې ملا ته ورکړي ور په یاد سول. او له خپل ځای څخه اوچت جګ سو. دواړو (ملاصاحب او خان صاحب) ته یې مخ راستون کړ چي د یو څو دقیقو لپاره اجازه ورکړي. د اجازې اخیستلو څخه وروسته چټک مور ته چي په ځاله (اشپزخانه) کي یې د مېلمنو لپاره ډوډۍ تیاروله راغی او ورته ویې ویل:

"ادې جاني! زما خو بېخي هېر سوي وو، د بابا کالي باید خوندي یو ځای سره ایښي وي هغه تیار کښېږده چي د ډوډۍ خوړلو څخه وروسته سمدلاسه یې ملا ته ورکړو او هم درباندي زېري کوم چي خان صاحب او ملاصاحب دواړه زموږ د ګټې او فایدې لپاره فکر او کار کوي. وایي چي د نورو میرو ګانو او میرېزو زامنو او لوڼو لاس به داسي وکاږي چي د پای لوی باغ او د کښ ښي پستې خاوري مځکي به موږ ته په وېش کي راولي".

په دغه آن کي مور یې په خوله لاس کښېښود او په اشاره یې پوه کړ چي د ځالي په هغه بله برخه کي چي هلته لوی تنور هم ایښی دی د دې دوهمه بن ناسته ده او کټو اېشوي. یوه اووه کلنه

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لور يې هم ورسره ده. ده بېرته په عادي ږغ خولې. څه سو که ورته وويل چي:

"پروانه لري هغه خو په غوږو درنه ده څه به اوري. نجلى يې په دې خبرو نه پوهېږي".

د دې وينا وروستى ټکى يې تماماوه چي د ښالي هغې بلې برخي ته ورننووت او ميرې ته يې وويل:

"دلته څه غواړې؟ څه ورکه شه په هر ځاى کي ستاناپاکه ارواح ګرځي، يو چېري به درڅخه خلاص نه سم بلادي په دا پلن مخ سه".

لومړى تر هغه چي دا څه وواى يې د هغې كوچنى لور و وېرېدله او په ژړاسوه او د مور په څنګ ورننوتله دا څکه چي دوې ورځي پخوا يې په څپېړه داډول وهلې وه چي خوله يې په خاورو تللې وه بيا يې مېرې په قهر ورته وويل:

"زړه دي وچ سه بابايي هم ته رابانـدي كوې؟ نن خو د كتهوي د پخوانو وار زما و، ووړى مې هم د (جانان) په ماينې پخه كړه (جانان د دوى بزګر و). په خپله خو تاسي د ځان لپاره چرګان غځولي دي او وريجي پخوئ، بربزى او غوړوميى لا پر مالري؟ دابد وكر دي خاوري شه".

د سپين مور سمدلاسه ورته وراغله او بې له دې چي لږ څه د ادب مراعات وكړي په بشكنځلو يې خوله پوري كړه. نږدې وه چي خورالويه ماره خيني جوړه سي. خو سپين دوى سره پوري وهلې او خپله مور يې بېرته د ښالي دابلې برخي ته راو ايستله. بيا يې مور ورته وويل:

"كالي له ماسره نه شته هغه خو دي د كشري مېرې سره دي. زه په خبره يم چي كالي يې ټول يو ځاى كړي دي او په (ګوګو) كي يې ايښي دي.

كتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه ورځ یې ماته هم وویل چې کالي یې نغښتي دي او که سپین هغه چاته ورکول نو له ما څخه دې یوسي خو په دې څو وروستیو ورځو کې دا له ما سره یو څه بې سکه ده. او که یې نه درکول نو نیغ د (ګوګو) خواته ور تېر سه او په خپله یې راواخله".

سپین په دې و وېرېده چې د اب مبلمانه یې یواخې په کوټه کې پرې ایښې دي او په خپله د بشځو د دعوو او جګړو په جال کښېوتلی دی نو هغه په بیړه د هغې مېرې د خونې خواته ور تېر سو. او دا یې د ځان سره غوټه کړې وه چې که یې په سمه درنه کړل نو سمدلاسه به په کې لوېږې، او داسې به یې وهې لکه. . . .

خو د سپین ستوری لوړ و. کوم وخت چې دی ورته د هغې مېرې په خونه کې یې یوه کوچنۍ اته کلنه میرېزۍ خور ناسته وه او سپین ته یې وویل:

"ادې اوس دستې د دلو ادې کره ورغله راخې".

سپین لږ څه په تریو تندې ورته وویل:

"د بابا کالي یې چېرې ایښې دي؟".

نجلۍ له واره د (ګوګو) خواته ورغله او هغه کمبله یې پورته کول غوښتل چې پر ګوګو کې یې وېړ راخېړولي وو. خو وس یې پرې ونه رسېده او ورور ته یې وویل: "دلته لالا!".

سپین سمدلاسه ټول کالي له ګوګو څخه راوایستل او د خونې پر غولې باندې یې واچول. بیا یې نو په خورا خوشحالی او د بریالیتوب په ږغ وویل:

"زرغونه شې خورجانې!".

هر کله چې کالي ډېر وو نو هغه یې په دوه پلا یوووړل.

ملاصاحب چې سپین تر کالیو لاندې بار ولید خورا خوشحاله سو او تندی یې وېړ سره ولاړ او له ډېرې خوشحالی څخه یې تقریباً غاړه سره مښتې وه. خو په زحمت یې ورته وویل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"سپينه زويه! پوري ستړی سوی به يې؟، تا خو به کشرانو ته ويل چي دغه کار وکړي".

خان صاحب باندي را بړغ کړل:

"ملاصاحب خو دي اوس وغتماوه. سپينه! د اسقاط د ورځي کسات دي ورو کيبنږ. ملاصاحب ما خو درته وويل چي د مرحوم په مبنه خلګ پاته سوي دي او داسي هم نه ده چي ته به وا سپيره ړاګ دي".

سپين بيا د باندي را وتل غوښتل چي ملا ورته وويل:

"له خبره؟ راسه کښېنه".

"نور لا هم شته چي هغه راوړم نو به بيا کښېنم".

په دې چي ملاصاحب له ډېري خوشحالي په کاليو کي نه ځايېږي خان صاحب وپوهېده او په يوه احسان اچوونکي لهجه يې وويل:

"صاحبه! پرېږده چي هغه هم راوړي. زما هم دغه اټکل و چي نور کالي به هم وي. ځکه مرحوم خو يو اوپره مزدور او يا بزګر نه و چي خلګ بايد د دوی د غاړي کالي سمدلاسه سوځي چي له سپږو. خيرو او ناروغيو څخه خلاص سي".

د خان دا پورته وينا چي تمامېدله سپين بيا په کاليو بار رانووت او په هغو پخوانيو کالو باندي يې واچول.

ملاصاحب دي منظري خورا خان ته جذب کړ او بې له ارادې يې وويل:

"شکر دی خدايه چي په دين د اسلام يو. خدای خو موږ او تاسي ته هر څه راکړي دي خو مازي موږ يې د ليدو سترګي نه لرو. الله تعالی...".

په دې ځای کي خان صاحب د ده خبره غوڅه کړه او ورته يې وويل چي:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"که دي خوښه وي لومړی تر ډوډی به کالي وګورو. خو که سپین وایي چې ډوډی ښځې نږدې او تیاره ده نو البته وروسته له ډوډی به یې وګورو".

سپین ومسل: "ډوډی هم نږدې ده".

ملا صاحب وویل:

"په کتاب کې یې راوړي دي چې (لومړی طعام او بیا کلام) د کالو کوټه خو درنه ده او لویه برېښي. که اوس یې له لیدو پیل وسي داسې ژر به یې خلاصه نه کړو خو په مړه ګېډه چې دغه کار وسي خورا به خوندور وي. خو بیا هم که ستاسې خوښه وي".

خان صاحب غوښتل چې څه ووایي خو ملا صاحب بیا خپله خبره پسې اوږده کړه او ویې ویل:

"موږ او تاسې باید په هر حال شکر وکاږو چپ له کفره. خان صاحب که مې له زړه پوښتې د پښتو متل دی چې (په ګاخر یې نه یم په خرپ یې یم).

صاحبزاده صاحب خو زموږ او ستاسې د سر سترګې دی او لوی روحاني سړی دی، خو دا هم باید ووایم چې موږ هم د نبي په مسله ناست یو.

هغه بله ورځ چا په خبرو کې یاده کړه چې سپین د خپل پلار آس سره د ټولو اسبابو هغه مبارک ته ورولېږه. په دې خو خورا خوشحاله سوم چې بې ځایه ګام نه دی اخیست سوی او زما او د ده به منځ کې هیڅ توپیر نه سته خو لږ څه مې دا زړه راته لږ سو چې زه خو به یې هم یادولم. بې له دنیایي او مادي مرستو چې ماله مرحوم سره کړې دي، ټول عمر یې امام هم وم. په کور او کاله کې هم خان داسې لږ غوندې بې سبکه راته ښکارېده. خو اوس تاسې او سپین د زړه پر پرهار باندې پند کی راکښېښوده.

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدای دي تاسو ته په درنه سترګه وګوري. خدای مو جنتونه ځای کړه.

موږ سپین پګړي خو ستاسي دعاګویان یو. تل ستاسي ښه او بری غواړو".

ملاصاحب خپله خبره په مشکل سره خلاصه کړې وه. چي د سپین خور ګډوه او چلمچي راوړل.

خان صاحب دواړه وزرونه اوچت کړل او په داسي حال کي چي ستړیا یې کښله وویل:

"یو چړي له ملا څخه پوښتنه وکړه چي په نړۍ کي کوم ساز خوند کوي؟ ده ورته وویل چي د چلمچي او ګډوې ساز تر هر څه ښه خوند کوي. ځکه دغه ساز د نعمتونو د راوړلو څرک وي نو اوس هم د ګډوې او چلمچي شرنګهاري خورا خوند وکړ".

ملاصاحب په داسي حال کي چي د خپل لاس تسپې یې سره غونډولې او جیب ته کولې یې وویل:

"ته ښه وایې په کتابو کي یې د خوړلو او څښلو دشیانو تعریف خورا ډېر راوړی دی، خو اوس که رښتیا درته ووایم زمانه اخره سوې ده په هیڅ شي کي خوند پاته نه دی. له هر شي څخه برکت تللی دی. له انسانانو هم سبک ختلی دی خدای مو دي ایمان ته خبر کړي".

ده چي دا خبره تماموله د سپین خور له مخه چلمچي ورته کښېښود. ملاصاحب اشاره ورته وکړه چي لومړی خان صاحب ته اوبه ور واچوي. خو خان صاحب لږ څه په جدي لهجه وویل:

"په داسي ځایو کي خو لومړی حق د علماوو وي. علما خو زموږ د سترګو تور دي. که دوی نه وي نو نړۍ نه شته هر څه به وران ویجاړ سي. په تېره بیا زموږ د خانانو لپاره خو خورا مرستیال بلل کېږي. ورواچوه نجلې ملاصاحب ته اوبه ورواچوه".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا په داسي حال کي چي لاسونه يې اوبو ته ونیول غاړي يې تازه کړې او په خواږه ږغ يې وويل:

"سپینه! ما تاته د کور او د کاله د ښه انتظام په خصوص کي څه وویل خو بیا زموږ په خبرو کي نوري خبري راکښېوتې. نو مقصد مي دا و چي زه اوس دلته راتلم د ښځو ږغ مي تر غوږو سو چي ما گومان وکړ چي دوی له شنه زړه خبري کوي نو ما هغه وخت له خان سره فکر وکړ چي کاشکي له دغسي لویو کورو د ښځو ږغ په زوره نه اورېدل کېدای او هر کار يې په پټه خوله اجرا کېدای".

کوم چي کوندري وغوړول سو او ډوډۍ پر کښېښودل سوه او ملاصاحب ډوډۍ ته رابېر ته کېده نو يې بیا خپلو دواړو ملگرو (خان او سپین) ته وویل:

"لومړی تر دې چي په ډوډۍ پیل وسي (بسم الله) ویل. د ډوډۍ برکت زیاتوي او کوم وخت چي ډوډۍ وخوړله سي نو (شکر) ویل د نعمتونو د ډېر والي سبب کېږي، که څه هم دغه ټکي ما تاسو ته څو - څو خله ویلي دی خو دلته مي ځکه بیا درته په یاد کړ چي ډوډۍ راوړله سوه".

د ډوډۍ له خوړلو څخه وروسته ملاصاحب د لاسو د پرېمنځلو څخه وروسته د کالو خواته چي سپین د خوني په یوه گوټ کي کوټه کړي وو ورغی او لومړی يې پوستین راپورته کړ. دغه پوستین د گیدړو او خورا ښه خړ، ورېښمین پوښ يې درلوده. د گیدړو په وړیو يې لاس وواهه او دا چي تارونه يې خورا پاسته او په زړه پوري وو خوشحالهسو. بیا يې د کالیو هره ټوټه را اخیستله او بلې خواته يې کښېښودله.

خان صاحب هم ورغی او د پوستین او د اوږده کوټ صفت يې خورا ډېر وکړ او وې ویل:

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ملا صاحب اوس نو له هري خواري ووتلې، خدای داسي سیان در کړل چي په خوب کي دي نه وو لیدلي. خدای دې د پلار برکت په سپین باندي کښېږدي، او توفیق دي ور کړي چي هغه رویه چي د ده پلار له ماو تا سره درلوده پسي تعقیب کړي. زه دا نه وایم چي ښه رویه او ښه کړه وړه یواځي له یوې خوا کېدای سي زما مقصد دا دی چي تک خوله یو لاس نه خېژي. نو موږ ته دي هم خدای وس راکړي چي هغه څه چي د سپین خوښه وي هغسي وکړو. په تېره بیا ځرنګه چي ما ورته وویل. زموږ د داسي ښو کولو او مرستي وخت خورا نږدې دی".

په دې آن کي د سپین مور او دوه نور کوچني ورونه رانوتل. او لوښو او کوندري د ټولو هڅه یې وکړه. خان صاحب دا پور ته خبري چي د دعا رنګ یې هم درلود د سپین په مور باندي خورا ښې ولګېدې او خان صاجب ته یې وویل:

"سپین خو لا اوس هلک دی په ټولو چارو او کارو دومره پوه نه دی. که څه هم د ده پلار ډېر کوښښ کاوه چي دی ښه (باولی) کړي او د دنیا په هره چاره یې پوه کړي خو له یوې خوا ژوند مهلت ور نه کړ او له بلې خوا دا نورو ښځو نه پرېښود او تل به یې په غوږو کي ډول-ډول ناوړه او بې حقیقته خبري ورپو کړې. چي پر ده باندي به یې یو راز یا بل راز اغېزه کوله.

خان صاحب ستا قدر خو پر موږ دی او تل تا موږ له بیابانه ښه ساتلي یو. په یوه شي مي اندېښنه خورا زیاته ده، خان صاحب خدای به یې کوي او ته به یې کوې مقصد مي د سپین پچه ده چي راغور ځېدونکې ده. که سږ راغله او که له کاله. خدای دي نه کړي که د ده پچه راغله نو ټول کور به سرې غرمې ته ووځي. زما نور زامن واړه دي او بنزیان مي اومه خوري. که څه هم یوه ورځ د سپین پلار هم تا ته په دې باره کي څه ویلي وو، او تا ورسره

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(هوکې) کړې وه چې له دې سرګردانۍ څخه به یې خلاصوې خو بیا به دې برخه کې څه نه دي ویلي سوي".

خان صاحب د واره پر را درسته کړه:

"ادې دا څه کار دی؟ موږ خو ستا د دعا له برکته پیلان په ګنډه منډو. والله که یې څوک پته موندلای سي او ته داسې په خواره خوله کې راته وایې. تاته زړی درکوم چې هغه مې د وخته له جدول څخه غور خولی دی هیڅ پچه یې نه غورځي. خو که چېری یې پچه راغلې هم وای نو ما او د ده پلار دې ته شه او په زړه پوری لاره سنجولې وه. هغه دا چې سمدلاسه به مو د... صاحب په مدرسه کې شهره کړی وای او په دغه ډول به د علم دین د تحصیل په نامه سرې ستر ګې ګرځېدای. والله که چاچپ ورته کتلې وای. خو دا درته واږ درکوم چې دې ته هم حاجت پاته نه سو او کار مو دې سره جوړ کړی دی، که دا هم فرضاً نه وای سوی شکر د سپین دنیا خو لړه نه ده. دا متل خو به دې اورېدلی وي "پیسه د زوی سر وهي". نو ستا حلق په څه وچ دی".

د دوی د دې خبرو په وخت کې ملا صاحب (پوستین) اغوستی و او هغه یې په خان برابر اوه او هره ګړی یې خپلو پښو ته کتل چې پر جوړ دی او که اوږد؟.

خان صاحب چې خپله لومړی خبره خلاصوله نو یې پر بږغ کړه:

"ستا او د خدای بخښلي ونه خو سره برابره غوندي ښکارېده خو پوستین یې لږ څه اوږد ښکارېږي. زه د دې تکي پر خوا یم چې لږ څه اوږد وي ښه دی، ځکه عالمان تل اوږده شیان اغوندي او سر تر پښو پوري پټ خوښ دي".

په دې حال کې د سپین د مور اوښکې د لالټین تر رڼا وځلېدلې او یوه دقیقه وروسته کوم چې ملا صاحب پر خان باندي

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مړي بالا پوښ سماوه د دې سوک سو. خان صاحب په ملا باندي لږ څه په منت لړلي بړغ ناري کړل:

"دا شیان اوس پرېږده هر کار خپل وخت لري".

د ملاصاحب اصل تکې ته پام سو او په بیړه یې هغه له خانه لري کړ، خو د نورو کالو په ترتیب بوخت سو او په دغه فکر کې و چي دا به په څه ډول په یوه پلا یوسي. لومړی تر دې چي سپین ته ووایي چي یو بزګر ته بږغ کړي چي دغه شیان بیا له ده سره ورسوي، د خان صاحب بږغ یې تر غوږ سو چي د سپین مور یې دلاسا کوله او ورته یې ویل:

"مرګ خو حقه پیاله ده چي هر څوک یې څکي. خدای بخښلی خورا طالبمن سړی و چي د خپل مشر زوی او نورو خپلو خپلوانو په یامه پټ سو او هم په دې بختور دی چي سترګي یې تر شا کړې نه دي، ځکه چي کامل یقین یې و چي دنیا یې دومره ډېره کړې ده چي لمسیان به یې تمامه نه کړی سي. نو ته باید په دې سر لوړې سي چي نن ورځ ستا د مېړه داسي ښه شیان پاته سوي دي چي هغه تاسو ملا ته ورکوئ او یا یې خیراتوئ، په دې باندي باید تاسو شکر وکاږئ، که خدای بخښلي څه نه درلودای او لکه دا نور اوپره او لڅ لغړ خلک (خدای دي نه کړي) مړ وای نو هم به ناسته وې. په ادې ته باید تر هر چا ډېره خوشحالي وکړي بله خبره خو دا ده چي تا دا کالي که څه هم د خدای په نامه ورکړل خو داسي ځای او داسي سړي ته دي ورکړل چي هغه ستاسي په دنیایي درد هم خوړلي دي او خوري یې".

"که مي له زړه پوښتې نو وروسته له هغه چي د سپین پلار دوهمه ښځه وکړه ماته یې بیا د زړه خواږه نه دي راکړي او سم بږغ یې راباندي کړی نه دی، زما او د ده عمر ټول په خواشیني کې تېر سو نو اوس هیڅ دلیل نه شته چي زه دي پر ده باندي وژاړم او یا

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي په دې بانــدي وژاړم چــي د ده کــالي ولــي بــل څــوک اغونــدي. هسي مـازي غريب راتـه و دريـد او بې واکـه مـي اوښـکي لـه سـترګو تـوی سـوې، خـولـه يـوه جهتـه مـي پـه ده خـوار هـم زړه سـوځي هغـه دا چـي پـه دغـه دومـره دنيـا کـي ده د آرامـي نفس و نـه کـيښ او ټـول عمـر يـې پـه خواشـيني او غـم کـي تېـر کـړ. کـه بـه دبانـدي لاړ. نـو لـه خپلـو بزګرانـو او پـوروړو سـره بـه پـه سـر وتلـي و او کورتـه بـه شـين زړه راغـي، او کـښېناستلی بـه لا نـه و چـي د ښـځو او هلکـانو لـه جنجـ"اءنو سره بـه يې مشغولاوه. په يو سبب خـو ښـه سـو چـي خـدای يـې خولـه پټه کړه او لږ څه آرام سو".

له لږ څه ساه اچولو څخه وروسته يې بيا وويل:

"خـان صـاحب پـه دې زړه راپـوره کـړ چـي د هلـک (سـپين) د پچـي تـرې دي تړلـې دي، مـا څـو ځلـه پـه دې بر څـه کـي لـه سـپين څخـه پوښـتنه کـړې وه. خـو هغـه ماتـه کـوم پـه زړه پـوري ځـواب راکـړی نه و، خو اوس دي (خېر يوسې) زړه پر ښتي کـړ".

لـومړی تـر هغـه چـي خـان صـاحب يـو څـه ووايـي سپين مـور تـه لږ څه تريو سو او تر شونډانو لاندي يې وويل:

"ادې تـه خـو بيـا بانـدي سـوې. کلـه بـه لـه ايـشه کـښېنې؟ بـس دی پرې مورده چي مور يو څه خبري سره وکړو".

ملا:

"سـپينه د مـور پـه خولـه پـوري ډېـر مـه مـښله! پـه کتـابونوييی کي يې راوړي دي چي جنت د مور او پلار تر پښو لاندي دی"

خان صاحب:

"ادې! مـوږ چـي اوس لـه ډوډۍ خوړلـو څخـه بـې غمـه سـو نـو غـواړو چـي ستاسـي د کـور و کـالـه پـه شـاوخوا کـي يـو څـه سـره ووايـو. او پـه دې برخـه کـي ځانونـه سـره پـوه کـړو، نـو کـه تـه مـوږ يـوه ګـړی

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرپړدې ښه به وي څکه چې بیا ملاصاحب د ماخوستن لمانځه ته درومي".

د سپین مور سره له خپله کوچني زویه سمدلاسه ووتله بیا ملا سپین ته وویل:

"لومړی تر هغه چې بزګران څملي او ویده سي که دي چا ته وویل چې بیا له ما سره دغه کالي تر کوره پوري ورسوي. څکه چې تیاره ده زه ټول یواځې نه شم وړلای تا ته دي خدای بر کتونه در کړي. ښه دي لاندي باندي پټ کړم. اوس مې نو مظلمه په خپله غاړه".

خان صاحب:

"ښه وایي سپینیه اوس لا یو بزګر خبر کړه. دوی خو چې لمر لا په متي لوېدلی وي په خپلو غارو ننوځي".

"ملاصاحب تر څو چې سپین بېر ته راګرځي ماوتا به یو څه سره وګړېږو".

سپین چې تر وره ووت نو ملاصاحب په داسي حال کي چې د خپلو سپینو زرو په غاښتومبني یې د غاښ په ټومبلو پیل کاوه خان صاحب ته یې وویل چې:

"ستا یو شی تر زامه سو. او که تر اوسه پوري لا دغسي ناست یې؟ موږ ملایان یو ښه خوی لرو چې په لږ شي هم غاړه باسو خو ستاسي زړونه لوی دي او په دغو سپکو شیانو مو ښه نه کېږي".

خان:

"زما غم مه خوره ملاصاحب! موږ ته به هم خپل نصیب راورسېږي صبر ښه دی، نه دي دي اورېدلي چې د (صبر ونه په مراد پخېږي).

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

تــه غــوږ ونیــسه اوس یــې څرنګــه کــوې. چــې د دوی لاس ســره وخېــژي. مــا خــو پــه خپلــه داســې اټکــل وهلــی دی چــې بایــد لــومړی دوی ســره جــلا ســې. یعنــي وېــش وکــړي، بیــا هــره ښــځه پــوهېږي او کــار یــې مګــر پــه دې ترتیــب بــه د دوی ګــزاره لــږ څــه مــشکله غونــدې ســي، لــه دې کبلــه چــې دغــه مــشکلات ایــسته کــړل ســي نــو ښــه دا ده چــې دوې ښــځي ســره لــه خپلــو اولادونــو یــوې خواتــه ســي او دوې نــوري بلي خواته.

د سپین مـور او هغـه ښـځه چـې یـو زوی او یـوه لـور لـري سـره یـو ځای سي او نوري دوې دي یو ځای بلي خواته خپله لاره وهي.

سپین دې تـه خـورا پـه تلوسـه دی چـې ژر تـر ژره هغـه کـښته لـوی بـاغ د ځـان کـړي، ځکـه چـې پـه کلـي کـې بـل داسـې څـوک د خـولې د پرېکـړې سـړی نـه شـته، نـو څرګنـده ده چـې زه او تـه بـه پـه دغـه کـار کـې ناسـت یـو او دریـم تـوب (منځګړ تـوب) بـه کـوو. زمـا خـو ځکـه دغـه بـاغ پـه سـپین بانـدې لـورېږي چـې دی یـو سـړی برېښي او د سـپین کـالیو او سـپین پګـړ یـو قـدر ورسـره دی، یـوه ورځ کـه سـړی پـه کـوم ځـای کـې اړ او محتـاج سـي نـو د ده لـه دنیـا څخـه بـه ګټـه واخلـي، دغـه نـور ورونـه خـو یـې کوچنیـان دي شـپې او ورځـې نـه دي پـرې تېـري سوې، نـو لـه دې کبلـه دوی د هـیڅ ښـې نـه سـي کېـدلای، نـو مـا غوښـتل چـې لـه تـا څخـه پوښـتنه وکـړم چـې څـه وخـت بـه د دوی لاسونه سـره کـاږو او سـپین تـه د دغـه لـوی بـاغ ور کولـو تـه د شـریعت غابني څه ډول برابروې؟".

خــدای دې خبــر کــړي دا خبــري خــو پــه ســر کــې اســانه دي، دومـره ډېـر کونجـان نـه لـري کـه دې خـو ښـه وي صـاحبزاده صـاحب بـه هم خبر کړو او د هغه پـه مخ کې به کار پـه خپل زړه سره پرې کړو، نو وینې! څوک به څه ویلی هم نه سي، هر څوک به وایي چې وېش پـه سـمه سـوی دی. کـه څـه هـم زمـا کامـل بـاور دی چـې هیڅـوک د

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدای په فضل موږ ته کاره کتلای نه سي، او هر څه چي موږ وکړو هغه عادلانه ګڼي. خو بیا هم د احتیاط لپاره زما په خیال دغه ټکی ښه دی، اوس خو زمانه بدده په هره خبره کي خاشي ماتوي. که ته بل څه په کې وایې نو هم ووایه زه یې منلو ته تیار یم، خو په دې شرط چي له شریعت څخه مخالف نه وي".

خان:

"خدای مو دي له دې څخه وژغوري چي موږ به له شریعته مخالف ګام اخلو، شکر دی مسلمانان یو، الحمدالله په دین د اسلام یو. تا په خپل عمر کي داسي کار له ما څخه لیدلی دی چي هغه په شریعت برابر نه وي، هو! په دې کي شک نه شته چي ولسي رسم ته هم ګورو خو هیڅکله داسي نه کوو چي شریعت تر پښو لاندي کړو.

سبا به د لالي اکا د کونډي مسله فیصله کوو، ته وا هغه به له شریعته مخالف فیصله کوم؟. که څه هم ما د وخته په خپل زړه کي غوټه کړې ده چي ښځه به یو بل چیري خرڅوم خو دا درته وایم چي دغه کار به تر هغه وخته پوري ونه کړم چي د شریعت غاښي ورته برابر نه کړم، تاته معلومه ده چي ما لږ داسي کارونه کړي دي چي په هغه کي مي له تا څخه مسوره نه وي اخیستې او ته هم تر هغه پوري فتوی نه راکوې تر څو چي یوه لاره ورته برابره نه کړي. زه خو تل د شریعت سره مینه لرم، د همدې شریعت په برکت موږ ته یوه خوله مړی رارسیږي او بل څوک پر لاسونو راته اوبه اچوي".

ملاصاحب د ده ښه او د مېړاني کارونه وستایل:

"ستا په غیاب کي ما تل ویلي دي چي ته د شریعت سره خورا مینه لري. هیڅ وخت دي شریعت خوار کړی نه دی. بل خوی دي دا ښه دی چي پر خپل لمانځه او اوداسه باندي ښه ټینګ

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولاړ یې. ستالمونځ ماقضانه دی لیدلی. هو! هر څه چې سړی وکړي او هر ډول ګناهونه چې د سړي څخه صادر سي، خو که پر خپل لمانځه او اوداسه باندي ټینګ و نو خدای تعالیٰ ورته تر هغو ګناهونو ورتېرېږي او عفوه ورته کوي".

دا چې په ولس کي ستا شا مخکي ته نه خي او څوک دي راپر خولی نه سي علت یې همدا دی چې دین نیولی یې او د هغه په حمایت کي یې. بندګان خو تل ګناهکار وي، درواغ ورځني وویل سي، د بل حق ورځني خوړل کېږي، ظلم ور څخه وسي او په سوونو نور کارونه یې له لاسه وسي، خو چې کلیمه شریفه ووایي او خپل لمونځ او اودس وکړي نو ډېر امید شته چې خدای تعالیٰ به یې بېرته سپین سپېڅلی کړي".

ملاصاحب لا خپل دغه تقریر خلاص کړی نه و چې سپین په پتنوس کي د چایو لوښي په لاس په خونه راننووت او ملا ته یې داړ ورکړ چې دوه تنه بزګران یې د دغه کار لپاره موظف کړل، یوه ګړی وروسته به راسي او مرسته به درسره وکړي.

بیا خان صاحب وویل چې:

"شکر دی خدایه زه راضي یم خو ته مه سې ناراضه! ملاصاحب! دا د سرکاري دفترو کارونه خو زما نسوار نه دي خو دغه په شرعي مسایلو کي یو څه مات وګوډ کېږم، اوس د سپین کار څه وخت او په څه ډول خلاصوې؟".

ملاصاحب:

"څرنګه چې د خدای لاره او شریعت مقتضي وي، هغسي به کوو".

خان:

"ملاصاحب د پښتو دغه متل به نه هېروې چې وایي (برخي وېشه مړونه ګوره).

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ده لپاره بايد يوه په زړه پوري لاره وسنجول سي".

ملاصاحب:

"څرنګه چي مالومړی درته وويل "دغه کار خو په سر کي اسان دی".

په دغه ترڅ کي څو ورځي تېري سوې او په دغه ضمن کي به خان صاحب او ملاصاحب سره ليدل کتل او په دې به يې بحث کاوه چي د دغه بډای د کاله مشکلات په څه ډول حل کړي.

يعني په دې ډول يې حل کړي چي (هم خرما او هم ثواب).

يوه ورځ ملاصاحب د سهار له لمانځه وروسته د خان کره ولاړی، او هغه ته يې وويل:

"زه پوهېږم چي ته د دغه کاله دوست يې او پر دوی باندي هر ډول پيرزوينه لري، نو راسه داسي وکړو چي سپين خو زلمی دی او د خان په خپر و شر ښه پوهېږي هغه ته به خپله برخه ورمعلومه کړو، د دې نورو صغيرانو لپاره به شرعاً يو وصي وټاکو، او هغه وصي به د دوی زېرمه تر هغه وخته پوري کوي تر څو چي دوی لويېږي نو زما په خيال د دوی وصايت هم ته په غاړه واخله. په دغه صورت کي ته له سپين سره هر ډول ښه کولای سې، او څرنګه چي دي زړه وي هغسي معامله کولای سې. خو دا هم څو شرطونه لري.

لومړی دا چي دا درې ښځي پلار ګنی لري. يعني د يتيمانو ماماخيل دي هغوی بايد په دغه راضي کړل سي او يا په يو ډول د دوی زړونه په لاس راوړل سي چي په دغه کار کي خاشې ماتي نه کړي.

دوهم دا چي د صاحبزاده صاحب تر غوږ هم دا خبره ور تېره کړله سي، ځکه چي هغه مبارک هم د دې کاله د هوسايي او ښه

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

والـي سـره مينـه لـري او تـل د مرحـوم پـه آس سـپور د دوی کـره راځي.

دريـم داچـي پـه خپلـه کونـډي بايـد رضـا کـړی سـي، پـه دې ډول کوم وخت چي ته وصي سوې نو ومنه چي د ټولو به په کي خبر وي، يعني هم تا ته ښه دی هم سپين ته او هم کونډو يتيمانو تـه. د ميرامـد پـه خـصوص کـي بايـد ووايـم چـي د هغـه زړه سـوړ دی او د خپـل مـړه ورور لـه کـور سـره دومـره علاقـه نـه لـري صـرف يـو څـو ورخـي دوري دوري وڅغاسـت خـو بيـا چـي يـې وضـعيتونه وليـدل او پـه دې پـوه سـو چـي کـوم شـی نـه سـي ترېنـه جـوړولای نـو يـې بېخـي لاس ورځنـي واخيـست. لـه دې کبلـه ميرامـد پـه هـيڅ وشـمېره. پرتـه لـه دغـه پـه ميرامـد هـيڅ اعتمـاد هـم نـه لـري ځکـه چـي ټـول عمـر يـې لـه خپـل مـړه ورور سـره پـه دعـوو او دنګلـو کـي تېـر کـړ او هـر څېـري بـه يـې نـاري سـوري وهلـې چـي د ده حـق يـې خـوړلی دی. نـو ګومـان نـه کوم چي هغه ته دي څوک مخه ورکړي".

خـان پـه داسـي حـال کـي چـي لـه ډېـري خوشـحالي پـه کـالو کـي نه ځايېده ملا ته وويل:

"دغـه کـار بـه شـرعي مـشکلات لـري، نورخپـل خپلـوان يـې ډېـر دي".

"سـتا صـداقت، ښـه سـړيتوب او داچـي د خلکـو لـه حـق خوړلـو ځخـه دي بـد راځـي سـتا دوسـتانو تـه بـه معلـوم وي، نـو کـه هغـه سـتا پـه (امانـت داری) بانـدي شـهادت ورکـړي، نـو البتـه شـريعت خـو تـل پـه دغـه ډول صـادق وصـي پـسي ګرځـي. کـه لـه مـا ځخـه څـوک پوښـتنه وکړي نو زه به وروسته له هغه چي شاهدان تېـر سـي فتـوی ورکـړم. شاهدان مي ځکه وويل چي خبره شريعت برابره سي".

خان صاحب:

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"شاهدان خو به د يوې روپۍ شل تنه درته راولم، د دوی څه کمی دی خو چي خپلو بزگرانو ته ووایم د شریعت لار خو به رابرابره کړي، راغلو دې ته چي د کونډو رضایت په کار دی، دا هم دومره گران کار نه برېښي که د خدای تعالی او ستاسو او د صاحبزاده صاحب نظر وي نو باور وکړه چي هغه هم په يو چړوک کېږي".

خان لومړی دې مسلې ته خیر نه و، خو چي وروسته یې ښه چرت په کي وواهه نو يې د خپل وصایت د امکاناتو موضوع ښه ترا تر ستر گو رونه و بر برېښېدله او له خان سره یې فیصله وکړه چي لومړی تر هر څه يو څو پوروړي ورته پور ته کړي او بیا هغه په خپله ور فیصله کړي او پای کي د ده له مقصد سره مرسته وکړی سي.

سمدلاسه يې خپل ناظر يو دوو داسي کسانو ته ور واستاوه چي د هغوی مځکه او باغونه له عمرو-عمرو را ایسته د سپین پر کاله گروه وه، او هم يې ښي ډېري پیسي په (سلم) ترېنه اخیستې وې، دغه دواړه کسان ښه د خولې د پرېکړې سړي وو. پخوا يې هم د سپین د پلار په مقابل کي سر پورته کړی و او د خپلو مځکو حاصلات يې ورځني گرځولي وو، ځکه چي د دوی له بدي خولې څخه وېرېده او ډېر يې ورسره ځېړلای نه سوای، مگر بیا په خپله دغه خان په کي مداخله وکړه او دوی دواړو ته يې خورا درانه تاوانونه ورواړول او شپېږ اووه میاشتي يې په محکمو کي سر گردانه وگرځول او له خپلي خواری او غریبی څخه يې اچولي وو، او په اصطلاح ښه يې (د سر په کاسه کي اوبه ورکړې وې). نو له هغه وخت څخه را ایسته دوی دواړه د خان صاحب تابع بلل کېدل او هیڅکله يې د بدای د مځکو حاصلات بیا نه وو گرځولي،

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوم وخت چې د خان صاحب سترګي په دوی باندي ومښتې نو سمدلاسه يې ورته وويل چې:

"هلکانو ستړي مه سئ خدای مو هر کله راولـه! د زړه خواله به هغه وخت درسره کوم چې تاسې کښېنئ او شلومبې او ډوډوی وخورئ".

وروسته له هغه خان صاحب ناظر ته امر وکړ چې ژر ورته ډوډئ او شلومبې راوړي او په خپله د باندي د دې لپاره ووت چې دوی ته د ډوډئ خوړلو موقع ورکړي او هم د خپل نابېره شفقت موثرات په کې ډېر کړي.

يو تن چې (تور) نومېده دغه بل (سکاڼ) ته وويل:

"خان صاحب نن خورا مهربانه دی، نور کله به يې زموږ سلام نه اخيست او زموږ مخونو ته به يې سم نه کتل. خو اوس دا دومره نرمه او پسته وضع چې ده له موږ سره را اخيستې ده د حيرانتيا وړ ده، ته وا د دې علت به څه وي؟ بيا خو به يې کوم کوهي راته کيندلی نه وي؟. ماته خو والله خپل زړه دا وايي چې په يوه ډوله کي به مو واچوي چې عمري زموږ له خبرو او جنجالونو څخه خلاص سي".

(سکاڼ) په داسي حال کي چې په ډوډئ پسي يې د شلومبو غوړپ کاوه وويل:

"شل پلا مي تاته ويلي دي چې په خوله باندي لاس ونيسه او د خانانو په نسبت څه مه وايه، او مه هغه چاته څه وايه چې دوی يې درولي دي. خو ستا هيڅ آرام نه راځي او تل دي په بدمايانو، خانانو او ملايانو پسي پيلتې را اخيستي دي او د هغوی ناوړه کړه وړه خلکو ته ښودل غواړې. اوس خدای خبر چېري مو په کومه بندي خانه کي وراسته کړي".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوى دغه خبره په متهي خلاصه کړې وه چي خان بيرته راوګرځېده او بيايې په خورا مينه ترينه پوښتنه وکړه چې هيله لري دوى دواړه هغه کار په ښه توګه وکړي کوم چې اوس دوى ته سپارل کيږي.

په دغه وخت کې د دوى په زړونو کي ډول ـ ډول فکرونه ورګرځېدل.

(سکانړ) لومړى دغه فکر وکړ چې د خان صاحب چاته خواشنه سوې ده او اوس غواړي چي په دوى باندي يې پرې باسي. بيا به يې ويل چي د دې کار لپاره خو خپله د خان صاحب ښه غښتلي بزګران شته په هغوى به يې دغه کار کړى واى. خو د دوى دغه تلوسې ژر د خان په زغ مراوي غوندي سوې:

"دومره ګران کار نه درته سپارم، تن سبا راشه اخيستله کېږي. کوم وخت چي د سپين ناظر درسي نو ګورئ چي غنم ورته ورنه کړئ. ورته ووايا ست چي زياته موږ نه غواړو چي د خپل موټې زحمت او ثمره بې انصافو بدايانو ته ورکړو، والله چي توټه ـ توټه مو کړې هم که شى درکړو. زما يقين دى چي ناظر يې درسره زور نه سي کولاى، کوم وخت که يې زور زياتى کاوه نو سمدلاسه يې په ډګر کي راغور ځار کړئ او ښه يې وډبوئ. خو ګورئ چي کوم هډ مډ يې ورمات نه کړئ، مقصد دا دى چي وې ډار کړئ.

(تور) ورته وويل:

"په دواړو سترګو" د مړو لا کله په قيامت نه وه رضا" خو صرف دومره تکي راته ووايه چي د دې معاملې پاى به څه وي؟. يعني په رښتيا ستا پر موږ زړه سوى دى او زموږ لورى کوې او که مو کوم بل مقصد په نظر کي دى. دا پوښتنه مي ځکه د صاحب نه وکړه چي موږ پوه کړې".

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی تر دې چې خان څه ووایي (سکاڼ) پر راټوپ وهل:

"ستا یې په نورو خبرو څه د خېر و شر ذمه وار په خپله خان صاحب دی زما خو سړي دومره ور ته لنډ دي چې بلې خبري ته به ونه ګورم او ښه به یې درته وډبوم".

خان په یوه خورا پسته او خوږه لهجه وویل:

"ځار تر هغه چې یو کمیس یې تر تا ډېر ښيري کړی وي. وینې! سکاڼ چې په خبره پوه دی او تجربه یې ښه ده نو مطلب ته ژر ور ورسېده. خو ته لکه (مونډی یوم) خاوره ډېروې او خبره نه شي سره وېشلای. څه چې ما درته وویل ته هغسې وکړه. کومه خطره او بد به نه په کې وینې. ته په ما باور ولره چې کوهي ته دي نه ورغور خوم پر ته له دغه دا ته ولي له خپله ژونده سره دومره مینه لرې. یو او پره سړی یې چې اوس نو هیڅ نه دي درپاته سوي. ته که دغه کار وکړې او د بډای په مخ کې ودرېږې نو ته به څه بایلې او څه درپوري شته؟.

په وروره! څه چې زه درته وایم هغسې کوه. بې خیري به له سره ونه وینې. تېر به هېر وې هر څه چې مو سره کړي دي هغه سوي دي. زموږ و ستاسي اوس بیا له سره شروع کېږي".

خان صاحب د سپین او ملا صاحب په مقابل کې خپل وضعیت نور هم پسې پوست کړ او تر پخوالا ډېره تواضع ورته کوي او له دوارو سره د وېش په خصوص کې په تماس کې دی.

سربېره له دغو دوو کسانو ده د سپین له نورو میرو ګانو سره هم تګ راتګ ډېر و نبلاوه دوی ته به یې د راتلونکي ښه ژوند په باب کې غوړي او پستې خبري کولې او دا چې له دوی سره به په هره برخه کې ښه مرسته وکړای سي خوږې وعدې ور کولې.

خان صاحب په جمعه کې یو ځل یا دوه ځله د صاحبزاده صاحب ځای ته به هم ورته او له هغه سره به یې د دغه بډای د کاله

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خصوص کي کله له ليري او کله بيا له نژدې خبري اتري کولې، خو په خپله صاحبزاده صاحب په دغو وختو کي له ده څخه مانېجن غوندي دی. که څه هم په ظاهره چي خلگ ډېر وي ده ته په درنه سترگه گوري، خو چي سره يواځي سي وضعيتونه يې سارېه سي.

يوه ورځ خان صاحب په ډکه خوله ورته وويل:

"صاحبزاده صاحب! له څه مودې را ايسي خپه غوندي ښکارې. زه چي په زړه کي گرځوم نو هيڅ داسي شي په ياد نه راځي چي هغه به ستا د خپگان موجب سوی وي، خو بيا هم نه ويل کېږي انسان له خطا څخه خالي نه دی، که ما کومه گناه کړې وي هيله کوم چي راته ووايې، ځکه چي زما او ستا په منځ کي خو د زړه بدوالي او مانېجني گنجايش نه لري، خدای دي نه کړي يوه ورځ به د دواړو لپاره ضرر ناکه ثابته سوې وي".

د دې وروستيو جملو په اداکولو سره صاحبزاده صاحب لږ څه سور وشين سو او طبيعت يې پرله واوښت او په يو وچ برغ يې ورته وويل:

"ما ستا په سر باندي هغه بل خان له خاني څخه وايست چي له پلاره او له نيکه خان و. که دي په ياد وي همدا زه وم چي خلگو ته مي ستا د نيت خبري وکړې او دا مي ورته وويل چي تا ودروي، او هغه بل خوار کي مي په تورو تور کړ. دلته خو اوس څوک نه شته چي زما او ستا خبري واوري، نو رښتيا در ته ووايم زما خپنو مخلصانو او مريدانو راته وويل چي د غوبه يې له خاني سره څه؟ خو زما د اصرار په اثر خلگو تا ته د خاني پگړې دروتړله. په بله ژبه ته يواځي او يواځي ما درولی خان وې، او ما داسي گڼله چي اوس به نو زما ډېره له دغه پلوه بې غمه وي، خو تا

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته وروسته بېه ورو-ورو بدلوله او اوس دې اندازې ته خبره را رسېدلې ده چې په ما کې چرت نه وهې.

دا څو وخته چې داسې تود-تود راځې او د خلګو په مخ کې خان زما ډېر مخلص ښیې او لاسونه مې ښکلوې مقصد دې دا دی چې د سپین په فقره کې غونډه ګوله یواځې خپلې خولې ته کړې. که سپین هغه آس نه وای رالېږلی نو ما ستا مخالفت خورا کلک تصور کاوه او ژر به مې ستا د راپرې ایستلو لپاره اقدام کړی وای، سربېره په دې له څه مودې را ایسته دې وضعیت خورا سوړ سوی دی، یو څو فقرې مې درواستولې چې هغه فیصله کړه او له خلکو سره چې زما مخلصان دې وخغله خو تا په هغو فقرو کې خپل موټ ښه کول او خورا ډېر څه دې په جوړ کړي وو، او موږ ته دې والله که یوه پګړی هم راکړې وي، د پیرو فقیر حق نه پېژنې او هر څه دې پر خپله مخه پسې یوووړل، سړی خو داسې نه کوي او پنځه واړه ګوتې په خوله نه منډي، تا په پارسي ژبه کې د کار دارانو دغه متل نه دی اورېدلی چې وایي. (چیزی بخور چیزی بده و چیزی بنه).

نور به څه درته وایم که سړی یې خو همدغه درته کافي ده او خان به سم کړې که نه وي نو ..." .

په دغه وخت کې د خان په هغو تورو هیلو کې سړې چړو کې ولاړې، چې ده د سپین او د هغه د کاله په نسبت یې درلودې، په زړه کې یې وویل چې که څه هم دا ګوله خو مې له خولې تللې غوندې ده خو باید خپل زړه لږ څه سوړ کړم، بیا نو هر څه چې پېښه سوه هغه به پېښېږي.

تر دغه وخته پورې دوی لږ څه لیرې سره ناست وو، خان صاحب سمدلاسه راولاړ سو او د صاحبزاده صاحب تر څنګ کښېناست او ورته یې وویل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ښه سو، چې په رښتیا ویل پیل وسو... په دغه وخت کې خان ته ناڅاپه په زړه کې څه وروګرځېدل او خپله وینا یې بې له کوم ترتیبه او یا تکمیلولو نه ختم کړه او تقریباً یوه دقیقه پټه خوله پاته سو چې په دغه موده کې یې خپل تندی ورین کړ. او خوله یې سره وغوړوله او په یوه عاجزانه ږغ یې ورته وویل:

"ته خو زموږ مور او پلار یې، موږ امیان خلک یو، ډېرې خطاګانې را څخه خېژي خو تاسې، هو! تاسې لوی خلک باید زموږ په خطا باندې د عفوه او بخشش پښه راکش کاږئ. په پارسي کې دا څه ښه متل دی چې وايي، (از خوردها الخشیدن، از کلانها وبزرګان بخشیدن).

نو صاحبه! په دې کې خو څه شک نه شته چې له موږ څخه به سهوي سوي وي، خو خدای تعالی دې د شیطانانو کور او کرونده ورانه کړي چې هغه تاسو ته خورا غټ او ډېر څه ښيي، او زموږ سپیني او پاکي لمني رامرداروي. که نه وي زه به ولې د هغه چا بې خیري غواړم چې د هغه په برکت زه پر خلکو باندي دومره بابایي او خاني کوم.

بل دا چې دا خو ځرګنده ده چې زموږ موجودیت ستاسې پیرانو او فقیرانو په ښه او نېک نظر پوري تړلی دی. دا تاسې مبارکان یاست چې موږ مو په ورغوي ایښي یو او له مخالفو عناصرو څخه مو ژغورئ.

یه. یه. یه! صاحبه تر ګناهو به راتېرېږې او په دې خورا خوشحالهسوم چې هر څه دي سپین راته وویل. پیران او فقیران خو پر موږ باندي حق لري چې دغه حق موږ په مشکل ادا کولای سو...".

د دې خبري وروستی تکی یې لا په خوله کې و چې د صاحبزاده صاحب پر لاس یې ورحمله کړه او هغه یې چې په بټه

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوته یې اوږدې شامقصودی تسپې ځړېدلې خپلې خولې ته یووړ او مچ یې کړ. بیا یې په سترګو کېښود.

د خان په دغه حرکت باندې ډېر خورا وغوړېده او د هغه سر یې خپلې خولې ته رانږدې کړ او په تندي یې ښکل کړ او د دلاسایۍ څو خبري یې ورته وکړې چې په هغو سره خان نور هم وباښېده.

خان په خپل دغه حرکت چې په عین قهر او خواشینۍ کې یې خپل وضعیت سمدلاسه واړاوه، ډېر خوشحاله سو او هغه یې د خپل بریالیتوب لپاره خورا ښه په زړه پوري کار وګاڼه او بیا یې په یوه داسې لهجه چې د ده زور او خورا ډېر اخلاص ځرګنداوه ورته وویل:

"صاحبه! که درته تکلیف نه وي نو یوه ښوروا ګۍ له موږ سره وخورئ. ماخو یو څو وري ساتلي دي چې اوس خورا ښه چاغ سوي او غوښه یې هم ډېره نازکه ده، دا څو شپې ما وتا په یوه کاسه نه یو سره کښېنستلي".

کور دي ودان، ډوډۍ دي پنډه زما په دې وختو کې لږ څه پر لبنګو درد وي پر آس چنداني نه سم سپرېدلای که ډېر اصرار کوې نو کوم یو وری دلې راولېږه. مېله به پرې جوړه کړو.

خان په خپله وینا او د مقابل طرف په عکس العمل باندي نور هم خوشحالهسو او په داسې حال کې چې بیا یې د صاحب زاده صاحب لاسونه مچ کړل او رارخصت سو. خو لومړی تر دې چې د خونې له وره څخه راووځي صاحبزاده صاحب پسې راږغ کړل:

"خلګ د دې نوي کارېز د مځکو خورا ډېر تعریف کوي. وایي چې یو شواروز یې خورا ډېر څه کېږي او د کارېز او به هم وایي چې خورا ډېري او خوږې دي ته په دې کې ری ووهه که یو څه نیوکه سړی په کي وکړي څه بد و دي خو به نه لري".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خان بیر ته مخ ورته راواړاوه او ورته یې وویل:

"په دواړو سترګو هغه کارېز خو هر څه ښه-ښه دی. خو یو شی یې دی هغه دا چې د پنځو په لاس کې دی یعنې ډېر بزګران په کې برخې لري، دا خو څرګنده ده چې کار چې د پنځو سي هغه خراب سي. مګر یوه خبره په کې شته هغه دا چې دوی نه سره پرې جوړېږي او ګذاره یې نه باندې کېږي هیله ده چې بې تکلیفه به په لاس راسي. ستا د دعا په برکت به هر څه اسانه سي".

"دغه ښه دی چې د پنځو سره ګډ وي که چېرې د یوه او یا دوو وای نو په مشکله به نیو که په کې سوې وای. هلته زموږ و ستاسې مخلصان ډېر دي. زه چاته ډېر په ډکه خوله نه سم ویلای څکه زه د دې نورو فقیرانو غوندې نه یم. غوښت مې ډېر په خوله نه راځې څه مې کاوه. ملکونه خو مې شکر دی ډېر دي مګر خبره دا ده چې خلګ یې خورا ډېر صفت کوي".

خان په دې باندې نور هم خوشحاله سو. د رارخصتېدو په وخت کې صاحبزاده صاحب د راولاړېدو کوښښ وکړ خو د خان د اصرار په اثر صرف د نیالۍ څخه لږ شانتې پورته سو.

له دغو خبرو څخه څو شپې لا نه وې تېرې سوې چې یوه ورځ سپین د خان کره وراغی او نېغ د ده خونې ته ورننووت. خان د ده هر کلی وکړ او ژر تر ژره یې نیالۍ ورواچوله او ده ته یې پر هغه د کښېناستلو اشاره وکړه.

خان صاحب له دې لوري او له هغه لوري ورته په خبرو کې وچې سپین ورته وویل:

"نن بیا درته په ژړا راغلی یم اوښکې به مې راپاکوې یعنې زه نن د (تور) او د (سکاڼ) له لاسه راغلی یم. پرون مې ناظر ورلېږلی و چې (راشه) ورځنې راوړي خو دوی دواړو د راشې له ورکولو څخه سر غړولی و او وچ کلک ځواب یې ورکړی و چې

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته له دې راشه نه سي در کولای او نوري سپکي سپوري يې هم ورته کړې وې. مثلاً ويل يې چې موږ بدايان د خلکو وينې څښو او تل مو د نورو په غوښو او وينو خوله سره وي، او داسې نوري ناپېرتې يې ورته کړې وې. که مې رښتيا پوښتې دغه دواړه ډېر سپين سترګي خلک دي. هيڅکله يې راشه په ښه نيت نه ده راکړې. ناظر يو څه لاس ورسره ښوروله و خو دوی او د دوی خپلوانو يو څه ترټلې هم و چې تر اوسه پوري ژړغونکې-ژړغونکې کېږي".

خان د دې خبري په اورېدو سره خورا سره وغوړېده او په دې باندې چې د ده هر نقشه او چلونه د ده په زړه پوري ډول چلېږي خورا خوشحاله سو او سپين ته يې وويل:

"ته خوا مه بدوه، زه به يې کار وکړم. خو خلک په دې وختو کې لږ څه نه بلکې خورا ډېر سپين سترګي سوي دي، هغه پخواني مومنان چېري دي چې د يوه مسلمان حق به يې خورا ژر ورکاوه او څوک به يې نه خورول، خو که رښتيا در ته ووايم خلک هم تر يوه حده پوري ګرم نه دي ځکه اوس نو د ټولو له بدن څخه غوښه ولاړه او سپين هډوکي پاته دي. ته په خپله لږ څه فکر وکړه دغه (تور او سکاڼ) په خپل عمر کې په نس ماړه سوي نه دي، يواځې دوی څه کوي د دوی کور و کهول هم د مړې ګېډې شپه او ورځ ليدلې نه ده. کوم وخت چې دوی (۹) مياشتې وځغلي را وځغلي، پښې چاودي، لاسونه چاودي، ګرمي يې پر خانو باندي کلکې ولاړې وې کوم وخت چې راشه سره سوه نو موږ وتاسي جوالونه ورته واچوو او ټوله ورځني راټوله کړو داسي بې انصافان لا هم سته چې (ګيزاري) لا هم ورځني راټولي کړي او دوی پر وچ ډګر پرېږدي، نو لږ څه حوصله په کار ده زه به يې انشاءالله در ته سم کړم".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دغه ډول باندي د دغه کاله څو نور پوروړي هم ورته پورته سول، او له ټاکلي ګټي ورکولو څخه يې غاړه وغړوله، د ځينو پالېزو او اجاره دارانو هم ځان يوې خوا بلي خواته کاوه خو خان به تل د سپين د خوښي لپاره هغه خلګ راغوښتل او په ظاهره به يې پېشرو ورته واهه او کله-کله خو به يې ښکنځل هم ورته کول چي ولي د سپين حق نه ورکوئ.

بله ورځ خان ملا صاحب ته وويل:

"هغه د وصي او وصايت خبري دي څه کړي؟، هغه دي لکه چي ټولي هېري سوې. ته داسي وکړه کوم وخت چي د سپين کره ورځې نو د خبرو په ترڅ کي دا ورته ووايه چي څو يو سور ستر ګي او غښتلی سړی خپل وصي ونه دروي ګومان کېږي چي ډېر خلګ دي له پور او د هغه د ګټي له ورکولو څخه سر وغړوي او په دې توګه به د ټول کاله شتمني خاوري ايرې سي. نو دا وينا به دوی ته يو څه احساس ورکړي چي په دې برخه کي يو څه غور وکړي او هغه څه چي موږ غواړو هغه لاس ته راسي، که رښتيا درته ووايم ملا صاحب په دې شپو ورځو کي يو څه بې ميني غوندي سوی يې، پخوا به دي تل يوه نوې زړه راته کوله، لار او ځا به دي راښودل او کله-کله به دي زموږ کارونه او عملونه د شريعت په جامه کي راخوندي کول. خو اوس هغه سړی نه راته ښکارې، او داسي موږ غوندي ګرځې ولي علت يې څه دی؟، کوم شی خو به ما کړی نه وي چي ستا طبيعت خته سوی وي".

ملا صاحب بېره وګروله او ستر ګي يې کوچني غوندي کړې او وې ويل:

"که مي يوه ګړی هېر سوی يې نو خالق مي دي غاړه بنده کړي. ته ولي پر ما باندي داسي او داسي ګومان کوې. زه خو يو دعا ګوی ملا سړی يم چي غير له لمانځه او اوداسه نه بل څه کار نه

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

لرم. خو سره له هغه هم ماستا په کار کي هيڅ ځان نه دی سپمولی. پرون لا ورغلم او ټولو ته مي صفت وکړ او دا چي ستا زړه سوی او ښه مېړانه هر چېري مشهوره ده، دوی ته مي تر غوږ ورتېره کړه. په وازه خوله سړی چاته نه سي ويلای چي ته دغه کار وکړه او يا هغه وکړه. هر کار وخت غواړي.

هو! اوس را په ياد سو ماته دوی هم ژړلي وو چي ځيني اساميان ورته په سپکه سترګه ګوري. او لکه د پخوا غونډي سر ورته نه ټيټوي. ما هغه وخت ورته وويل چي خدای دي خان صاحب ته برکت ورکړي دغسي خلک به چي د مومنانو. يتيمانو او کونډو رنډو حق نه ورکوي ژر پر خپل ځای مېخ کښېنوي او خورا دروند هيداد (سزا) به ورکړي. دوی ټول زما په دغه خبره يو څه زړورسول او داسي څرګنده چي نور يې زړه درنزدې سو. موږ خو خپله سعيه بندګي کوو. خو هو يو څه درته وايم چي زه په خپله نه غواړم چي له شريعت مخالف کار وسي، هر څه بايد په شرع برابر وي.

موږ خو له چا څخه غلا نه کوو چي دوی رضا کړو او د دوی په خوښه وصايت راکړل سي نو که څوک-څوک رضا کړي نو بيا به په هغه کي څه نقض وي، نه دي دي اورېدلي چي وايي (رضايي کړه ملا يي ماته کړه). دغه کار بايد ژر سره ورسېږي خورا به خوشحاله شم که دغه کار لومړی تر هغه چي اوبه اوړي (يعني د مني غنم کرل کېږي) سر ته ورسيږي. نو بيخي به ښه سي.

بله خبره دا ده چي دوی بله چاره هم نه لري بې له دې چي ما وصي کړي او يا مي د خان ملګری وساتي. که دوی په دغه کي خنډ کول غواړي نو (زه خو هم خوړلي سومه نه يم) داسي چلونه او ولونه به ورته جوړ سي چي په خپله به ورته ووايي. (شپاړس) خو زه هغه ستا خبره نه غواړم چي له شريعته مخالفت کار وکړم. که

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه وي چېرې زما تندی ورته تريو سونو د هيچا تندی به غوړېدلی ونه ويني. له تا څخه صرف دومره هيله ده چې دوی په اصل حقيقت پوه کړې".

خان د صاحبزاده صاحب کره خپل تګ راتګ نور هم ډېر کړ او همدا ډول د بېدای کاله ته به هر وخت ورته او د هغوی وضعيت به يې له نزدې څخه کوت او تل به يې د دې لپاره خوړې او په زړه پوري هيلې په زړه کې روزلې چې يوه ورځ نه يوه ورځ به د دغه بېدای د يتيمانو وصي سي، بيا به هر څه اسانه ومومي.

يوه ورځ ګهيځ دی د صاحبزاده صاحب په حضور کې په خورا ادب ناست وبلکې څادر يې تر خان دا ډول تاو کړی وچې تا به ويل (مراقبه) ناست دی. کوم وخت چې نور حاضرين او مخلصين رخصت سول، نو خان صاحب ورو خپل سر د څنګنو څخه راپورته کړ او صاحبزاده صاحب ته يې وويل:

"د سپين په کاله کې تل څوړه وي له کومه وخته چې يې پلار مړ سوی دی نو سپين خوارکی هم (د سر له بويه وتلی دی) تل يې په چمبر کې چغ و بوغ وي. ما و ملاصاحب ډېر کوښښ کاوه چې د دوی تر منځ يو څه جوړه او روغه سره راسي، خو دوی ځکه چې د ښځو کور دی په هيڅ ډول غاړه نه سره ږدي، او يو بل ته تن نه ورکوي، زموږ تجويز داسي و چې سپين او بل کوچنی ورور يې (ګېردی) سره يو ځای سي او د خپل انګړ اوسنی ور وتړي او بل لوري ته ور جوړ کړي او دغه نور يتيمان دې سره يوې خواته سي ځکه چې د دوی ميندې هم لږ څه سره ښتې او دومره به يو د بل په غاړه کې نه سره لوېږي، خو ځکه چې دنيا يې ډېره ده نو بايد يو امين او صادق سړی د دوی وصي سي چې د دوی مال او شتمني خاوري نه سي، نو ما غوښتل چې په دغه باب کې له تاسي سره

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مصلحت وکړم او څرنګه چي ستا خوښه وي هغسي به وکړو چي لږ څه مو غوږونه په کرار سي".

څو ثانيې لا نه وې تېري سوې چي خان (هـا!) کړه او خپله خبره يې داسي پسې اوږده کړه:

"ما په نوي کارېز کي د هغو مځکو پوښتنه هم وکړه چي تا راته ويلي وو. په هغه کارېز کي د سپين د کاله مځکي ډېري دي. داسي در ته ووايم چي څلورمه برخه يې د دوی وې. نوري هم پيدا کېږي مقصد دا دی چي پوره اميد شته چي په هغه ځای کي يو څه مځکي په ښه توګه بې له دې چي غوږ په غوږ خبر سي لاس ته درسي".

صاحبزاده صاحب وروسته له لږ فکر څخه ور ته وويل:

"تـل ما تاته نصيحت کړی دی چي د خان تر کار د نورو کارونه له مخه کوه ځکه چي په دغسي کارونو او په دغسي کولو کي ثوابونه دي. ته لومړی زموږ د مځکي موضوع چي په نوي کارېز کي به لاس ته راسي يا را نه سي، پرېږده، د هغو کونډو يتيمانو مسله وڅېړه چي ربښتيا د دوی ږغ تل تر موږ ايسته تېرېږي په خپله له کونډو سره په تېره بيا د سپين د مور سره چي د ټولو څخه سپين سرې بلله کېږي. ما په دې برخه کي خبري کړې دي هغوی دغه چي ته وايې راته ويلي دي.

دا چي دوې ښځي سره له خپلو اولادونو يوې خواته سي او دوې بلي خواته څه ګټه دوی ته لري؟، اول و اخر خو بيا هم سره جلا کېدونکي دي نو اوس دي لا جلا سي، يعني څلور بني دي په څلورو لارو لاړي سي. څوک چي مېړه کوي و دې کړي او څوک چي له خپلو اولادونو سره کښېني، نو دي کښېني، وصي بايد په شريعت برابر سړی وي چي د يتيمانو مال ونه تروښي، زه خو ستاسي په ټول کلي کي بل داسي څوک نه وينم بې له تا يا ستاسي

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کلي د ملاصاحب څخه نور خو ټول اوپره خلک دي او په ښه او بد نه پوهېږي. وخي ننوځي خو په هیڅ درک نه پوهیږي نو زما په عقیده تا او ملاصاحب سره کښېنئ او دغه مسله ښه وڅېړئ او بیا له سپین سره هم مصلحت وکړئ چي هغه څه وایي. ماته څو ورځي د مخه په خپله ملاصاحب ویلي وچي د خان زړه غواړي چي له دغي کورني سره مرسته وکړي یعني د دوی وصایت په غاړه واخلي. خو بیا هم په کلي کي یوه دوه دري په عمر پاخه بزګران سره راغونډ کړئ او یوه وړوکي غوندي جرګګی جوړه کړئ په هره خوا مو چي سره غوټه کړه هغسي وکړئ".

خان د دغو خبرو په اورېدلو په خپلو کالیو کي نه ځایېده او له ډېري خاشحالي یې غوښتل چي د ده په پښو کي ور ولوېږي. خو بیا یې بېرته خپل ځان اداره کړ او په داسي حال کي چي ناړي یې تېري کړې وویل:

"موږ تل کوښښ کړی دی چي ستاسي نصیحت په غوږ کي ونیسو خو کله - کله مو نفس و شیطان ډېر ظالم سي او له (صراط المستقیم) څخه مو اړول غواړي، خو همدا تاسي فقیران یاست چي په دغسي ګړی کي مو له ناوړې لاري څخه راوګرځوئ او په نېغه لاره مو روان کړئ. بله دا چي زه په خپله سپین در ته را استوم هغه ته که تاسي یو څه لارښودنه وکړئ نو به ډېره ښه سي او کار به ژر فیصله سي، په دې کي چي ذوې ښځي دي یوې خواته او دوې نوري دي بلي خواته سي.

موږ ډېر غور کړی او چرت وهلی دی. ما او ملاصاحب او سپین ډېره څېړنه کړې ده. هیله ده چي تاسي هم خپل رضایت په دې باره کي څرګند کړئ...".

صاحبزاده صاحب د ده خبره غوږه کړه او وې ویل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"رښتیا (میرامد) خو مې هیر و، ما له هغه نه پوښتنه کړې ده چې که غواړي د یتیمانو وصي سي. هغه ولوړل چې دغه کار ته به زړه ښه نه کړي ځکه چې ټول عمر یې له خپل وروړ سره سنت سلام نه و اچولی او له شلو پنځه ویشتو کلونو نه را ایسته په یوه کاسه سره کښېنستلي نه وو. او زه هم ښه خبر یم چې کونډې یتیمان په ده هیڅ باور نه لري، سربېره په دې شاوخوا خلک ټول په خبر دي چې که میرامد د دوی وصي سي نو دا به د یتیمانو لپاره خورالوی خیانت او غټ نقص وي. د دې علت دا دی چې په خپله میرامد وایي چې د ده وروړ د ده حق خوړلی دی. او له دغه سببه ټول عمر ورسره مرور و. نو بیا دغسي سړی هیڅکله وصي کېدلای هم نه سي، په خپله میرامد به په کومو سترګو دغسي کار ته زړه ښه کړي. خو ټول دیار به یې په لعنت سترګي وروکاړي.

بله خبره دا ده چې میرامد د شریعت له خوا هم نه سي منل کېدای. ځکه چې باوله او بې سده غوندي سړی دی. د یتیمانو او کونډو واک او اختیار باید داسي څوک ولري چې پوره روغ او سلیم العقل وي. او هم د دې موټ او قوت ولري چې د هغوی د حق حمایه او دنیا یې د نورو خلکو له تېري څخه خوندي وساتلای سي. یعني هم د سوټي زور ولري او هم د کوټي.

دا خو څرګنده ده چې میرامد خوارکی په خپله د یوه (کړوپش) زور او طاقت نه لري او هم یې خبره له خولې څخه څخېږي".

خان:

"هو صاحبه! میرامد خوارکی خو د هیڅ سي نه دی، خپله خوله ځني لوېږي. نو دا دومره دنیا به څرنګه اداره او خوندي کړی سي.

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلـه خبـره داده چـي سـپين پـه دغـو وختـو کـي پـر ځـان کرخپـدلي دی او ښـه رغـدی او غښتلي هلـک ترېنـه جوړ سـوی دی. ډېر يې زړه غواړي چي ژر ځـان جلا کـړي او بيـا پـه پوره زړه د خپـل ځـان لپـاره کـار وکـړي، د دنيـا ډېـر شـوقي دی. دی کـه اوس هـر څـه وګټـي نـو هغـه بـه د دانـورو يتيمـانو هـم ورګـډ وي. صـرف يـوه ميـره چي يـو زوی او يـوه لـور لـري پـر ګرانـه ده او تـل وايـي چي هغـه لـه ځـان سـره کـول غـواړي نـو ځکـه مـا تاسـي تـه وويـل چي دوی بـني دي يـوې خواتـه سي او دوې نوري دي بلي خواتـه".

صاحبزاده صاحب:

"ښـه دی! هـر ډول چـي دوی خوشـحاله وي هغـسي وکـړئ. خـو دغـومره وکـړئ چي شـريعت خـوار نـه سـي او پـه هغـه جهـان زمـوږ او ستاسي غاړي بندي نه وي".

کـوم وخـت چـي خـان د ده لـه حـضوره را ولاړ پـده نـو بيـا صاحبزاده صاحب ورته وويل:

"ښـه نـو اوس چـي د نـوي کـاريز د مځکـو پـه شـاوخوا کـي څـه ووايـه. مـا اورېـدلي دي چي يـو شـواروز يـې لـس دوولـس خـرواره غـنم کـوي او هـم يـې سـوزبر (سـبزبرګ) خـورا ښـه حاصـلات لـري. مثلاً د بـادامو ښـه باغونـه لـري، د پـالېز هـره هيندوانـه يـې خـر پـه متـې وړي، نـو کـه دغـه خبـري رښـتيا وي بـده بـه نـه وي کـه يـو دوه شـواروزونه لاس تـه راسـي څـو البتـه پـه دې وپـوهېږه چـي دغـه کـار هـم بايـد پـه شـريعت برابر وسي. موږ نه غواړو چي د نورو په ستوني پښه کښېږدو".

خان:

"صـاحبه! شـکر دی مـسلمانان يـو، ولـي بـه داسـي کـار کـوو چـي هغــه بـه لـه شـريعته مخـالف وي، د دغـه کـاريز ځيـنـي اوسـېدونکي بېخـي خـوار دي او لـږ و ډېـر څـه چي لـري هغـه هـم د سپين پـر کالـه او يا په نورو ګرو دي.

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوي په خپله دومره نه لري چي ماښام يې وخوري او په ډېره منده خپل ملکونه خرڅوي او غواړي چي بل ولايت ته لاړ سي، که څه هم سپين په خپله ورته غلی دی چي دغه مخکي تر لاس کړي. خو بيا هم که په دې پوه سي چي تاسي ورسره مينه لرئ نو سم دلاسه به ځان تيول کړي".

بيا صاحبزاده صاحب لږ څه په غوږېدلي او ډډ ږغ ورته وويل:

"څه په مخه دي ښه سه، غرمه خو نه راسره تېروې؟ خداى دي برکتونه در کړي. زما دعا درسره ده له خداى څخه دي پر هره بلا برسېره غواړم. که خداى کول توري خاوري به دي په لاس کي سره زر سي، ځکه چي له فقيرانو سره مينه لرې او هم خداى ښه روڼ ستوری در کړی دی.

د سپين د کاله له احوال څخه ما خبروه، لږ څه په پرېشانه غوندي يم، لوی او د آب کور دی چي ونه شړ تېرېږي".

خان صاحب د زرو افغانيو نوی لوټ د تخرګ له جېب څخه راوکيښ او هغه يې د ده مخي ته غوړولی کېښود، چي مبارک يې ښه وپېژني او په داسي حال کي چي د وره خواته لږ څه ټيټ-ټيټ پر شاروان و وويل:

"ما خو دا پلا کوم څاروی د لنګر لپاره نه و راستلی، نو دغه يو لږ څه غوندي شی دی چي په لنګر کي يې اچول غواړم ډېره هيله ده چي تاسي به يې په ډېر شي قبول کړئ، موږ خو ستاسي قدر لکه چي لازم دی کولای نه سو خو دا ستاسي مهرباني ده چي موږ زړور کړو او په جرات راځو. زه به څرنګه چي تاسي وويل ټول احوال درته رالېږم زه به سعيه وکړم چي څرنګه چي تاسي راته وويل هغسي وکړم. خداى دي توفيق راکړي، صاحبه! ما ډېر

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

وبخښئ ستاسي په حضور کي ډېر وخندېدم. د باندي خوږ، ډېر دی. لکه چي نور مريدان ناست دي.

کوم وخت چي خان خپل کلي ته راغی نو له ډېر ښه زړه ښخه بې پامه نېغ د ملاصاحب کره وراغی او دی یې خبر کړ چي د ده ځای ته ورسي او يوه ګړی ورسره کښېني چي څه ورته وايي.

ملاصاحب په داسي حال کي چي هم په خوله ورته (ډېر ښه) وويل او هم يې سر ورته وښوراوه. خوني ته بېرته ورننووت او خپل څادر يې راواخيست.

ده فکر کاوه چي خان به په انګړ کي ورته انتظار وي. خو کوم وخت چي بېرته له خوني ښخه راووت نو خان يې ونه ليد. لومړی تر هغه چي تر انګړ ووځي څالي ته وراغی او ماينې ته يې وويل چي د غرمې ډوډۍ به د خان کره ګوندي وخوري او دا دي ورته انتظار نه کوي.

خان ايله کورته رسېدلی و چي ملاصاحب هم ورپسي وررسېده. څکه چي ګرمي ډېره وه نو پر سر باندي يې خپل څادر کوږه ايښی و او لومړی تر هغه چي دی څه ووايي خان ورته وويل:

"ملاصاحب راشه خدای دي راوله! خورا ښې خوږې او په زړه پوري خبري مي درته راوړې دي. زه اوس دغه يم چي د صاحبزاده صاحب ښخه راغلم، سهار ورغلی وم تر اوسه پوري ورسره ناست وم. که يوه پلا د مبارک حضور ته څوک ورسي نو بيا ببخي مشکله ده چي له هغه ځايه ښخه دي په اساني راولاړ سي، فقط ته به وا چي په مځکي پوري يې مېخ کړی يم.

ښه يې ويلي دي چي (ښه خلک برکت او فيض و تاثير لري).

ګهيخ زه ورغلم چي د سپين د کاله د جنجالو په برخه کي ترېنه مصلحت او لارښوونه وغواړم. په دې باندي ډېر خوښ سوم

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي مبارک ستاله خولې راته وويل چي زه غواړم له دغه کاله سره مرسته وکړم او د دوی دنيا ورخوندي کړم.

(مبارک) هم دغه مصلحت راکړ چي که غواړم زه وصي کېدلای سم. سپين دي له (ګړدي) سره يو ځای سي. يعنې د ګړدي د دنيا واک او کالخوايي دي سپين ولري. خو د دغو نورو وصايت به زه وکړم مبارک ډېر اصرار کاوه چي دغه کار بايد په شريعت برابر وکړم او بس. اوس نو هيله ده چي د شريعت غابښې ورته برابر کړې او په دې توګه د خدای او خلګو رضا حاصله کړو".

په دغه خبره باندي د ملاصاحب زړه ډېر ښه سو چي د خان زړه ښه دی او دا خبره د صاحبزاده صاحب له خولې ورته سوې ده. ملاصاحب هم په خواږه او د ملګري په ږغ ورته وويل:

"زه خو تل ستا دعاګوی يم. د سپين پګړو نور څه په لاسه کېږي پر دوی باندي ويل دي او پر خلکو کول دي. ښه سو چي زما د زړه اخلاص او ښه پيرزوينه تاسو ته د مبارک له خولې معلومه سوه.

له ډېري خوشحالۍ څخه يې په ستوني کي خبره يو څه سره غوټه سوه او بيا يې په داسي حال کي چي خپلي نښتي ناړي يې تېري کړې خپله خبره يې داسي پسې اوږده کړه:

"خان صاحب! د شريعت لمن هم پراخه ده او هم تنګه. په دې کي شک نه شته چي زه خو به په ډېره سعيه او د زړه له اخلاصه له تاسي سره مرسته وکړم خو کور دې خراب سي خلګ ډېر شيطانان دي او له نه څه لوی غر جوړ کړي. برايي مي د يو چا له خولې څخه واورېدل چي د سپين د دريمي ميرې پلار ګنی يو څه خوله ښوروي او په دې خبر سوي دي چي د دوی وصي کېږي نو به څه ماتي ګوډي په کي کوي. (لالو) بزګر ته يې ويلي وچي

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی به د خپلې خور او خورپيانو حق په هره توګه چې وي وساتي او نوري داسي ناوړي خبري يې کړې دي چې اوس زما په خوله نه راځي.

دغه خلګ د دې وړ دي چې په هره توګه چې کېږي سږي يې خوله ورماته کړي او داسي هيداد ورکړي چې نور هم خپلې پښې ورټولې کړي او د داسي ناوړو فکرو په جال کي را نه سي".

خان لږ څه خپل تندی سره واچاوه او په يوه لاپو که بړغ يې وويل:

دغه کورنۍ تل زما... ته ګوتي راوړي. څو ځله مې احوال ورلېږلی دی چې زما له کلي او زما له قومه لاس واخلئ او بې ځايه زموږ په کورنيو چارو کي ګوتي مه وهئ. خو دوی دومره سپين سترګي دي چې والله که زما دغه خبري داسي بولي لکه د خره تيز. دې ته مي اړباسي چې شل محکمې ورباندي ووينم او که له خدايه ونه وېرېږم په بنديخانو کي به يې هډوکي وراسته کړم.

نه يم خبر چې دوی په کوم سر ژوندي دي چې دغه ډول خبري کوي".

خان چې دغه خبري کولې ورو-ورو پسې تودېده او په پای کي دومره پسي سور او سين سو چې په يوه پلا يې خورا لويه چيغه وکړه چې ملا صاحب يې خورا وارخطا کړ او ووېرېده چې اوس به په ده باندي ور وغورځي.

ملا صاحب له خپلې دغي پيرزويني او صميميت څخه چې و ده ته يې د هغوی خبري ورسولې پښېمانه و. وروسته له هغسي کلکي چيغي څخه لږ څه په آرامه سو او ملا صاحب ته يې وويل چې:

"په دغو خبرو چرت مه خرابوه دا متل دي اورېدلی دی چې وايي:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

(د وزې چې خان له غاړې وي نو د شپانه ډوډۍ وخوري)،

زه به په دې برخه کې لالو راوغواړم او پوښتنه به ورځني وکړم، بيا که مي لازمه وبلله نو په خپله دوی به راوغواړم او کيفيت به ځان ته څرګند کړم، تاسي دومره وکړئ چې ژر د دوی د معاملې په فيصله کولو کې عملي ګام واخلئ. عملي ګام دا دی چې ته په خپله ډوډۍ وکړه مور يعني سپين او ما در وغواړه، هلته به خبري په اصل مطلب راواړوه هيله ده چې تر يوه حده پوري کومي فيصلې ته ورسيږو.

که دي صلاح وي دا کار نن ماښام ته وکړه يو چرګوړی حلال کړه يو چړي ورواستوه او سپين خبر کړه هر څومره چي دا خبره اوږدېږي د خلګو خبري په کي ډېرېږي، بايد داسي يې فيصله کړو لکه هغه متل چې وايي "انا مړه سوه تبه يې پرې سوه". که دغسي ونه سي نو بلاوي به له هري غاري سرونه راوباسي".

ملاصاحب د ده خبره غبرګوله چي د خان ناظر کونډرۍ (دسترخوان) په لاس راننووت او د دوی مرکه يې وشلوله. ملا د کونډري په ليدلو خورا خوشحاله سو، د دې لپاره چي خپله خوشحالي د خندا ياد (افرين) ويلو په ډول ورځني ښکاره نه سي نو يې خپل شونډان په غاښو کي خورا کلک ونيول او د هغه خوړله عملي خوشالۍ څخه راوګرځاوه، او هم د دې لپاره چي ناظر په خپلو خبرو پوه نه کړي نو يوه بله خبره يې منځ ته راواچوله او وي ويل:

"ګرندي اکا خپله لور په ۱۶ زره افغانۍ ورکړه، دا ښه ولور دی خو ما چي يې انهار ته کتل په خپله دی په دې لا قانع نه و او چاته يې ويلي وو چي ده غوښتل خپله لور په شل زره افغانۍ يو غټ سوايي خواره ته ورکړي او په هغو خپلي ګرو کړي مخکي خلاصي کړي، نن سهار يې دسمال ورکړ خو د نجلۍ مور داسي

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرله ایشبده لکه باندې کېږي. او اوښکي یې د سېلاو غونډې بهیدلې، په ژړا مې دومره ورځني واورېدل چې لورېې پر بن ورکړي ده".

د دې وروسته کوم وخت چې ملاصاحب ولاړ، خان په لالو پسې ناظر واستاوه.

لالو په ښه وچ کلک معلومېږي، د ده د مخ او ټټر د لوړې برخې څرمن لمرو داسې وریتلې ده چې ته به وایې چا اور پر بل کړی دی. دی د شاوخوا په ټولو بزګرانو کې په خورا غښتلوالي او ښه کار کولو مشهور دی. کوم وخت چې د چا د لو اشر وي نو یواځې دومره لو کوي لکه پنځه عادي کسان چې یې کوي. خو ډوډۍ هم دغومره ډېره خوري. مګر سره د دغه دومره کار کولو او غښتلوالي تل وایي چې زه په خپل عمر په وچه ډوډۍ په نس موړ سوی نه یم نګولې خو هلته واچوه.

کوم وخت چې په وره راننووت وروسته له سلام او راشې درشې څخه یو کونج ته پر دوو تلو کښېناست او دواړه سترګې یې د خان په تندي کې ښخې نیولې وې او دې ته منتظر و چې اوس به څه ورته وایي.

خان چې د خپل لاس تسپې و شرنګولې او غاړې یې تازه کړې وې ویل:

"لالواکا! ته به هم وارخطا سوی یې چې زه دې څه کوم، مطلب دا دی چې تا ته د سپین د میرې د پلار ګنې له کاله څخه چا زما په خصوص کې څه درته ویلي وو، زه دلته غواړم چې په هغو خبرو ښه و پوهېږم او که دې په یاد وي نو د دوی ټولې خبرې بند په بند راته وکړه، کوم ټکی در څخه خطا نه سي".

په دغه وخت کې لالو تر خپلو دواړو ځنګنو خپل دواړه لاسونه راتاو کړي وو، او خپله زامه یې د ځنګانه په سترګه ایښې

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

وه او کړوپ غونډي معلومېده. ده خپله ژامه او سر لوړ کړ او په يو ږاده ږغ يې وويل:

"داسې خبرې يې کولې چې نژدې ما ورسره وهلې وو. هر څه چې مې ورته وويل چې خپله خوله د خان کړي خو غوږ ته يې نه تله نو ما هم ورته زغملای نه سوای او څو سوکه مې تود کړ، په خبرو پسې به يې خان صاحب نه ګرځې. ځکه داسې خبرې يې نه دي کړي چې په ويلو وارزي، زما په دې خوا ورته شنه سوه چې ده ښکنځل کول که نه نو هغه نورې خبرې خو هماغه خبرې وې چې تقريباً هر څوک يې کوي".

خان لږ څه پرله واوښت او په وچ غونډي ږغ يې ورته وويل:

"بې له ښکنځلو څخه يې نور څه ويل؟ يعنې خبرې يې کوم غوږ درلودل او که هر څه چې په خوله ورتلل هغه يې راغورځول؟".

لالو خپل ځنګنونه سره وغوړول او په چارزانه کښېناست او وې ويل:

"که يې ښکنځل يوې خواته کښېږدو نو يې ويل چې (خان او ملا لکه لېوان داسې دي چې په رمه کې لوېدلي وي، دغسې زموږ په کونډو او يتيمانو کې لوېدلي دي او غواړي چې د دوی دنيا تر ګونډو لاندې کړي).

کونډې يتيمان لا څه کوې چې موږ او پره ټول د دوی له لاسه در په دره يو، د دوی ګزران زموږ په وينو او غوښو دی، اوس چې موږ او پره خلک يې پر وچ هډوکي و درولو او څه نه راباندې جوړېږي، نو يې پر چاغو کورنيو چې هغه هم د خلکو په غوښو ماړه سوي دي راواچوله، اوس غواړي چې دوی هم پر وچ هډوکي ودروي، دوی بايد پوه سي چې موږ به د دوی په مخ کې کلک

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ودرېږو او اجازه به ورنه کړو چي زموږ د خورلني او د هغې د کوچنيانو غوښې وخوري".

د خان طبيعت په هره هغه خبره چي لالو به کوله اووښت. په پای کي يې وويل:

"زه له دغه سپين سترګي ... سره کار لرم، ته دغه خبري چاته مه کوه چي بيا نور اوپره راخبرېږي او تل به په خوله پوري رامښتي وي او هم به د خلګو په نظر سپک ورسو".

د ماښام پر ډوډۍ چي د ملاصاحب کره يې کړې وه سپين خان ته وويل:

"پخوا مي هم تاسو ته ويلي وو، چي زما ځيني پورونړي حق راکولو ته غاړه نه ږدي، ځانونه په يوه خوا او بله خوا کوي، مثلاً د (تور) او (سکاڼ) په خصوص کي مي يوه پلا تاسي ته تر غوږو درتېره کړې وه هغوی تر اوسه پوري زما غوښتنو ته غوږ نه دی نيولی او ځان يوې او بلې خواته کوي، ستاسي هم لکه چي هېر سوي وي چي احوال ورکړئ چي زما سره سم پر لاره ولاړ سي، خو داهم درته وايم چي نور ډېر کسان چي خورا سور سترګي بلل کېدل او حق يې تر ځان نه راتېر اوه ستاسي له مرستي اوس لاري ته راشېوه سوي دي. څو کسو خو لا په خپله احوال راستولي وچي بايد ناظر ورواستوم چي د اجارې غنم راوړي.

که دي يوه بله پلا تور او سکاڼ ته پېش رو ورکړ او تندی دي ورته تريو کړ، زړه مي راته وايي چي سمدلاسه به خپل غنم تر خان راتېر کړي او بيا به ګوندي پر لاره کاږه واږه نه راسره ځي".

ملاصاحب پر را درسته کړه:

"خدای مو دي بې له خپله خانه نه کوي، دی خو دغو خلګو ته داسي دی لکه چي پر کتهو برغولي پروت وي، يعني هر څوک يې پر خپله لاره باندي سم کړي دي او ساه نه سي کښلای، په ده

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم د بیابان لېوان گرځېدلي دي او هم د کور و کلي غل وغدي او ناروا او تېري کوونکي. په تېره بیا د خان صاحب زړه خو ستاسي سره چوي، ستا دنیا داسي گڼي لکه خپله. تل په دې فکر کي دی چي هغه څه ډول له ناروا او خدای ناترسو څخه وساتي چي د بل حق داسي بولي لک پچه.

گومان کوم چي د ده به هېر سوي وي چي هغو دوو خدای وهلو ته وواېي چي خپله راشه تر خان در تېره کړي".

دا وروستی جمله چي یې تمامولـه نو یې سترگي او هم خپل سر چي د سپیني پگړی لویه کوټه پر پرته وه د خان خواته واړاوه او داهیله یې درلوده چي خان هم د ده خبره غبرگه کړې او په دې توگه خپله خواخوږي سپین ته نوره هم ثابته کړي. خان غږ ومب وهل او وې ویل:

سپینه! ته خو لا اوس هم هلک سړی یې. دا خو د دنیا کارونه دي ماتي گوډي به کي ډېري پېښېږي. لږ څه دي زړه پراخ کړه هر څه به اسانه سي، ته ومنه چي زه تل ستاسي د ښېگڼي او گټي لپاره فکر کوم که مي هېر سوي وي چي (سکاڼ) او (تور) ته وواېم نو د دې علت هم دا دی چي زه ستاسي د نورو ماتو گوډو په سمولو لگیا وم. مثلاً تا تل راته ویلي دي او اوس هم وایې چي په کور کي په عذاب یې او هم د زړه له کومي د خپلي گټي هري خواته لاسونه اوږدولای نه سې، ځکه هر څه چي گټې د دغه نورو یتیمانو هم در گډ بلل کېږي. له دې جهته غواړې چي ژر خان یوې خواته کړې او په پوره زړه او ویسا خاطر د خپلي دنیا په ډېرولو بوخت سې، نو ته وپوهېږه او په خپله ملا صاحب ته چي زموږ د لمانځه امام هم بلل کېږي معلومه ده چي ما په دغه لاره کي له هیڅ ډول کوښښ څخه ځان نه دی سپمولی، تاته..."۔

ملا صاحب یې خبره غوځه کړه او ورته ویې وویل:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ستا خبره دي په ګل بدله سي خان صاحب! اصلي خبره خو دا ده چي موږ ټول په تا ولاړه یو. ته مشر یې او د ټول کلي واک لرې. ته به ځکه زموږ د ښېګني او ګټي لپاره فکر وهې، ځکه چي دغه نور خو ټول امیان او اوپره خلک دي، کوم شی هم نه لري چي له هغه سره مینه ولري یعني تش لاسونه ګرځي که ستاسي بزرګي نه وای او ستاسي سیوری نه وای نو به هیڅ نه وای نو و پوهېږه چي ټول به خواستغي وای.

دلته مي مطلب دا دی چي سپین باید و پوهېږي چي خان صاحب یو په شریعت برابر سړی دی، پنځه وخته لمانځه ته راځي او وظیفه هم کوي، تل د ده ښېګنه غواړي پښلایي څو ځلي ماته ویلي دي چي څه ډول چل وسي چي سپین ته خپل د زړه مطلب تر لاسه سي".

ملاصاحب بیا لږ څه پر یوه خوا او بله خوا سو او په داسي حال کي چي نسوار یې پر ورغوي ټک واچول او خپلي یوې لور ته یې وویل چي د ډوډۍ احوال راوړي چي که تیاره وي نو ښه به وي وویل:

"زمانه اوس اخره او خرابه ده. خدای مو دي ایمان ته خیر کړي هیڅوک د چا حق ته غاړه نه ږدي او ټول یو د بله سره خوري. ما په خپله څو وخته پخوا د (شینګول) زوی ته یو دېرش منه غنم په سلم ور کړي وو، هغه ورځ مي دا خبره نری تر غوږ ور تېره کړه چي خپل حق تر خان راتېر کړي خو سترګي یې هیسبني ونیولې. ناري او بغاري یې وهلې چي د ده خپل تبر خواستغي کېږي، په دې مي هم و وېرا وه چي خان صاحب ته به ووایم، خو بیا هم له خپله خره راکوز نه سو، کوم وخت چي مي لږ څه په کلکه ورته وویل نو خورا پر له واېشېده او راته یې وویل چي "موږ علما او دغه خانان چي یو د دین ستن او بل د دنیا ستن

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلل کېږو د خلکو وینې او غوښې خورو او داسې لېوان یو چې د انسان په بڼه کې راوتلي یو او د ژوري غوندي د خلکو په ښارګ مو خوله ایښې ده او وینې یې څښېښو".

که څه هم د دغه هلک د دغه ډول سپین سترګی هیداد د (پتو) اکازوي پر هماغه څای ورکې او راغورځار یې کړ او څو ښې ګونډې یې په نس کې ورکړې خو سره له هغه هم باید موږ او تاسې د خلکو په سپین سترګي پوه سو او یو څه سوهان ورسره وکړو. که یې تر خوږ ګوته ونیسو او هېڅ نېغ په لاره کې ورته ودرېږو البته د دوی چیغې به نوري هم تر آسمانه پوري ورسېږي. او دا نور بزګران او اوپره خلګ به راخبر کړي".

ملاصاحب لا خپله خبره سر ته نه رسولې نه وه چې لور یې ګډوه او چلمچي راننه ایستل او یوې خواته یې کېښېښودل. خان صاحب د خپلو دواړو لاسو ګوتې تر له جار کړې او سیخې یې وغځولې او په داسې حال کې چې ارمېږی یې کښل وویل:

"توبه خدایه توبه! ملاصاحب زه هم په دې شپو ورخو کې دغه ډول خبرې ډېرې اورم په تېره بیا هغه کسان چې په دې وختو کې یې لږ څه تور او سپین زده کړي دي، دوی موږ د دې ملک رښتیني دښمنان ګڼي او په دې نظریه دي چې دا ټولې لوږې، بربنډتیاوې، ناروغی موږ و تاسو راوستې دي. که موږ له منځه وتلو نو ګواکي دا ټول شیان به ورک سي او د دوی د ټولنې رښتینې نېکمرغي به شروع سي.

تېره ورځ زموږ زاړه بزګر (ادرو) زما له مشر زوی سره خوړلې وه علت یې دا و چې ده غوښتل سږ کال د یوې رشې پروړه نیمایي ده ته ورکړو څکه چې دهه زموږ د کوز پالېز یوې وړېیا راوهلې وه، خو زما زوی هلک سړی دی ورسره کلک سوی و، نو دغه (ادرو) چې موږ وایو له ډېري ناپوهی ډوډی غوږ ته وړي

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسي خبري سړې وې، چي د سړي وېښتان ورته جګ ودرېږي. زما زوی ته يې ويلي وو چي: "دا زموږ د بزګرانو زيار او زحمت دی چي تاسي لا څه چي ټول جهان يې ودان کړی دی. که زموږ لاس او پښې ونه خوزېږي ټول به خواستغي ياست تاسي زموږ د زيار ثمره تښتوئ. خدای مو ورک کړه، کله به هغه ورځ راسي چي تاسي د سرطان مرض زموږ له وجود څخه ورک شئ او موږ به په خپلواکه توګه د خپل ځان لپاره کښت وکر وکړو".

(زما زوی هم دی ښه تکولی و خو خبري يې خوراستغي او سړی له چتې باسي. او هغه ستا خبره که ورسره وڅېړل سي نو ري بدي بلاوي راوپښوي)".

ملا صاحب پر ډوډۍ باندي درې پلا بسم الله وويل او بيا يې په لږ څه لوړ ږغ د (من اوله ومن اخره) جمله وويله.

د ډوډۍ له له خوړلو څخه وروسته ملا صاحب په اصل تکي اندي راولګېده او وې وويل:

"پرون مي ستا اکا ميرامد وليد هغه ته مي وويل چي د بتيمانو دنيا لکه ورېږي (کيکي) سره غورځي. څوک نه شته چي سره ټوله يې کړي او يو څه زېرمه يې وکړي. بايد يو ډېر بادرده سړی چي هم دعقل خاوند او هم د سوټي زور ولري، او تر محکمو ښه ځغاستلی سي. د وصي په توګه ودرول سي او په دغه ډول د ملکانو نجونو او کونډو دنيا خوندي کړای سي.

هغه راته وويل چي دی په خپله د هيڅ ښې نه دی تر ماجته پوري په خورا زحمت راځي نو د دوی پر دنيا به څه پلو واچولای سي.

خو ما ورته غبرګه کړه چي شريعت ستا د وصي کېدو جواز تر هر چا ډېر درکوي، نو که يې ته نه کوې او سپين هم خپل وېش غواړي او دا د نورو زېرمه په ځان نه مني نو په مصلحت سره بل

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک ژر ودروي چې دغه اوسنی لانـدي و بانـدي مـاتي ګـوډي پـه بیره سمون ومومي".

هغه وروسته لـه یـو څـه فکـر کولـو دا خبـره یـاده کـړه چـي دی لـه ډېـر عمـر څخـه پـه دې نیت کـي دی چـي خـان صـاحب تـه ورسـي او دا پېتي د هغه په غاړه واچوي.

خـان صـاحب بیـا سـره وغوړېـده او تنـدی یـې خـورا وریـن سـو، لومړی تر هغه چي دی څه ووایي سپین وویل:

"پـه دغـو خبـرو اتـرو کـي ډېـر وخـت تېـر سـو. او دا موضـوع زمـا میـر و هـم څېړلـې ده، هـره یـوه غـواړي چـي خپلـه پلار ګنـې وصـي کـړي او پـه دې توګه د دوی په خولو کي یو څه ورواچوي".

ملاصـاحب مـا پخـواهـم درتـه ویلـي وو چـي ماتـه کـښته بـاغ او د کـڅ مځکـي راکـړي او خپـل وېـش پـه لاس راکـړي. وروسـته لـه هغـه هر څـه چي کـوي ودې کـړي او مـا پرېـږدي چـي خپلـه غریبـي وکـړم او سبا راسـره د چا جنجـال نـه وي. خـو څرنګـه چـي پخـوا مـو هـم ویلـي وو دا یوه میره به له ماسره وي دا ځکه چي ډېره سرګرداني نه لري".

خـان غوښـتل چـي څـه ووایـي خـو ملاصـاحب یـې خبـره نـابېره او سې ارادې پـرې کـړه او د خپـل دغـه کـار عـذر یـې ور څخـه وغوښـت چـي خـان د (پـروانـه لـري) پـه جملـه ځـواب ورکـړ، نـو بیـا ملاصـاحب پـه یـو بریـالي غونـدي ږغ پـه داسـي حـال کـي چـي سـترګي یـې د خـان په تندي کي ښخي کړې وې وویل:

"زمـا پـه خیـال خـو معاملـه ښځـي فیـصله غونـدي ده، سبابه بیـا دلتـه زه تاسـي تـه ډوډۍ وکـړم، میرامـد او دوه درې نـور د کلـي سـپین ږیـري بزګـران بـه هـم راوبـولم او دا کـار بـه پـه شـریعت برابـر فیصله کړو او په دې توګه به تر دې خبري سوک وباسو".

خان له لږ ځنډ څخه وروسته وویل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"زه خو په خپله هیڅ په کې نه وایم که سپین کومه خبره کول په کې غواړي اوس دي لا ووایې چې که غواړي نور څوک هم په دې معامله او فیصله کې کېښني نو د هغه او یا د هغوی نوم دي واخلي".

سپین سره وخوځېده او د خان خبري یې ښکه ښې نه واورېدلې چې د ده فکر بلې خواته تللی و، یعنې د کڅ په مخکو کې یې خیالي باغونه کرل، نو یې له خان څخه په ډېر ادب پوښتنه وکړه چې هغه خپله خبره بیا ورته وکړي هغه هم لږ څه نور تفصیل ورته ووېل.

-سپین یه - یه! هیڅوک نه رابولو. زما زړه و چې صاحبزاده صاحب هم په دغه جرګه کې کېښني چې کار ښه پوخ غوندې سي، خو هغه راته ووېل چې تاسې ته یې کامله لارښودنه کړې ده او د ده راتګ ته کوم خاص ضرورت نه سته همدغه ښه دی چې له سبا ته دغه کار همدلته د دغه عالم په کور کې فیصله سي. چې کوندي دغه فیصله نېکمرغه سي، او د ټولو په کټه وي".

ملاصاحب:

"زما فکر خو لا داو چې که د شریعت له اړخ څخه ورته ضرورت نه لیدل کېدای ما به مشوره ورکړې وای چې دغه دوه سپین ږیري بزګران لا هم مه رابولئ. دا ځکه چې زمانه له فساد څخه ډکه ده، جوړ او روغ کارونه سره ورانوي. خو ځکه چې شاهدانو ته ضرورت دی نو دغه کار بد نه دی".

خان خپله یوه پښه پر بله واړوله او وې ویل:

"د شریعت کارونه خو دومره اسانه نه دي تر هغه چې ښه سم شاهدان نه وي او نور ترتیبات یې برابر نه وي کله دغسې کارونه فیصله کېدای سي، خو دا باید ووېل سي چې دغه دواړه سپین ږیري او هم میرامد عاجز خلګ دي زموږ او ستاسې له

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبري څخه نه تېرېږي، راغلو دې ته چې وروسته بيا شرعي وصايت خطونه واخلو اسانه خبره ده زه به قاضي ته يوه نخښه وروليږم هغه به دواړه خطونه راواستوي، او په دې ډول به يو غوږ په بل غوږ هم خبر نه سي".

د دې بډای تولنه شته. مخکښي دي او که باغونه نغدي دي او که د کور لوښي او لرګي په يو څو ورځو کي سره ووېشل سول. لومړی فيصله سوې وه چې د دوو کونډو او د هغوی د يتيمانو وصايت به خان کوي او يوه کونډه سره له يوه زوی او يوې لور به د سپين سره ژوند کوي. او د هغوی د شتو زېرمه به هم د سپين په غاړه وي. څو کوم وخت چې د عمل ډګر راغی د يوې کونډې او يتيمانو زېرمه ملا صاحب ته ور په غاړه سوه. په وېش کي سپين ته ټول هغه باغونه او مځکي په برخه سوې چې ده غوښتلې او په دغه سبب د ده پښې له خوشحالۍ څخه مځکي ته نه ورځي.

يوه ورځ د چمبر په هغه برخه کي چې سپين په کي اوسي خورا ځوره او شور ماشور دی. د باندې د انګړ د وره په خوله کي دوه اوښان چوک دي. خان او ملا په بيړه هغې خواته درومي، دوی چي په وره ور ونتوتل نو داړغ يې تر غوږ سو:

"نه يې کوم مېړه نه کوم! زور او جبر ولي راباندي کوئ. څه ته مي له دغه خپله وطنه وركوئ. او له خپلو ماشومانو مي بېلوئ. زه غواړم چي پر خپل دغه يو زوی باندي سر سپين کړم".

د مېلمنو په کوټه کي څلور کسه نور ناست دي. دوو تنو يې نر څه ښوی کالي اغوستي دي او سپيني لنګوټې يې په سر دي. دوو نورو زلميانو رنګه پټکي د مول په ډول تړلي دي او کالي يې چېرن غوندي دي چې يوه توره او بل سره سدري اغوستې ده او د کارتوسو قطاروزمې يې تر ملا دي. او هم يې پر غبرګو اوږو باندي د کارتوسو څخه ډک قطارونه را اچولي دي دوی دواړه له

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

حاضرینو سره په لاس روغبړ وکړ او د خوني په سر کي له دوو سپين پګړو سره کښيناستل او ملاصاحب په خپل څادر کي نغښتي ناست دی. له وضعيت څخه دا ړول معلوميږي چي په اصل کي ټول سره خبر دي. خو خان د خبرو د شروع کيدو لپار، په دوستانه ړول پوښتنه ترپنه وکړه:

"خدای مو راوله ستړي مه شئ څه وخت را ورسيدلاست... خير خو و څرنګه راغلي ياست؟ مور، څه مرسته درسره کولای سو که يه؟"

يوه په ... پوخ سړی چي حوراغته لنګوټه يې ول-ول پر سر اچولي وه وويل:

"په دې کي څه شک نه شته چي مور، وتاسي ټول يو پښتانه يو. خو مور، ارت غونډي يو يعني زمور، خای په (بوري) کي دی مور، ته څو شپې پخواستا او د سپين د خولي څخه چا احوال راوور چي يوه کونډه ده او غواړي چي هغه زمور، په خوا کي خرڅه کړئ. څرنګه چي مور، ته ويل سوي دي کونډه د سپين ميره کيږي نو مور، دا يو له هر څه سره چمتو راغلي يو هيله لرو چي ډېر ونه خنډول سو، او زمور، کار ژر خلاص سي ښه به وي. څکه چي وخت د غريبي او خواري دی هر يو خورا ډېر کارونه لري چي بايد وي يې کړي، هغه بل ملګري يې پر رادرسته کړه:

"مور، غواړو چي په دې ټکي پوه سو چي دغه کونډه په غاښ څو ده څو پلا لنګه ده؟ او هم به بده نه وي چي د هغه پيټي انداز راته ووايا ست چي تاسي يې غواړئ پر مور، يې له دې در ک... کښيږدئ. مور، هم غريب خلک يو که مو له وسه پوره نه وه چي دغه پيټي واخلو نو څرګنده ده يې له دې چي خان او يا تاس... سر ګردانه کړو له دې خبري څخه به مخ واړوو او خپله لاره ب... وهو".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خان:

"خورا تلوار مو دی، خبر دی! دا هم ستاسي خپل کور او خای دی. لیري والي خو موږ پښتانه سره بېلولای نه سي، پښتون که د نړی په هر کوټ کي وي بیا هم د پښتنولي په کلک مزي تړلي دي. تاسو ته به څرګنده وي چي د سپین بل داسي څوک خپل نه سته چي هغه ته دا کونډه ورکړي نو ځکه موږ په مني چي پونده دوري در تلل احوال درولېږه چي که د چا کونډه په کار وي رادي سي. ښه سو اوس به په خپله سپین درسره رغېږي".

سپین ملاصاحب ته مخ ورواړاوه:

"ته او خان صاحب زما له خوا درېمان یاست، هر څه چي تاسي سره غوښته کړه هغه زما خوښه ده".

په دغه وخت کي یو له بوري والو څخه رغ کړ:

"دا لا اوس درته وایو چي زموږ پواخي کونډه په کار ده له چیچیانو سره یې زموږ کار نه شته، یعني وروسته بیا دا خبري نه منو چي دا کوچني پر تي دي او باید تر هغه وخته پوري له مور سره وي څو چي دغویو له پښو وخي. موږ نه پر دي یتیمان ساتلای سو او نه یې پر خان چغولای سو".

د سپین مخ لږ څه سور غوندي سو او وې ویل:

"یه کاکاجانه! خپل یتیمان د بل چا پر اوږو نه باروو، له دې اړخه ښخي بې غمه اوسه، خو دومره راته ووایه چي کونډه چاته کوئ؟ میړه یې کوم یو دی؟".

یوه ورته وویل چي:

"مېړه به یې پیدا سي تر هر څه لومړی باید د هغې ولور فیصله سي".

خان:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"تاسي تـه خـو څرګنـده ده چـي پيغلـي پـه ۲۰-۲۵ زره افغـاني دي نـو پـر کونـډه کـه سـپين لـه تاسـي څخـه لـس زره واخلـي نـو تاسـي بايد خوشحاله اوسئ".

بوري وال:

پـه ۲۰-۲۵ زره خـو هغـه پيغلـي ورکـوي چـي د پلـرو جـوغي يـې تـر آسـمانه ختلـې وي، دانـوري پيغلـي خـو پـه لـس پـنځلس زره هـر چېري پيدا کېږي".

بل ملګري يې خبره غوڅه کړه او وې ويل:

"په ولور ډېر نه درسره اوږو خو...".

خان:

"يـوه خبـره بـه لا اوس فيـصله کـوو هغـه داده چـي کونـډه د سـپين پـه کـور کـي هيڅ حـق نـه لـري اونـه بـه يـې تاسـي غـواړئ، دي خپل حق خپلو دوو چنګوټيانو ته وربخښلى دى".

ملا:

"پـر شـريعت يـې برابـره کـړئ بايـد يـو دوه تنـه شـاهدان تېـر سي. خبره بايد پخه سي".

سپين:

"شـاهدان خـو اسـانه دي يـو پـه خپلـه خـان صـاحب او بـل بـه زموږ ناظر راوغواړو".

ملا:

"سمه ده مقصد مي دادى چي شريعت خوار نه سي".

بوري وال:

"ستاسـي لا څـه خبـرو تـه پـام وي د ښـځي حقونـه هـيڅ وخـت مـوږ نـه غوښـتي دي او نـه يـې غـواړو، پـه مـوږ کـي دغـه ډول رواجونـه لـه سـره نـه شـته. لـه دې پلـوه بېخـي ډاډه اوسـئ يـوه پـلا چـي زمـوږ و

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاسي خبره جوته سوه نو وپوهیږئ چي بیا به کلونه وروسته سره وینو. یا شاید چي بیا په قیامت سره ګورو".

خان:

"زه غواړم چي یوه منصفي وکړم خو په دې شرط چي تاسي ټول یې ومنئ".

ډېر ږغونه راپورته سول چي ویل یې:

"موږ یې منو وواياست".

خان:

"لاس پورته کړئ او دعا وکړئ زموږ بوریوال وروڼه دي اته زره افغانۍ تر خان ورتېري کړي".

ټولو وویل:

"امین. خدای دې نېکمرغه کړي".

ملا:

"مېړه یې معلوم کړئ چي نکاح شرعي سي".

یو سپین ږیري چي سپینه لنګوټه یې تړلې وه خپل ټټر ته ګوته ونیوله او وې ویل چي:

"مېړه یې دغه زه یم".

تر اوسه پوري په خبرو کي داسي بربښېدله چي دی د بل لپاره روبیاري کوي. خو د ده (دغه زه یم) پر چا عجبه او نا اندولنه ولګېده. صرف سپین خان او بیا د ملا صاحب مخ ته وکتل چي ګواکي پر دوی دغه ټکي څه اثر وکړ. د دوی د خبرو په ترڅ کي کله - کله باد له نورو خونو څخه د ښځو د ژړا او خوږ ازانګه راوړي. چي د دوی غوږو ته خورا ضعیفه ورسېدې. کوم وخت چي سپین پوه سو چي خان او ملا تندی تریو نه کړ نو سره وغوړېده او وې ویل چي:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ښه دي خوښه مي ده ډماغي نه پر جوړوو. پيسي له ملا راخلاصي کړه او خپله ښځه موولئ".

خان:

"ملاصاحب! لاس پورته کړه او يوه ښه دعا وکړه چي دغه وصلت نيکمرغه وي... ".

د خان خبره د زوم له خوا داډول غوڅه سوه:

"موږ او رېدلي دي چي د دې ښځي پلار ګني خورا غښتلي او زورور خلګ دي. که څه هم نېستمن دي خو وايي چي تکړه دي. نو تاسي له هغوی سره هم کومه مشوره کړي ده او که يې لازمه نه ګڼئ؟ ".

خان:

"د پلارګني يې په دې خبرو څه؟ خپله کونډه مو ده هر څه چي په کوو په کولای يې سو. پلارګني خو يې يو پلا ولور واخيست نو بيا به په چپه لار کي راته ولاړ وي. خو که چېري ودرېږي هم ورسره ولاړ يم دا غمونه او چمونه په موږ راپرېږدئ. ستا د دعا له برکته دغسي شيان مي نسوار نه دي. چي ژوندي يې ښخ کړم والله که څوک مخ راواړوي. او که يې په کلو – کلو بندي کړم نو هم مي دلاسه کېږي. خو زما په فکر دوی به هيڅ ونه وايي ډاډه اوسئ ضامن مو زه يم".

سپين له مجلس څخه ولاړ سو خو زوم ورته وويل چي کښېنه دا خپل پور دي درخوندي کړه بيا نو هر چېري چي خې سه".

زوم سمدلاسه جېب ته لاس کړ او يو سپين زړوکی يې له جېبه چي سپين والی يې د ډېرو خيرو له لاسه ورک سوی راوکيښ. په دې کي د پنځوسو افغانيو څو لوټونه وو، چي هغه په زړوکو کي نغښتي سپين ته ونيول.

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین وروسته له شمېرلو څخه بیا ولاړ سو او د ښځو د خونو خواته رهي سو. د سپین مور مخ ته وراغله په خوراېیره او وارخطایي یې ترېنه پوښتنه وکړه بن یې (چي همدغه اوس یې خرڅه کړه) هم تر شا ورته ولاړه ده او لوی -لوی سوتونه کوي سترګي یې له ډېري ژړا داسي ښکارېږي ته به وایې چي سره مرچ یې په کي اچولي دي. د دې لور او کوچنی زوی هم دومره کرېږي وهي چي ته به وا په آسمانو کي به یې اوري. د دوی کرېږي هغه وخت لا پسي لوېږي چي د دوی د مور سوتونه نور هم پسي لوړ سي

سپین مور ته وویل:

"فیصله وسوه په خیر...".

ده چي دا تکی پای ته رساوه نو مېرمې یې تر ګرېوان ونیو او لومړی تر هغه چي څه ووایي ژر یې زړه ډوب سو او سمدلاسه په مځکه پرې مخې ولوېده. دواړه کوچنیان یې هم پر وغوړېدل او داسي شور ماشور یې جوړ کړ چي د فولادو زړه یې لا ویلاوه.

سپین بې له دې چي وارخطا سي او حیران سي خپله خبره یې پسي اوږده کړه:

"له دې بلا مي هم خلاصه کړې مور! که خدای کول د دوی بر خه هم زموږ په بر خه ده سبا وختي به یې په اوښ در څخه سپره کړي. بیا په زربې (پسخانه) ورننووت او یو صندوق ته پر دوو تلو کښېناست او د پر توګانې له سره نه یې کلي وروغځوله او قلف یې خلاص کړ. وروسته له هغه چي پنځه زره افغانۍ یې په صندوق کي کښېښودلې دري زره افغانۍ یې په هغه ځای خان او ملا ته ورکړې. نو بېر ته ژر راووت مور ته یې وویل: "پرېږده! دا د ښځو مکر ونه دي زیاتي اوبه مه پر پاشه په حېله چي سترې سي سمه به

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سي، تـانـه دي اوربـدلي چـي وايـي لـه (هـري ښـځي سـره ځلوېښت اوښان په مکر بار وي).

مېـره مـوور وکـړ دالانـه ده خوشـحاله. تـه ورسـه د خپـښانو لپـاره يـو ځـه برابـر کـړه د دوړي سربښـته وکـړه او هـم ځـو دانـي دسـمالونه او دوې لنګـي او ځـو سـپيني لنګـوټې د خـان صـاحب ملاصـاحب او د دې نـورو لپـاره مونـده کـړه. چـي ژر يـې دنـده کوتـا سي او مځکې ته ولوېږو او د آرامي ساه وکاږو".

ګهيـځ پـه سـپېدو داغ يـې خپلـه ميـره پـه زور لـه خپلـو دوو کوچنيانو څخه بيله کړه او (بوريوالو) ته يې په اوښ ورسپره کړه.

د هلـک او نجلـی دواړو ځـو ورځـي خـورا زوروري تبـي وسـوې چـي د دوی دولونـه ژړ ااړولـي وو. خـو وروسـته لـه ۱۰ - ۱۲ ورځـو بيرتـه خپل طبيعي حال ته راوګرځېدل.

د سپين زړه تـر پخـوا اوس ښـه پـوره سـوی دی. او ځـان خپـل مقصد تـه يعنـي چـي د دغـه يـوه ميريـز ورور ميـراث هـم ورپاتـه سي. نـزدې بـولي. دی تـر پخـوا ډېـر فعاليـت کـوي او هـرې خواتـه ځـوې لګـوي، دی صـاحبزاده صـاحب تـه تـر پخـوا ډېـر ورځـي اوخپـل اخلاص يې نور هم ډېر ورته ښودلی دی.

(مبارک) پـه دې خـورا خوشـحاله سـو چـي لـه سـپين څخـه يـې داسي واورېدل:

"ستـا د دعـالـه برکتـه وېښ هـم زمـا پـه زړه وسـو او نـور کارونـه هـم زمـا د مقـصد سـره سـم روان دي مـوږ ځـو ستاسـي ښـو خلګـو د پـښتو خـاوري يـو کـه ستاسـي مرسـته او کومـک نـه وي نـو مـوږ ځـو د بيابان تـوري خـاوري يـو او دا اوپـره خلـک بـه مـو داسـي غـرچ وهـي لکـه دلم ګوله".

(مبـارک) لـه دې املـه چـي خـان او مـلا ورسـره ځرنګـه دي پوښتنه ترېنه وکړه. او ورته وې ويل:

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ د فقيرانو لنګر خو تل تاسي غوندي سخيان او شتمن خلک تود ساتي. په دانورو پوري خو يوه خوله مړې نه شته او خپل ځانونه په خوندي نه دي، که مي رښتيا پوښتې نو ډېر امکان لري چي (جنت) نه به هم تاسي سخيان په بيړه او پټو سترګو روان ياست. دا ځکه چي تاسي د خير او خيرات ښتنان ياست".

سپين مسکی سو او په خورا خواږه ږغ او روڼو سترګو چي د خورا ډېر اخلاص بخرکي ترېنه غورځېدل ورته وويل:

"صاحبه! که موږ ستاسي غوندي ښو خلکو او پيرانو په لنګر کي خپل سرونه کښېږدو نو هم لږ ده. دا ځکه چي زموږ ټوله شتمني او نېکمرغي هوسا ژوند لکه چي پخوا مي هم وويل ستاسو د دعا او مرستي نتيجه ده. خداى دي د خان صاحب او ملا صاحب سيورى هم زموږ له سره نه کموي. که دغه علما او با تدبيره خلک نه واى نو هم به مو ژوند تريخ واى دوى دواړه له ما سره نه ناست دي او نه ولاړ. زموږ د کاله د نېکمرغي لپاره هر ډول مرسته کوي، بلـه خبره خو دا ده چي تاسو هم په خبر ياست چي دوى دواړه وصيان سوي هم دي، ښه دي د ملا صاحب خو اوس ګزاره شکر دي ښه سوې ده په دې وختو کي يې يو دوه شوارو زه مځکه هم رانيولې ده".

صاحبزاده صاحب:

"رښتيا د مځکي خبره دي وکړه، يوه ورځ خان صاحب راته ويلي وو چي تاسي په نوي کارېز کي څه مځکه لرئ. نو ما ويل چي دا زموږ هلکان هم هوسېږي او غواړي چي هلته يو څه نيو که وکړي. که تاسي ته کوم تکليف نه وي نو...".

هو -هو صاحبه! زموږ خو هلته ښه ډېر شواروزونه دي، خان صاحب ماته ويلي هم وو، ښه سوه چي تاسو راپه ياد کړل، که څه

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم هغه مخکه زموږ د ټولو ګډه بلله کېږي خو بيا هم وصيانو ته به يې ووايم چې له منځه يو څه تاسو ته درجلا کړي، صاحبه!.

مخکه او شوارو ژونه دي ستاسي بلا واخلي ستاسي ناز خو موږ د سر په سترګو منو هر وخت چې وايې نو قوالې به يې درته راواستوم. خان صاحب ته به ووايم چې د دغه کار سربشته دې په خپله وکړي".

څه موده وروسته په کلي کې دا چوک چوکه سوه چې له څو ورځو را په دې خوا (ګردي) يعني د (سپين) ميرېزی ورور ورک دی او هيڅ پته يې نه سته، سپين خورا کښته و پورته وخغاست چې هغه مونده کړي، ډېر خلک يې پسې واچول چې په يې وباسي خو د ده دغو ټولو ځغاستو او لاس و پښو وهلو کومه به زره پوري نتيجه ورنه کړه او ګردي ژوندی زانې ورک سو.

د کلي نورو هلکانو چې دی يې د وروستي پلا لپاره ليدلی و وويل چې هغه موږ ته وويل چې: "اوس به د سپين لالا سره د کوترو د مرغانو د ښکار لپاره ځم چې د زړو کارېزو په سپرغو کې خورا ډېري دي. ګردي د دې د کار او ښکار کولو لپاره خورا ډېر هوس کاوه".

په لنډه موده کې د ګردي د ورکېدو خبره سړه سوه او هيچا يې بيا نوم وانه خيست چې څه سو.

د ګردي انا ګانو ډېره سعيه وکړه چې مونده يې کړي خو هيڅ په لاس ورنه غلل، دوی سپين په دې تومتي کړ چې هلک يې په لوی لاس چېري په بلا خوړلی دی. او سپين يې په دې تهديد کړ چې ژر به وربانديې عرض وکړي، خو خان صاحب هغوی راوغوښتل او ورته يې وويل چې د ده د کلي کور کاله په چارو کې لاس و نه وهي، که نه وي بيا به پښېمانه سي که يې عرض

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکړ نو به خپل هیداد وویني خو ... ون له خوا پرله پسې ...
ورته راتلل چې ژر به رپوټ وکړي او حقایق به ډګرته راوباسي.

د ګړ دي د اناګانو په دوري او را دوري منډو وهلو دا خبره بیا شنه سوه او د شاوخوا کلیو خلګو په هغه کې ډول - ډول خبري کولې.

سپین او خان له دغو خبرو څخه په تنګ سول او د هغه د تریو ترلو لپاره یې سره مشوره وکړه، بیا خان صاحب ور وغوښت او هغه ته یې وویل:

"ته یوه ورځ دغه خدای خوار کړی کورته راوبوله او ښه یې خرپامه کړه چې د مار او غالبوزو په غارو لاس او ګوتي نه منډي که نه وي بیا به پښېمانه سي، او د دې په خای چې لاس ته څه ورسي خپل غوږونه به بایلي، موږ باید غاړي پر خلاصي کړو".

سپین د خان په دې وینا چې د ده طرفداري په کې څرګنده وه خورا خوشحاله سو، او ملاصاحب ته یې ډېر اصرار وکړ چې ژر د دې بلاوو دفع وکړي. ملاصاحب په لږو شپو کې د ګړ دي ماماګان راوغوښتل او ورته یې وویل:

"د خوارۍ او نیستۍ تکلیفونه مو لږ وو چې اوس خلګ هم په آرامه نه پرېږدئ؟. خدای مو نور پسې خوار کړه! تاسې او سیالۍ او تربور ګلوۍ دا څه حال مو اچولی دی؟ خپلې خولې او خپل لاسونه مو درتهول کړئ، له دې ناوړو کارو څخه چې په خلګو پسې مو څراغ اخیستی دی لاس واخلئ، که له خپل خره نه کوزېږئ نو ویوهېږئ چې د خان صاحب طبعه به تر له واوړي. او خوشي به مو زوبل کړي، ما خپلي غاړي درباندي خلاصي کړې که بیا هم زما خبره نه منئ نو مظلمه دي په خپله غاړه".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

صاحبزاده صاحب چي ستا په چار لنډیو خبر سوی دی خوا یې شنه سوې ده هغه هم ماته وویل چي تا ته وایم له دغسي ناپېیتو څخه لاس واخله او خلګ په بدی کي مه سره اچوئ".

د ګېږدي ماما (سپین ګل) خورا پرله واوښت او ورته یې وویل:

"یوه پلا خو په خپله د سپین پلار له موږ سره خورا لویه پېره وکړه. زموږ دغه خور که یې په نه څه پور کي داسي را څخه وشړله لکه څوک چي څاروی له چا څخه بیایي. اوس چي بیا کونډه سوه نو د مچلو غزي ډېره مو کړه او هیڅ درک یې نه معلومېږي چي چېري وغورځېدله له ورو څخه مو بیله کړه. دریم ځل مو بیا داسي په سپکه ورته وکتل چي د هغې یواځینی کوچنی زوی مو ژوندی زانی ورک کړ. زه ښه پوهېږم او خلګ هم ښه پوهېږي چي ښځه مو ولي د مچلوغزي ډېره کړه او هلک مو ولي تری تم کړ.

دغه دواړه ناوړه کارونه د دې لپاره وسول چي سپین ډېر میراث تېول کړي. او زما د خور برخه هم په خپله غړچ وهي.

دا مي په ټینګه پتېیلي ده چي زه د خپلي خور او خوریې کسات وانه خلم نو په آرامه به کښې نه نم. هغه کسان به چي په دې ناوړه کار کي یې برخه اخیستې ده په اوو محکمو وګرځوم. که چېر ته هغه کومه نتیجه ورنه کړه نو په خپله له دغه وطن څخه بل وطن ته ور کېږم او بیا چي مي په هر چا لاس بر سو هغه به ور ووژنم".

ملا صاحب:

"اوس چي ما غاړه دربانديي خلاصه کړه نو وبال دي په خپله غاړه هر څه چي کوې کوه یې. خو دومره درته وایم چي له خان صاحب سره نه په شریعت کي څه کولای سې او نه په ټوپک کي".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوارم چي په ډانګ پېيلي در ته ووايم چي خان صاحب پر سپين باندي کلک ولاړ دی، پر هغه باندي مچ نه پرېږدي چي کښېني.

خان چي د سپين ګل له نيت څخه خبر سو نو سمدلاسه يې يو داسي چل جوړ کړ چي پر سپين ګل باندي يې د دې تور و لګاوه چي دی علما ته ښه نيت نه لري، او هم په قوم کي شر اندازي کوي، په لږه موده کي يې دی بنديخاني ته بوت، وروسته له دغه کار څخه سپين په آرامه نفس و کيښ او هيڅوک يې د خپلي ګتي په لاره کي حايل او مانع نه ګاڼه او په خورا پراخ لاس او پوره زړه يې ژوند شروع کړ.

خان صاحب او ملا هم خورا ډېر بډايان سول، او ښې-ښې مځکي چي ډېرو يې په صغيرانو پوري اړه درلوده، د خپلو زامنو په نامه قواله کړې.

کوم وخت چي به سپين وليدل چي دوی د ده د ميرېزو ورونو په شتمنۍ کي بډايان سول نو يو بل ته به يې د دوی د بې انصافۍ څخه خوله وهله. د ده په دغو شکايتونو خان ډېر غوږ نه ايست. خو په پای کي د سپين شکايتونو نور هم پسې ډېر سول او خان يې په تنګ غوندي کړ، نو يوه ورځ يې دی وروغوښت او ورته يې وويل:

"سپينه! ستا خبري ډېري سوې دي، ټول هر کس او ناکس ته وايې چي ما او ملا صاحب ستا په حق کي ظلم کړی دی خو ته بايد وپوهېږې چي ستا شتمني تر پخوا خورا ډېره سوې ده. ستا اکثرو ګرويو او اجاره قوالې او اجاره خطونه نه درلودل. ډېرو پوروړو در ته پښه ونيوه او پر اصل سر در ته پښېمانه سول. خو دا زه او ملا صاحب و چي دوی ټول مو در ته تابع کړل او ستا حق مو تر پښه حصول کړ.

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا زموږ په موټه او برکت دی چې هر کال ستا شته تر تېر کال ډېرېږي، که موږ نه یو او لاس در څخه واخلو نو وپوهېږه چې دا اوپره بزګران به دي غوښې اومې اوخوري، سر ببره پر دې په وېش کې لحاظ خورا ډېر وکړه او هم د سپین ګل خور او خوریې دي دواړه په بلا وخوړل او پر میراث یې تا غېږ راوګرځوله. اوس بیا هم موږ بې انصافه بولې او هر چاته دي خوله وازه کړې وي او زموږ بد ورته وایې. د ګړدي په خور دي هم خورا غټې ولور واخیست، که چیري ستا د مړه پلار لحاظ ونه کړم نو وپوهېږه چې د ګنګا خاوري به دي کړم. پر لاره سم څه چې خدای برکت در کړي".

یوه ورځ په داسې حال کې چې د خان هیڅ فکر او توقع نه وه ملاصاحب د هغه په انګړ ور ننووت. خان دباندې په انګړ کې ولاړ و او سمدلاسه یې ملاصاحب خپلې خونې ته بوت وروسته له عادي روغبړ څخه ملاصاحب ورته وویل چې:

"زه پوهېږم چې په دغو وختو کې ستا او د سپین سپې ښه نه سره غاپي د لیل یې هم ماته څرګند دی".

سپین یواځې پر تاسې غورځنګ نه کوي ما هم درسره مل بولې خدای دي ده ته انصاف ورکړي، خو چې بیا زه فکر وکړم له خان سره ووایم چې اوس لا هم زلمی دی او د دنیا سړې تودې باندې تېرې سوې نه دي، ګوندې سم سي، خدای به هدایت ورته وکړي، د دې لپاره چې ستا او د سپین په منځ کې روابط سم سي ما یو فکر کړی دی که ستا راسره خوښه وي نو زه به د هغه د اجرا لپاره کوښښ وکړم، هغه دا دی چې د سپین یوه کمندره غوندي خور ده هغه به ستا زوی (ژړ) ته وغواړو او هم به ستا لور (وړانګو) په خپله سپین ته ورکړو چې په دې توګه د دواړو کورنیو په منځ کې دوستي او ملګري نوره هم ډېره سي او دغه اوسنې تول

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنجالونه او سیالی به ورکي سي، او تر پخوا به لا ډېر ستا او د دوی په مابین کي د تګ راتګ مزي ټینګ سي. زه خو بې له دغو خبرو ستاسو د دواړو دعاګوی یم او د دواړو خیر غواړم. ستاسي بې اتفاقي ماخواروي نو زه څکه سعیه کوم چي ستاسي تر منځ د خیر ((سړې اوبه توی سي))، او موږ ټول په کرار سو".

خان صاحب دغه ډول دوستي نوره هم په خپله ګټه وګڼله نو ځکه يې ملا ته وويل:

"زه خو د دغسي دوستي لوری کوم، خو لومړی د دې کار تر کېدلو بايد له صاحبزاده صاحب سره هم مشوره وسي، د هغه مبارک زړه خورا راته پوست دی يعني د نوي کارېز په مځکو يې چي موږ او تاسي او سپين ورکړي، زړه خورا خوږ سوی دی، خدای دي موږ او تاسي د ده له شره وژغوري بېخي خوشحاله دی".

ملا صاحب:

"کور دي ودان چي زما خبره دي نرمه ومنله. زه به سپين هم دغه کار ته چمتو کړم او ډېره هيله ده چي هغه هم دغه خبره ومني، په دې دوستي کي زموږ او ستاسي خورا ډېري ګټي دي که څه هم موږ و تاسي د يوې ولي خلګ بلل کېږو او ګټه مو سره شريکه ده او په دغو موقتي خوابديو موږ نه سو سره جلا کېدلای خو بيا هم دغه مازي د طبيعت خړوالی به هم له منځه ووځي، او په دې توګه به اوپره خلک او بزګران زموږ او ستاسي له اختلاف او بې اتفاقي څخه ګټه وانه خيستلای سي".

پای

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځينو کلمو او تر کيبونو خواته مو پام اړوو

لغت	مانا
اېار–	انهار، څېره بېه
اوېره–	نيستمن، لا جايداده
باوله–	باوله، ساده بوده
بـــاولي–	اشـــنا کـــول روږدول، هغـــه ميـــدان چـــي ښکاري مرغـانو يـا ښـکاري سپو تـه يکـي د ښکار نيولـو چـل ښـودل کېږي
بچـه ګـرو–	خرمنـي هغـه موسـم چـي زړه غلـه خلاصـه او نوې نه وي رسېدلې
بدودي–	تاوان، نقص، بدي
بړبـزی–	کلنګـک کـول، د نـروز يـا پـسه د مـستي پـه وخت کي اواز
بوربدل–	اواز کنبناستل، مری کنبناستل، بغېدل
پرېبل–	وهل، ټکول، توبيخ کول، رټل
پـرين–	پېـروان هغـه نـری جـالي چـي پـه هغـه کـي بچـی د مـور پـه ګېـډه کـي نغـښتی وي او د بچـي لـه پيـدا کېـدو سره د مور له ګېډي نه بهر ته راوزي
پشلا–	پسي شا، په غياب کي
پنډکی–	پټی، دسماله، جبيره
پـــــوړه (زړه) –	ارام، مطمــــــئن، خــــــاطر جمع، سود، تسلي، جميعت، تسکين
پـه سـر وتـل–	پـه جنـګ اختـه کېـدل، پـه کـش و ګيـر اخته کېدل
پليته–	باتي، پلته

کـتابـتـون ټـولـنـه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیتلي چاینکه- حلبي چاینکه
ترونښل- تښتول، تروړل، توړل
تری تړل- چاره کول، تدبير کول، چاره
چمبر- قلعه
چیته- فیصله روغه
څنګوانښ- متکاء، تکیه، بالښت
ډری- خندا، نامناسبه ټوقي، مسخره کول
زړه پر ښنتی کول- رامول، ډاډه کول
زړمه- غمخواري، پاملرنه
سوایي خور- سود خور
سوتونه- فریادونه
سور- د چایو د ښنلو غږ
سوک وهل- پړینګ وهل
سوکه- ورو کرار ارام
سوهان- مراعات
سېک- قوت توان
شخول- شور ماشور، هیاهو، څوږ
شناوی- توره شنه ږیره، می وریجي ږیره
شو په شو- خوره وره، تیت و پرک شیند پر شیند
ښیلی- بدعمله، عاق شوی
غاړه باسل- قرض ادا کول، پور ور کول
غرېب یا غریو- د ناکامی ژړا، افسوس او ژړا په پته پته د زړه ډکېدل
کالخوای- واکمن، خېر خوا، ولي او سرپرست

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین	ناول
کبړي –	د یوې لوبې نوم دی
کړوپش –	کته پیش، ترینګی
کوتی –	سر، ککری
کوندری –	د سترخوان
ګـدلی –	پینـه شـوې جامـه، زوړ لبـاس، زړه او شیـري شوې خرقه
ګډوه –	میسې لوښی، کوزه، لوټکه
ګزیاري –	ګونډي، د غنمو میده شوي وږی
ګوړانه –	جبب بغل جېب، ګوړي، انباچه، خولی
لاس سـرۀ –	حـق الزحمـه، شـکرانه، د مرسـتي بـدل لـه بیابانه ساتل، له بهره ساتل، له بهرني دښمنه ساتل،
ماره –	مساله، موضوع، غنیمت، ښکار، لوټ، تاراج
ماغوت –	وړین ټوکر، بخمل ته ورته یو ډول تیکه
مظلمه –	ګناه، دا د خواهی
ملونه –	واګې
موټ ښه کول –	ډېره استفاده، ګټه کول
موټ کول –	خپل مطلب تر لاسه کول لاس ښکل کول
مـول –	نمبـوزک، تربـوزک، د پګـړی پـه شـمله خولـه پټول
نهام –	پټ له نظره غایب
وکر –	بڼه، څېره قیافه، رنګ وضعه
ویړه –	هواره، خوره، ارته پراخه

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستو ادبي غورځنګ، کوټه

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library